

# Dziennik Urzędowy L 376

## Unii Europejskiej

Wydanie polskie

Legislacja

Tom 49

27 grudnia 2006

Spis treści

I Akty, których publikacja jest obowiązkowa

- ★ Rozporządzenie (WE) nr 1920/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (wersja przekształcona) ..... 1
- ★ Dyrektywa 2006/113/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie wymaganej jakości wód, w których żyją skorupiaki (wersja ujednolicona) ..... 14
- ★ Dyrektywa 2006/114/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca reklamy wprowadzającej w błąd i reklamy porównawczej (wersja ujednolicona) <sup>(1)</sup> ..... 21
- ★ Dyrektywa 2006/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej (wersja ujednolicona) ..... 28
- ★ Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym ..... 36

(<sup>1</sup>) Tekst mający znaczenie dla EOG.

Cena: 18 EUR

PL

Akty, których tytuły wydrukowano zwykłą czcionką, odnoszą się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowują ważność przez określony czas.

Tytuły wszystkich innych aktów poprzedza gwiazdka, a drukuje się je czcionką pogrubioną.

## I

(Akty, których publikacja jest obowiązkowa)

**ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 1920/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY****z dnia 12 grudnia 2006 r.****w sprawie Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (wersja przekształcona)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 152,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego <sup>(1)</sup>,

po konsultacji z Komitetem Regionów

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu <sup>(2)</sup>,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Na spotkaniu w Luksemburgu 28 i 29 czerwca 1991 r. Rada Europejska zatwierdziła ustanowienie Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków. Taki organ, pod nazwą Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (zwany dalej „Centrum”), został ustanowiony rozporządzeniem Rady (EWG) nr 302/93 z dnia 8 lutego 1993 r. <sup>(3)</sup>, które zostało kilkakrotnie zmienione w istotny sposób <sup>(4)</sup>. Ze względu na konieczność dalszych zmian, celem zachowania przejrzystości, powinna zostać sporządzona wersja przekształcona tego rozporządzenia.

(2) Rzeczowe, obiektywne, wiarygodne i porównywalne informacje dotyczące narkotyków i narkomanii oraz ich konsekwencji są konieczne na poziomie wspólnotowym do pomocy Wspólnocie i państwom członkowskim w uzyskaniu ogólnego obrazu problemu, a tym samym zapewnieniu im dodatkowej wartości w przypadkach, gdy w zakresie swoich kompetencji podejmują one środki lub decydują w sprawie działań w celu walki z narkotykami.

(3) Problem narkotyków obejmuje wiele złożonych i blisko powiązanych aspektów, które niełatwo oddzielić. Dlatego należy powierzyć Centrum zadanie dostarczenia ogólnych informacji, które pomogą Wspólnocie i państwom członkowskim uzyskać ogólny obraz problemu narkotyków i narkomanii. Zadanie to nie powinno przesądzać o podziale kompetencji pomiędzy Wspólnotą i jej państwami członkowskimi w odniesieniu do przepisów ustawodawczych dotyczących podaży narkotyków i popytu na nie.

(4) Decyzją nr 2367/2002/WE z dnia 16 grudnia 2002 r. <sup>(5)</sup> Parlament Europejski i Rada przyjęły wspólnotowy program statystyczny na lata 2003-2007, który obejmuje działania Wspólnoty dotyczące statystyki w dziedzinie zdrowia i bezpieczeństwa.

(5) Decyzja Rady 2005/387/WSiSW z dnia 10 maja 2005 r. w sprawie wymiany informacji, oceny ryzyka i kontroli nowych substancji psychoaktywnych <sup>(6)</sup> określa rolę Centrum i jego komitetu naukowego w systemie szybkiej wymiany informacji oraz w ocenie ryzyka związanego z nowymi substancjami.

(6) Powinny zostać uwzględnione nowe sposoby zażywania, w szczególności zażywanie różnego rodzaju narkotyków łącznie, w przypadku którego nielegalne narkotyki zażywane są w połączeniu z substancjami legalnymi lub z lekami.

(7) Jednym z zadań Centrum powinno być informowanie o najlepszych praktykach i wytycznych w państwach członkowskich oraz ułatwianie wymiany takich praktyk między nimi.

(8) W swojej rezolucji z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie wdrożenia pięciu podstawowych wskaźników epidemiologicznych dotyczących narkotyków Rada wzywa państwa członkowskie do udostępnienia za pośrednictwem krajowych punktów ogniskowych porównywalnych informacji dotyczących tych wskaźników. Stosowanie tych wskaźników przez państwa członkowskie jest warunkiem wstępnym wykonywania przez Centrum swoich zadań w sposób, jaki został określony w niniejszym rozporządzeniu.

<sup>(1)</sup> Dz.U. C 69 z 21.3.2006, str. 22.

<sup>(2)</sup> Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

<sup>(3)</sup> Dz.U. L 36 z 12.2.1993, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1651/2003 (Dz.U. L 245 z 29.9.2003, str. 30).

<sup>(4)</sup> Patrz załącznik II.

<sup>(5)</sup> Dz.U. L 358 z 31.12.2002, str. 1. Decyzja zmieniona decyzją nr 787/2004/WE (Dz.U. L 138 z 30.4.2004, str. 12).

<sup>(6)</sup> Dz.U. L 127 z 20.5.2005, str. 32.

- (9) Wskazane jest, aby Komisja mogła bezpośrednio powierzyć Centrum wprowadzenie w życie wspólnotowych projektów pomocy strukturalnej odnoszących się do systemów informacji o narkotykach w państwach trzecich, takich jak państwa kandydujące lub państwa Bałkanów Zachodnich, na których uczestnictwo w programach i agencjach wspólnotowych wyraziła zgodę Rada Europejska.
- (10) Sposób organizacji Centrum oraz jego metody pracy powinny być odpowiednie do obiektywnego charakteru oczekiwanych wyników, to jest porównywalności i zgodności źródeł i metod związanych z informacjami o narkotykach.
- (11) Informacje gromadzone przez Centrum dotyczyć powinny obszarów priorytetowych, których treść, zakres i sposoby realizacji powinny zostać określone.
- (12) Istnieją już krajowe, europejskie i międzynarodowe organizacje i instytucje dostarczające informacji tego rodzaju i konieczne jest, by Centrum mogło realizować swoje zadania w bliskiej współpracy z nimi.
- (13) Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych<sup>(1)</sup> powinno mieć zastosowanie do przetwarzania danych osobowych przez Centrum.
- (14) Centrum powinno również stosować zasady ogólne i ograniczenia regulujące prawo dostępu do dokumentów przewidziane w art. 255 Traktatu i określone w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji<sup>(2)</sup>.
- (15) Centrum powinno posiadać osobowość prawną.
- (16) Z uwagi na jego wielkość, zarząd Centrum powinien być wspomagany przez komitet wykonawczy.
- (17) W celu zapewnienia, by Parlament Europejski był dobrze poinformowany o sytuacji dotyczącej zjawiska narkomanii w Unii Europejskiej, powinien mieć on prawo zwrócenia się z pytaniami do Dyrektora Centrum.
- (18) Prace Centrum powinny być prowadzone w sposób przejrzysty, a zarządzanie nim powinno być zgodne ze wszystkimi obowiązującymi zasadami dobrego zarządzania i zwalczania nadużyć finansowych, w szczególności zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)<sup>(3)</sup> oraz porozumieniem międzyinstytucjonalnym z dnia 25 maja 1999 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Wspólnot Europejskich dotyczącym wewnętrznych dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)<sup>(4)</sup>, do którego przystąpiło Centrum i do realizacji którego przyjęło niezbędne przepisy wykonawcze.
- (19) Należy regularnie przeprowadzać ocenę zewnętrzną prac Centrum oraz w razie potrzeby wprowadzić stosowne zmiany do niniejszego rozporządzenia.
- (20) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na rozmiary oraz skutki niniejszego rozporządzenia możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne dla osiągnięcia tych celów.
- (21) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

#### Artykuł 1

#### Cel

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (zwane dalej „Centrum”).
2. Celem Centrum jest dostarczanie Wspólnocie i państwom członkowskim, w obszarach określonych w art. 3, rzeczowych, obiektywnych, wiarygodnych i porównywalnych informacji na poziomie europejskim, dotyczących narkotyków i narkomanii oraz ich skutków.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 8 z 12.1.2001, str. 1.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 145 z 31.5.2001, str. 43.

<sup>(3)</sup> Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 1.

<sup>(4)</sup> Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 15.

3. Uzyskane lub przetworzone informacje statystyczne, dokumentacyjne oraz techniczne mają przyczyniać się do dostarczania Wspólnocie i państwom członkowskim ogólnego obrazu problemu narkotyków i narkomanii ilekroć, w obszarach swoich kompetencji, podejmują one środki lub decydują o działaniach. Element statystyczny tych informacji opracowywany jest we współpracy z odpowiednimi organami statystycznymi, w miarę potrzeby przy wykorzystaniu wspólnotowego programu statystycznego w celu zapewnienia synergii i uniknięcia powielania działań. Uwzględniane są inne dostępne na całym świecie dane Światowej Organizacji Zdrowia i Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ).

4. Bez uszczerbku dla art. 2 lit. d) pkt (v), Centrum nie może podejmować żadnych środków, które wykraczają poza sferę informacji i ich przetwarzania.

5. Centrum nie gromadzi danych umożliwiających identyfikację osób lub małych grup osób. Powstrzymuje się ono od przekazywania informacji dotyczących szczegółowo określonych przypadków.

## Artykuł 2

### Zadania

Dla osiągnięcia celu określonego w art. 1 Centrum realizuje następujące zadania w zakresie swej działalności:

#### a) gromadzenie i analiza istniejących danych

- (i) gromadzenie, zapisywanie i analizowanie informacji, w tym danych będących wynikiem badań, przekazywanych przez państwa członkowskie oraz pochodzących od Wspólnoty, krajowych organizacji pozarządowych i właściwych organizacji międzynarodowych, w tym Europejskiego Urzędu Policji (Europolu); dostarczanie informacji o najlepszych praktykach w państwach członkowskich oraz ułatwienie wymiany między nimi takich praktyk; prace w zakresie gromadzenia, zapisywania, analizowania i informacji obejmują również dane dotyczące pojawiających się tendencji w zażywaniu różnego rodzaju narkotyków jednocześnie, w tym połączonego zażywania legalnych i nielegalnych substancji psychoaktywnych;
- (ii) przeprowadzanie badań statystycznych, studiów przygotowawczych i analiz możliwości wykonania oraz programów pilotażowych niezbędnych do osiągnięcia jego celów; organizowanie spotkań z ekspertami i w razie potrzeby powoływanie w tym celu grup roboczych ad hoc; opracowywanie i udostępnianie zasobów otwartej dokumentacji naukowej i wspomaganie działalności informacyjnej;
- (iii) stworzenie systemu organizacyjno-technicznego umożliwiającego uzyskiwanie informacji o podobnych lub uzupełniających programach lub działaniach prowadzonych przez państwa członkowskie;

- (iv) utworzenie i koordynowanie systemu określonego w art. 5 w porozumieniu i we współpracy z właściwymi organami i organizacjami w państwach członkowskich;
- (v) ułatwianie wymiany informacji między podejmującymi decyzje, naukowcami, specjalistami i osobami działającymi w dziedzinach związanych z narkotykami w organizacjach rządowych i pozarządowych;

#### b) poprawa metod porównywania danych

- (i) zapewnienie lepszej porównywalności, obiektywności i wiarygodności danych na poziomie europejskim poprzez ustalanie wskaźników i wspólnych, niewiązanych kryteriów, z którymi zgodność może być zalecana przez Centrum w celu większej jednolitości metod pomiarowych stosowanych przez państwa członkowskie i Wspólnotę; Centrum opracowuje w szczególności narzędzia i instrumenty, aby ułatwić państwom członkowskim monitorowanie i ocenę ich polityk krajowych, a Komisji monitorowanie i ocenę polityk Unii;
- (ii) ułatwianie i strukturyzacja wymiany informacji jakościowych i ilościowych (bazy danych);

#### c) rozpowszechnianie danych

- (i) udostępnianie opracowanych przez siebie informacji Wspólnocie, państwom członkowskim i właściwym organizacjom;
- (ii) zapewnianie szerokiego upowszechniania prac realizowanych w każdym państwie członkowskim i samej Wspólnocie, a w odpowiednich przypadkach w państwach trzecich lub w ramach organizacji międzynarodowych;
- (iii) zapewnianie szerokiego upowszechnienia wiarygodnych jawnych danych, publikowanie przez Centrum corocznego sprawozdania o problemach narkotykowych na podstawie gromadzonych danych, w tym danych dotyczących pojawiających się tendencji;

#### d) współpraca z organami i organizacjami europejskimi i międzynarodowymi oraz państwami trzecimi

- (i) przyczynianie się do poprawy koordynacji między działaniami krajowymi i wspólnotowymi w tej dziedzinie;

(ii) bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich wynikających z przesyłania informacji w ramach postanowień konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie narkotyków, wspieranie włączania danych o narkotykach i narkomanii, zebranych w państwach członkowskich lub pochodzących ze Wspólnoty, do międzynarodowych programów monitorowania i kontroli narkotyków, szczególnie tych ustanowionych przez ONZ i jej wyspecjalizowane agencje;

(iii) czynna współpraca z Europol w celu zapewnienia maksymalnej skuteczności monitorowania problemu narkotyków;

(iv) aktywna współpraca z organizacjami i organami określonymi w art. 20;

(v) przekazywanie na wniosek Komisji oraz za zgodą zarządu, o którym mowa w art. 9, swojej wiedzy fachowej określonym państwom trzecim, takim jak państwa kandydujące i państwa Bałkanów Zachodnich oraz pomaganie w tworzeniu i wzmacnianiu powiązań strukturalnych z siecią, o której mowa w art. 5, a także w ustanawianiu i konsolidacji krajowych punktów ogniskowych, o których mowa w tym artykule;

**(e) obowiązek informowania**

co do zasady, w przypadku stwierdzenia nowych zjawisk lub zmian tendencji Centrum jest zobowiązane do informowania o tym właściwych organów państw członkowskich.

**Artykuł 3**

**Priorytetowe obszary działalności**

Cel i zadania Centrum określone w art. 1 i 2 realizowane są według porządku priorytetów wskazanego w załączniku I.

**Artykuł 4**

**Sposób pracy**

1. Centrum stopniowo realizuje swoje zadania w świetle celów przyjętych w trzyletnim i rocznym programie pracy, o których mowa w art. 9 ust. 4 i 5, z należytym uwzględnieniem dostępnych środków.

2. Przy wykonywaniu swoich działań, w celu uniknięcia ich powielania, Centrum uwzględni działania prowadzone przez inne istniejące lub przyszłe instytucje lub agencje, zwłaszcza Europol, i zapewnia zwiększenie wartości wyników tych działań.

**Artykuł 5**

**Europejska Sieć Informacji o Narkotykach i Narkomanii (Reitox)**

1. Centrum posiada do swej dyspozycji Europejską Sieć Informacji o Narkotykach i Narkomanii (Reitox). Sieć ta składa się z ośrodków – po jednym w każdym państwie członkowskim i każdym państwie, które zawarło umowę zgodnie z art. 21, oraz z punktu ogniskowego Komisji. Państwa te ponoszą wyłączną odpowiedzialność za wyznaczanie ośrodków krajowych.

2. Ośrodki krajowe są łącznikiem w kontaktach między państwami uczestniczącymi a Centrum. Przyczyniają się do ustalenia podstawowych wskaźników i danych, łącznie z ustanowieniem wytycznych do celów ich wdrażania, aby uzyskać wiarygodne i porównywalne informacje na poziomie Unii Europejskiej. Gromadzą one i analizują w sposób obiektywny na poziomie krajowym, zbierając doświadczenia z różnych sektorów - ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, organów ścigania - we współpracy z ekspertami i krajowymi organizacjami działającymi w obszarze polityki walki z narkotykami - wszelkie istotne informacje dotyczące narkotyków i narkomanii, jak również polityk i zastosowanych rozwiązań. Dostarczają w szczególności danych odnoszących się do pięciu wskaźników epidemiologicznych określonych przez Centrum.

Każde państwo członkowskie zapewnia przekazywanie przez jego przedstawicieli w sieci Reitox informacji określonych w art. 4 ust. 1 decyzji 2005/387/WSiSW.

Ośrodki krajowe mogą również dostarczać Centrum informacji dotyczących nowych tendencji w zażywaniu istniejących substancji psychoaktywnych lub nowych połączeń substancji psychoaktywnych, które stwarzają potencjalne ryzyko dla zdrowia publicznego, jak również informacji dotyczących możliwych środków odnoszących się do zdrowia publicznego.

3. Organy krajowe zapewniają gromadzenie i analizowanie przez swoje ośrodki danych na poziomie krajowym na podstawie wytycznych przyjętych w porozumieniu z Centrum.

4. Szczególne zadania powierzone ośrodkom krajowym są zamieszczane w trzyletnim programie Centrum, o którym mowa w art. 9 ust. 4.

5. W pełni przestrzegając nadrzędnego charakteru ośrodków krajowych oraz w ścisłej współpracy z nimi, Centrum może korzystać z dodatkowych źródeł informacji i wiedzy specjalistycznej w dziedzinie narkotyków i narkomanii.

## Artykuł 6

**Ochrona i poufność danych**

1. Dane o narkotykach i narkomanii przekazywane Centrum lub przez Centrum mogą być publikowane z zastrzeżeniem zgodności ze wspólnotowym i krajowymi przepisami o upowszechnianiu i poufności informacji. Dane osobowe nie mogą być publikowane ani udostępniane publicznie.

Państwa członkowskie oraz ośrodki krajowe nie mają obowiązku przekazywania informacji uznanych za poufne zgodnie ze ich prawem krajowym.

2. Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 ma zastosowanie do Centrum.

## Artykuł 7

**Dostęp do dokumentów**

1. Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 ma zastosowanie do dokumentów znajdujących się w posiadaniu Centrum.

2. Zarząd, o którym mowa w art. 9, przyjmuje uzgodnienia dotyczące wykonania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

3. Decyzje podjęte przez Centrum na mocy art. 8 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 mogą być przedmiotem skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich lub mogą stanowić przedmiot postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, na warunkach określonych odpowiednio w art. 195 i 230 Traktatu.

## Artykuł 8

**Zdolność do czynności prawnych i siedziba**

1. Centrum posiada osobowość prawną. W każdym z państw członkowskich posiada ono zdolność do czynności prawnych o najszerszym zakresie przyznawaną przez prawo krajowe osobom prawnym. Może ono zwłaszcza nabywać lub rozporządzać mieniem ruchomym i nieruchomościami oraz być stroną postępowania sądowego.

2. Siedziba Centrum znajduje się w Lizbonie.

## Artykuł 9

**Zarząd**

1. Centrum posiada zarząd, w skład którego wchodzi po jednym przedstawicielu z każdego państwa członkowskiego, dwóch przedstawicieli Komisji, dwóch niezależnych ekspertów posiadających szczególną wiedzę w dziedzinie narkotyków, wyznaczanych przez Parlament Europejski, jak również po jednym przedstawicielu z każdego państwa, które zawarło umowę zgodnie z art. 21.

Każdemu członkowi zarządu przysługuje jeden głos, z wyjątkiem przedstawicieli państw, które zawarły umowy zgodnie z art. 21, którym nie przysługuje prawo głosu.

Decyzje zarządu podejmowane są większością dwóch trzecich głosów członków, którym przysługuje prawo głosu, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 6 niniejszego artykułu oraz w art. 20.

Każdy członek zarządu może być wspierany lub zastępowany przez zastępcę. W przypadku nieobecności członka, który ma prawo głosu, prawo to może wykonywać jego zastępca.

Zarząd może zapraszać na posiedzenia przedstawicieli organizacji międzynarodowych, z którymi Centrum współpracuje na podstawie art. 20, w charakterze obserwatorów bez prawa głosu.

2. Zarząd wybiera spośród swych członków przewodniczącego i wiceprzewodniczącego na okres trzech lat. Ich mandaty są odnawialne jeden raz.

Przewodniczący i wiceprzewodniczący są uprawnieni do udziału w głosowaniu.

Zarząd przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

3. Przewodniczący zwołuje posiedzenia zarządu. Zarząd odbywa posiedzenia zwyczajne co najmniej raz do roku. Dyrektor Centrum, o którym mowa w art. 11, uczestniczy w posiedzeniach zarządu bez prawa głosu oraz zapewnia, zgodnie z art. 11 ust. 3, obsługę sekretariatu zarządu.

4. Zarząd przyjmuje trzyletni program pracy na podstawie projektu przedstawionego przez Dyrektora, po konsultacji z komitetem naukowym, o którym mowa w art. 13, i po uzyskaniu opinii Komisji, oraz przekazuje go Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji.

5. W ramach trzyletniego programu pracy zarząd każdego roku przyjmuje roczny program pracy Centrum na podstawie projektu przedstawionego przez Dyrektora, po konsultacji z komitetem naukowym i po uzyskaniu opinii Komisji. Program pracy zostaje przekazany Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji. W ciągu roku może być on dostosowywany w tym samym trybie.

6. W przypadku, gdy Komisja wyrazi dezaprobatę w stosunku do trzyletniego lub rocznego programu pracy, zarząd przyjmuje te programy większością trzech czwartych głosów członków, którym przysługuje prawo głosu.

7. Zarząd przyjmuje roczne sprawozdanie z działalności Centrum i przesyła je do dnia 15 czerwca Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji, Trybunałowi Obrachunkowemu oraz państwom członkowskim.

8. Centrum przesyła corocznie organowi budżetowemu wszelkie informacje mające znaczenie dla wyników procedur oceny.

#### Artykuł 10

##### **Komitet wykonawczy**

1. Zarząd jest wspomagany przez komitet wykonawczy. W skład komitetu wykonawczego wchodzi przewodniczący i wiceprzewodniczący zarządu, dwóch innych członków zarządu, reprezentujących państwa członkowskie i mianowanych przez zarząd oraz dwóch przedstawicieli Komisji. Dyrektor bierze udział w posiedzeniach komitetu wykonawczego.

2. Komitet wykonawczy odbywa posiedzenia co najmniej dwa razy do roku oraz w przypadku wystąpienia konieczności przygotowania decyzji zarządu oraz pomagania i doradzania Dyrektorowi. Komitet podejmuje w imieniu zarządu decyzje w sprawach przewidzianych w rozporządzeniu finansowym przyjętym zgodnie z art. 15 ust. 10, które nie są zarezerwowane dla zarządu na mocy niniejszego rozporządzenia. Decyzje podejmowane są jednomyślnie.

#### Artykuł 11

##### **Dyrektor**

1. Na czele Centrum stoi Dyrektor mianowany przez zarząd na wniosek Komisji na okres pięciu lat; jego mandat jest odnawialny.

2. Przed mianowaniem na pierwszą z maksymalnie dwóch kadencji, kandydat wybrany przez zarząd na stanowisko Dyrektora zostaje niezwłocznie wezwany do złożenia oświadczenia przed Parlamentem Europejskim oraz do udzielenia odpowiedzi na pytania zadane przez posłów.

3. Dyrektor jest odpowiedzialny za:

- a) przygotowywanie i wykonywanie decyzji i programów zatwierdzanych przez zarząd,
- b) bieżące zarządzanie,
- c) przygotowywanie programów pracy Centrum,
- d) przygotowanie wstępnego preliminarza dochodów i wydatków Centrum i wykonanie budżetu,
- e) przygotowywanie i publikację sprawozdań określonych w niniejszym rozporządzeniu,
- f) zarządzanie wszelkimi sprawami kadrowymi, w szczególności zaś wykonywanie uprawnień nadanych organowi powołującemu,
- g) określenie struktury organizacyjnej Centrum i przedstawienie jej zarządowi do zatwierdzenia,

h) wykonywanie zadań określonych w art. 1 i 2,

i) przeprowadzanie regularnej oceny pracy Centrum.

4. Dyrektor jest odpowiedzialny za swoje działania przed zarządem.

5. Dyrektor jest przedstawicielem prawnym Centrum.

#### Artykuł 12

##### **Wysłuchanie Dyrektora i przewodniczącego zarządu przez Parlament Europejski**

Co roku Dyrektor przedkłada Parlamentowi Europejskiemu ogólne sprawozdanie z działalności Centrum. Parlament Europejski może również wystąpić o wysłuchanie Dyrektora i przewodniczącego zarządu w związku z dowolnym tematem dotyczącym działalności Centrum.

#### Artykuł 13

##### **Komitet naukowy**

1. Komitet naukowy pomaga w pracach zarządu i Dyrektora, wydaje opinię w przypadkach przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu w sprawach naukowych dotyczących działalności Centrum, które zarząd lub Dyrektor mogą mu przedłożyć.

Opinie komitetu naukowego są publikowane.

2. Komitet naukowy składa się z nie więcej niż piętnastu znanych naukowców, powołanych przez zarząd z uwagi na ich wysoki poziom naukowy oraz ich niezależność, w następstwie publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej zaproszenia do wyrażenia zainteresowania. Procedura wyboru zapewnia, by zakres specjalności członków komitetu naukowego obejmował najistotniejsze dziedziny naukowe powiązane z problemami narkotyków i narkomanii.

Członkowie komitetu naukowego są powoływani jako osoby prywatne i wyrażają swoje opinie zachowując całkowitą niezależność od państw członkowskich i instytucji Wspólnoty.

Komitet naukowy bierze pod uwagę różne stanowiska wyrażone w opiniach krajowych ekspertów, jeśli są one dostępne, przed wydaniem opinii.

Do celów wykonania decyzji 2005/387/WSiSW, komitet naukowy może zostać rozszerzony zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 2 tej decyzji.

3. Członkowie zasiadają w komitecie przez okres trzech lat, a ich mandat jest odnawialny.

4. Komitet naukowy wybiera przewodniczącego na trzyletnią kadencję. Przewodniczący zwołuje posiedzenia komitetu co najmniej raz w roku.

#### Artykuł 14

### Przygotowanie budżetu

1. W odniesieniu do każdego roku budżetowego, który pokrywa się z rokiem kalendarzowym, przygotowuje się preliminarz wszystkich przychodów i wydatków Centrum oraz wykazuje się je w budżecie Centrum.

2. Przychody i wydatki wykazane w budżecie równoważą się.

3. Przychody Centrum, bez uszczerbku dla innych źródeł, składają się z subwencji wspólnotowej przewidzianej w budżecie ogólnym Unii Europejskiej (Sekcja - Komisja), płatności za świadczone usługi oraz wszelkich wkładów finansowych organizacji i organów oraz państw trzecich, o których mowa odpowiednio w art. 20 i 21.

4. Wydatki Centrum obejmują:

a) wynagrodzenie personelu, wydatki administracyjne i infrastrukturalne, koszty operacyjne;

b) wydatki na wspieranie ośrodków Reitox.

5. Każdego roku zarząd opracowuje, na podstawie projektu sporządzonego przez Dyrektora, preliminarz dochodów i wydatków Centrum na następny rok budżetowy. Preliminarz, który obejmuje projekt wykazu etatów, przekazywany jest przez zarząd Komisji do dnia 31 marca, wraz z programem pracy Centrum. Preliminarz przekazywany jest przez Komisję Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (zwanymi dalej „władzą budżetową”) wraz z wstępnym projektem budżetu ogólnego Unii Europejskiej.

6. Na podstawie preliminarza Komisja wprowadza do wstępnego projektu budżetu ogólnego Unii Europejskiej oszacowania, które uznaje za niezbędne do sporządzenia wykazu etatów oraz kwoty subwencji pokrywanych z budżetu ogólnego, które przedkłada władzy budżetowej zgodnie z art. 272 Traktatu.

7. Władza budżetowa zatwierdza środki na subwencje dla Centrum oraz przyjmuje wykaz etatów Centrum.

8. Budżet Centrum jest przyjmowany przez zarząd. Staje się on ostateczny po ostatecznym przyjęciu ogólnego budżetu Unii Europejskiej. W stosownych przypadkach jest on odpowiednio dostosowywany.

9. Zarząd jak najszybciej powiadamia władzę budżetową o swoim zamiarze realizacji jakiegokolwiek projektu, który może mieć istotne następstwa finansowe dla finansowania budżetu, w szczególności wszelkich projektów odnoszących się do nieruchomości, takich jak najem lub nabycie budynków. Zarząd powiadamia o tym Komisję.

W przypadku, gdy jeden z organów władzy budżetowej powiadomił o swoim zamiarze wydania opinii, przesyła on swoją opinię zarządowi w okresie sześciu tygodni od daty powiadomienia o projekcie.

#### Artykuł 15

### Wykonanie budżetu

1. Dyrektor wykonuje budżet Centrum.

2. Do dnia 1 marca następującego po każdym roku budżetowym księgowy Centrum przekazuje księgowemu Komisji tymczasowe sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem w sprawie zarządzania budżetowego i finansowego w odniesieniu do tego roku budżetowego. Księgowy Komisji konsoliduje tymczasowe sprawozdania instytucji i organów zdecentralizowanych zgodnie z art. 128 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich<sup>(1)</sup> (zwanego dalej „ogólnym rozporządzeniem finansowym”).

3. Do dnia 31 marca następującego po każdym roku budżetowym księgowy Komisji przekazuje Trybunałowi Obrachunkowemu tymczasowe sprawozdanie finansowe Centrum, wraz ze sprawozdaniem w sprawie zarządzania budżetowego i finansowego w odniesieniu do danego roku budżetowego. Sprawozdanie w sprawie zarządzania budżetowego i finansowego w odniesieniu do danego roku budżetowego jest również przekazywane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

4. Dyrektor, po otrzymaniu uwag Trybunału Obrachunkowego w sprawie tymczasowego sprawozdania finansowego Centrum, na mocy art. 129 ogólnego rozporządzenia finansowego sporządza na własną odpowiedzialność ostateczne sprawozdanie finansowe Centrum i przesyła je zarządowi w celu uzyskania jego opinii.

5. Zarząd wydaje opinię w sprawie ostatecznego sprawozdania finansowego Centrum.

6. Do dnia 1 lipca po zakończeniu każdego roku budżetowego Dyrektor przesyła Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu ostateczne sprawozdanie finansowe wraz z opinią zarządu.

Ostateczne sprawozdanie finansowe jest publikowane.

7. Do dnia 30 września Dyrektor przesyła Trybunałowi Obrachunkowemu odpowiedź na jego uwagi. Swoją odpowiedź przesyła również zarządowi.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

8. Dyrektor przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, na jego wniosek, wszelkie informacje wymagane dla właściwego zastosowania procedury udzielania absolutorium za dany rok budżetowy, zgodnie z art. 146 ust. 3 ogólnego rozporządzenia finansowego.

9. Parlament Europejski, zgodnie z zaleceniem Rady stanowiącej kwalifikowaną większością głosów, przed dniem 30 kwietnia roku N + 2 udziela absolutorium Dyrektorowi w odniesieniu do wykonania budżetu na rok N.

10. Zarząd przyjmuje zasady finansowe mające zastosowanie do Centrum po przeprowadzeniu konsultacji z Komisją. Nie mogą one odbiegać od rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 <sup>(1)</sup> w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów określonych w art. 185 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002, chyba że jest to szczególnie wymagane w odniesieniu do działalności Centrum oraz po uzyskaniu wcześniejszej zgody Komisji.

#### Artykuł 16

##### **Zwalczanie nadużyć finansowych**

1. W celu zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i innej nielegalnej działalności przynoszącej szkody interesom finansowym Wspólnot, w odniesieniu do Centrum stosuje się bez ograniczeń przepisy rozporządzenia (WE) nr 1073/1999.

2. Decyzje dotyczące finansowania oraz umów wykonawczych i wynikających z nich instrumentów wyraźnie zastrzegają, że Trybunał Obrachunkowy i OLAF mogą przeprowadzić, jeśli jest to konieczne, kontrole na miejscu w siedzibach podmiotów korzystających ze środków finansowych Centrum.

#### Artykuł 17

##### **Przywileje i immunitety**

Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich stosuje się do Centrum.

#### Artykuł 18

##### **Regulamin pracowniczy**

Regulamin pracowniczy urzędników Wspólnot Europejskich, warunki zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich oraz zasady przyjęte wspólnie przez instytucje Wspólnoty w odniesieniu do stosowania tego regulaminu pracowniczego i warunków zatrudnienia mają zastosowanie do pracowników Centrum.

Przy zatrudnieniu pracowników z państw trzecich w następstwie zawarcia umów, o których mowa w art. 21, Centrum musi w każdym przypadku stosować się do regulaminu pracowniczego i warunków zatrudnienia, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego artykułu.

Centrum wykonuje w odniesieniu do swego personelu kompetencje nadane organowi powołującemu.

Zarząd, w porozumieniu z Komisją, przyjmuje odpowiednie przepisy wykonawcze zgodnie z art. 110 regulaminu pracowniczego oraz warunkami zatrudnienia, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego artykułu.

Zarząd może przyjąć przepisy umożliwiające zatrudnianie przez Centrum oddelegowanych ekspertów krajowych z innych państw członkowskich.

#### Artykuł 19

##### **Odpowiedzialność**

1. Odpowiedzialność umowna Centrum podlega prawu właściwemu dla danej umowy. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania na mocy klauzuli arbitrażowej znajdującej się w umowach zawieranych przez Centrum.

2. W zakresie odpowiedzialności pozaumownej Centrum naprawia, zgodnie z zasadami ogólnymi wspólnymi dla praw państw członkowskich, szkody wyrządzone przez Centrum lub jego pracowników przy wykonywaniu ich funkcji. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy w sprawach dotyczących odszkodowań za wszelkie takie szkody.

3. Odpowiedzialność osobistą pracowników wobec Centrum regulują odpowiednie przepisy mające zastosowanie do pracowników Centrum.

#### Artykuł 20

##### **Współpraca z innymi organizacjami i organami**

Bez uszczerbku dla stosunków, jakie Komisja może utrzymywać na podstawie art. 302 Traktatu, Centrum aktywnie dąży do podjęcia współpracy z organizacjami międzynarodowymi i innymi, szczególnie europejskimi, rządowymi i pozarządowymi organami właściwymi w sprawach narkotyków.

Tego rodzaju współpraca powinna opierać się na uzgodnieniach roboczych zawartych z organami i organizacjami, o których mowa w akapicie pierwszym. Porozumienia te przyjmuje zarząd w oparciu o projekt przedłożony przez Dyrektora, po uzyskaniu opinii Komisji. W przypadku, gdy Komisja wyrazi dezaprobatę w stosunku do tych porozumień, zarząd przyjmuje je większością trzech czwartych głosów członków, którym przysługuje prawo głosu.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 357 z 31.12.2002, str. 72.

**Artykuł 21****Udział państw trzecich**

Centrum jest otwarte na udział państw trzecich, które dzielą zainteresowanie Wspólnoty i jej państw członkowskich celami i pracą Centrum, na podstawie umów zawieranych między nimi a Wspólnotą na podstawie art. 300 Traktatu.

**Artykuł 22****Właściwość Trybunału Sprawiedliwości**

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy w sprawach wniesionych przeciwko Centrum, zgodnie z art. 230 Traktatu.

**Artykuł 23****Sprawozdanie z oceny**

Co sześć lat Komisja wszczyna zewnętrzną ocenę Centrum, tak aby jej przeprowadzenie zbiegło się z ukończeniem dwóch trzyletnich programów pracy Centrum. Ocena ta powinna obejmować również system Reitox. Komisja przekazuje sprawozdanie z oceny Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i zarządowi.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, 12 grudnia 2006 r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego*  
J. BORRELL FONTELLES  
Przewodniczący

W związku z tym Komisja przedstawia, jeśli uzna to za stosowne, wniosek w sprawie przeglądu przepisów niniejszego rozporządzenia w świetle zmian odnoszących się do agencji regulacyjnych, zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu.

**Artykuł 24****Uchylenie**

Rozporządzenie (EWG) nr 302/93 niniejszym traci moc.

Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktowane są jako odesłania do niniejszego rozporządzenia i odczytywane są zgodnie z tabelą korelacji zamieszczoną w załączniku III.

**Artykuł 25****Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie w dwudziestym dniu po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

*W imieniu Rady*  
M. PEKKARINEN  
Przewodniczący

## ZAŁĄCZNIK I

- A. Prace Centrum prowadzone są z uwzględnieniem odpowiednich kompetencji Wspólnoty i jej państw członkowskich w dziedzinie narkotyków, zgodnie z ich określeniem w Traktacie. Obejmują one różne aspekty narkotyków i zjawiska narkomanii oraz zastosowane rozwiązania. Podejmując tego rodzaju działania, Centrum postępuje zgodnie ze strategiami w zakresie narkotyków i planami działań przyjętymi przez Unię Europejską.

Działania Centrum skupiają się na następujących obszarach priorytetowych:

- 1) monitorowanie stanu problemów związanych z narkotykami, w szczególności przy wykorzystaniu wskaźników epidemiologicznych i innych, oraz monitorowanie pojawiających się tendencji, w szczególności wiążących się z zażywaniem różnego rodzaju narkotyków jednocześnie;
  - 2) monitorowanie rozwiązań zastosowanych w odniesieniu do problemów związanych z narkotykami; dostarczanie informacji o najlepszych praktykach w państwach członkowskich oraz ułatwienie wymiany między nimi takich praktyk;
  - 3) ocena ryzyka wiążącego się z nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz utrzymywanie systemu szybkiej wymiany informacji dotyczących ich zażywania, a także odnoszących się do nowych sposobów zażywania istniejących substancji psychoaktywnych;
  - 4) opracowywanie narzędzi i instrumentów, aby ułatwić państwom członkowskim monitorowanie i ocenę ich polityk krajowych, a Komisji Europejskiej monitorowanie i ocenę polityk Unii Europejskiej.
- B. Komisja udostępnia Centrum, w celu upowszechnienia, informacje i dane statystyczne, które posiada zgodnie z jej kompetencjami.
-

## ZAŁĄCZNIK II

**UCHYLONE ROZPORZĄDZENIE I KOLEJNE ZMIANY**

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 302/93

Dz.U. L 36 z 12.2.1993, str. 1.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 3294/94

Dz.U. L 341 z 30.12.1994, str. 7.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 2220/2000

Dz.U. L 253 z 7.10.2000, str. 1.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1651/2003

Dz.U. L 245 z 29.9.2003, str. 30.

---

## ZAŁĄCZNIK III

## TABELA KORELACJI

| Rozporządzenie Rady (EWG) nr 302/93  | Niniejsze rozporządzenie                                                             |
|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Art. 1                               | Art. 1                                                                               |
| —                                    | Art. 1 ust. 3 zdanie drugie i trzecie                                                |
| Art. 2 lit. A) nagłówek              | Art. 2 lit. a) nagłówek                                                              |
| Art. 2 lit. A) pkt 1                 | Art. 2 lit. a) ppkt (i) zdanie pierwsze                                              |
| —                                    | Art. 2 lit. a) ppkt (i) zdanie drugie i trzecie                                      |
| Art. 2 lit. A) pkt 2-5               | Art. 2 lit. a) ppkt (ii)-(v)                                                         |
| Art. 2 lit. B) nagłówek              | Art. 2 lit. b) nagłówek                                                              |
| Art. 2 lit. B) pkt 6 zdanie pierwsze | Art. 2 lit. b) ppkt (i) zdanie pierwsze                                              |
| —                                    | Art. 2 lit. b) ppkt (i) zdanie drugie                                                |
| Art. 2 lit. B) pkt 7                 | Art. 2 lit. b) pkt (ii)                                                              |
| Art. 2 lit. C) nagłówek              | Art. 2 lit. c) nagłówek                                                              |
| Art. 2 lit. C) pkt 8-10              | Art. 2 lit. c) ppkt (i)-(iii)                                                        |
| Art. 2 lit. D) nagłówek              | Art. 2 lit. d) nagłówek                                                              |
| Art. 2 lit. D) pkt. 11)-13)          | Art. 2 lit. d) ppkt (i), (ii) i (iv)                                                 |
| —                                    | Art. 2 lit. d) ppkt (iii) i (v)                                                      |
| —                                    | Art. 2 lit. e)                                                                       |
| Art. 3                               | Art. 4                                                                               |
| Art. 4                               | Art. 3                                                                               |
| Art. 5 ust. 1                        | Art. 5 ust. 1                                                                        |
| —                                    | Art. 5 ust. 2, 3 i 4                                                                 |
| Art. 5 ust. 4                        | Art. 5 ust. 5                                                                        |
| Art. 6 ust. 2 i 3                    | Art. 6 ust. 1                                                                        |
| —                                    | Art. 6 ust. 2                                                                        |
| Art. 6a                              | Art. 7                                                                               |
| Art. 7                               | Art. 8                                                                               |
| —                                    | Art. 8 nagłówek                                                                      |
| —                                    | Art. 8 ust. 2                                                                        |
| Art. 8 ust. 1                        | Art. 9 ust. 1 akapit pierwszy, czwarty i piąty                                       |
| Art. 8 ust. 2                        | Art. 9 ust.1 akapit drugi i trzeci;<br>Art. 9 ust. 2;<br>Art. 9 ust. 3 zdanie drugie |
| —                                    | Art. 9 ust. 3 zdanie pierwsze i trzecie                                              |
| Art. 8 ust. 3                        | Art. 9 ust. 4                                                                        |
| Art. 8 ust. 4                        | Art. 9 ust. 5 zdanie pierwsze i trzecie                                              |
| —                                    | Art. 9 ust. 5 zdanie drugie                                                          |
| —                                    | Art. 9 ust. 6                                                                        |
| Art. 8 ust. 5 i 6                    | Art. 9 ust. 7 i 8                                                                    |
| —                                    | Art. 10                                                                              |
| Art. 9 ust. 1 akapit pierwszy        | Art. 11 ust. 1                                                                       |

| Rozporządzenie Rady (EWG) nr 302/93                   | Niniejsze rozporządzenie                                    |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| —                                                     | Art. 11 ust. 2                                              |
| Art. 9 ust. 1 akapit drugi                            | Art. 11 ust. 3                                              |
| Art. 9 ust. 1 akapit drugi tiret pierwsze do szóstego | Art. 11 ust. 3 lit. a)-f), zdanie pierwsze                  |
| —                                                     | Art. 11 ust. 3 lit. f) zdanie drugie                        |
| —                                                     | Art. 11 ust. 3 lit. g)                                      |
| Art. 9 ust. 1 akapit drugi, tiret siódme              | Art. 11 ust. 3 lit. h)                                      |
| —                                                     | Art. 11 ust. 3 lit. i)                                      |
| Art. 9 ust. 2 i 3                                     | Art. 11 ust. 4 i 5                                          |
| —                                                     | Art. 12                                                     |
| Art. 10 ust. 1                                        | Art. 13 ust. 1                                              |
| Art. 10 ust. 2                                        | Art. 13 ust. 2 akapit pierwszy i czwarty                    |
| —                                                     | Art. 13 ust. 2 akapit drugi i trzeci                        |
| Art. 10 ust. 3, 4 i 5                                 | Art. 13 ust. 3 i 4                                          |
| Art. 11 ust. 1-6                                      | Art. 14 ust. 1-5                                            |
| Art. 11 ust. 7-10                                     | Art. 14 ust. 6-9                                            |
| Art. 11a ust. 1-5                                     | Art. 15a ust. 1-5                                           |
| Art. 11a ust. 6 i 7                                   | Art. 15 ust. 6                                              |
| Art. 11a ust. 8-11                                    | Art. 15 ust. 7-10                                           |
| —                                                     | Art. 16                                                     |
| Art. 12                                               | Art. 20                                                     |
| —                                                     | Art. 20 akapit drugi                                        |
| Art. 13 ust. 1                                        | Art. 21                                                     |
| Art. 13 ust. 2                                        | —                                                           |
| Art. 14                                               | Art. 17                                                     |
| Art. 15                                               | Art. 18 akapit pierwszy, trzeci i czwarty                   |
| —                                                     | Art. 18 akapit drugi i piąty                                |
| Art. 16                                               | Art. 19                                                     |
| Art. 17                                               | Art. 22                                                     |
| Art. 18                                               | Art. 23 akapit pierwszy, zdanie pierwsze i trzecie          |
| —                                                     | Art. 23 akapit pierwszy, zdanie drugie                      |
| —                                                     | Art. 23 akapit drugi                                        |
| —                                                     | Art. 24                                                     |
| Art. 19                                               | Art. 25                                                     |
| Załącznik lit. A. akapit pierwszy                     | Załącznik I lit. A. akapit pierwszy, zdanie pierwsze        |
| —                                                     | Załącznik I lit. A. akapit pierwszy zdanie drugie i trzecie |
| —                                                     | Załącznik I lit. A. akapit drugi pkt 1-4                    |
| Załącznik lit. A. akapit drugi pkt 1-5                | —                                                           |
| Załącznik lit. B.                                     | Załącznik I lit. B.                                         |
| Załącznik lit. C.                                     | —                                                           |
| —                                                     | Załącznik II                                                |
| —                                                     | Załącznik III                                               |

**DYREKTYWA 2006/113/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY****z dnia 12 grudnia 2006 r.****w sprawie wymaganej jakości wód, w których żyją skorupiaki****(wersja ujednolicona)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,  
w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekono-  
miczno-Społecznego,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu <sup>(1)</sup>,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Rady 79/923/EWG z dnia 30 października 1979 r. w sprawie wymaganej jakości wód, w których żyją skorupiaki <sup>(2)</sup> została znacząco zmieniona <sup>(3)</sup>. Dla zapewnienia jasności i zrozumiałości powyższa dyrektywa powinna zostać skodyfikowana.
- (2) Ochrona i poprawa stanu środowiska wymagają podjęcia określonych środków chroniących wody, włączając wody zasiedlone przez skorupiaki, przed zanieczyszczeniami.
- (3) Niezbędna jest ochrona niektórych populacji skorupiaków przed różnymi szkodliwymi skutkami wynikającymi ze zrzucania substancji zanieczyszczających do morza.
- (4) Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego <sup>(4)</sup> przewiduje wspólne określanie wymagań jakościowych przez ustalanie zróżnicowanych wymagań, które środowisko musi spełnić, między innymi określenia parametrów wód, włączając wody zasiedlone przez skorupiaki.
- (5) Różnice między obowiązującymi w różnych Państwach Członkowskich przepisami odnoszącymi się do jakości wymaganej wód zasiedlonych przez skorupiaki mogą tworzyć nierówne warunki dla konkurencji, bezpośrednio wpływając na funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

- (6) Dla osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy, Państwa Członkowskie powinny wyznaczyć wody, do których będzie ona miała zastosowanie oraz ustalić dla nich wartości dopuszczalne niektórych parametrów. W ten sposób wyznaczone wody będą musiały osiągnąć te wartości w ciągu sześciu lat od daty wyznaczenia.
- (7) Sprawdzanie jakości wymaganej wód zasiedlonych przez skorupiaki wymaga pobrania pewnej minimalnej liczby próbek i wykonywania pomiarów odnoszących się do parametrów podanych w załączniku I. Zależnie od wyników pomiarów, pobieranie próbek można zredukować lub przerwać.
- (8) Państwa Członkowskie nie są w stanie kontrolować niektórych okoliczności naturalnych, w pewnych przypadkach niezbędna jest więc możliwość zastosowania odstępstwa od niniejszej dyrektywy.
- (9) Postęp techniczny i naukowy może spowodować konieczność szybkiego dostosowania niektórych wymagań ustanowionych w załączniku I. Dla ułatwienia wprowadzania wymaganych do tego celu środków należy przewidzieć procedurę ustanawiającą bliską współpracę między Państwami Członkowskimi a Komisją. Współpraca ta będzie odbywać się w ramach Komitetu ds. Dostosowania do Postępu Naukowo-Technicznego, powołanego art. 13 ust. 1 dyrektywy 2006/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie jakości wód słodkich wymagających ochrony lub poprawy w celu zachowania życia ryb <sup>(5)</sup>.
- (10) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań Państw Członkowskich odnoszących się do terminów przeniesienia do prawa wewnętrznego dyrektyw, określonych w załączniku II, część B,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

**Artykuł 1**

Niniejsza dyrektywa dotyczy jakości wód zasiedlonych przez skorupiaki i odnosi się do wód przybrzeżnych i słonawych wyznaczonych przez Państwa Członkowskie jako wymagające ochrony lub poprawy w celu umożliwienia życia i wzrostu skorupiakom (mięczakom, małżom i ślimakom), przyczyniając się w ten sposób do wysokiej jakości produktów ze skorupiaków spożywanych bezpośrednio przez ludzi.

<sup>(1)</sup> Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 12 października 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 30 listopada 2006 r.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 281 z 10.11.1979, str. 47. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 91/692/EWG (Dz.U. L 377 z 31.12.1991, str. 48).

<sup>(3)</sup> Zob. załącznik II, część A.

<sup>(4)</sup> Dz.U. L 242 z 10.9.2002, str. 1.

<sup>(5)</sup> Dz. U. L 264 z 25.9.2006, str. 20.

## Artykuł 2

Parametry dla wód wyznaczonych przez Państwa Członkowskie są podane w załączniku I.

## Artykuł 3

1. Dla wód wyznaczonych, Państwa Członkowskie ustalają wartości parametrów wymienionych w załączniku I, o ile wartości te występują w kolumnie G lub I. Są one zgodne z umieszczonymi w tych kolumnach komentarzami.

2. Państwa Członkowskie nie ustalają wartości mniej restryktywnych niż podane w kolumnie I załącznika I, lecz powinny zachęcać do przestrzegania wartości z kolumny G, biorąc pod uwagę zasadę określoną w art. 8.

3. W odniesieniu do zrzutów ścieków mieszczących się w parametrach określonych jako „substancje organofluorowcowane” i „metale”, normy emisji, przewidziane przez Państwa Członkowskie zgodnie z dyrektywą 2006/11/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie zanieczyszczenia spowodowanego przez niektóre substancje niebezpieczne odprowadzane do środowiska wodnego Wspólnoty<sup>(1)</sup> stosuje się jednocześnie z wymaganiami jakościowymi i innymi zobowiązaniami, które wynikają z niniejszej dyrektywy, w szczególności zobowiązaniami odnoszącymi się do pobierania próbek.

## Artykuł 4

1. Państwa Członkowskie wyznaczają wody zasiedlone przez skorupiaki i mogą następnie wyznaczać dodatkowe wody.

2. Państwa Członkowskie mogą rewidować wyznaczenie niektórych wód, w szczególności w wyniku pojawienia się czynników nieprzewidzianych w czasie wyznaczenia, biorąc pod uwagę zasadę określoną w art. 8.

## Artykuł 5

Państwa Członkowskie tworzą programy w celu redukcji zanieczyszczeń i zapewnienia, że wyznaczone wody odpowiadają, w ciągu sześciu lat od wyznaczenia zgodnie z art. 4, zarówno warunkom ustanowionym przez Państwa Członkowskie zgodnie z art. 3, jak i komentarzom znajdującym się w kolumnach G oraz I załącznika I.

## Artykuł 6

1. W celach wykonania art. 5, wody wyznaczone uważa się za odpowiadające przepisom niniejszej dyrektywy, jeśli ich próbki pobierane z minimalną podaną w załączniku I częstotliwością w tym samym miejscu i w ciągu 12 miesięcy wykazują, że odpowiadają one zarówno wartościom ustanowionym przez Państwa Członkowskie zgodnie z art. 3, jak i komentarzom z kolumn G oraz I załącznika I, dla:

- a) 100 % próbek na parametry „substancje organofluorowcowane” i „metale”;

- b) 95 % próbek na parametry „zasolenie” i „tlen rozpuszczony”;

- c) 75 % próbek na inne parametry podane w załączniku I.

Jeśli zgodnie z art. 7 ust. 2 częstotliwość pobierania próbek na wszystkie parametry podane w załączniku I, z wyjątkiem „substancji organofluorowcowanych” i „metali”, jest niższa od podanej w załączniku I, wszystkie próbki muszą odpowiadać wartościom i komentarzom, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

2. Przy obliczaniu procentów zawartości przewidzianych w ust. 1 nie bierze się pod uwagę przypadków niespektowania wartości ustanowionych przez Państwa Członkowskie zgodnie z art. 3, lub komentarzy zawartych w kolumnach G oraz I załącznika I, jeśli są one wynikiem katastrofy.

## Artykuł 7

1. Operacje pobierania próbek o minimalnej częstotliwości podanej w załączniku I są prowadzone przez właściwe organy Państw Członkowskich.

2. Jeśli właściwy organ stwierdzi, że jakość wód wyznaczonych jest znacznie wyższa od wynikającej z zastosowania wartości ustanowionych zgodnie z art. 3 i komentarzami z kolumn G oraz I załącznika I, częstotliwość pobierania próbek może ulec obniżeniu. W razie braku zanieczyszczeń lub niewystępowania ryzyka pogorszenia jakości wód, właściwy organ może uznać pobieranie próbek za zbędne.

3. Jeśli w wyniku pobierania próbek okaże się, że wartość ustanowiona zgodnie z art. 3 lub komentarze z kolumn G oraz I załącznika I nie są respektowane, właściwy organ określa, czy jest to wynikiem przypadku, zjawiska przyrodniczego, czy też zanieczyszczenia, a następnie przyjmuje odpowiednie środki.

4. Dokładne miejsce pobierania próbek, odległość między nim a najbliższym położonym punktem zrzucania zanieczyszczeń oraz głębokość, z której próbki są pobierane określa właściwy organ Państwa Członkowskiego głównie na podstawie lokalnych warunków środowiskowych.

5. W załączniku I wymieniono referencyjne metody analizy, stosowane do obliczania wartości wchodzących w grę parametrów. Laboratoria stosujące inne metody zapewniają, że uzyskane wyniki są równoważne lub porównywalne z określonymi w załączniku I.

## Artykuł 8

Wprowadzanie w życie środków podejmowanych zgodnie z niniejszą dyrektywą nie może w żadnym przypadku bezpośrednio lub pośrednio prowadzić do wzrostu zanieczyszczeń wód przybrzeżnych i pólslonych.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 64 z 4.3.2006, str. 52.

## Artykuł 9

Państwa Członkowskie mogą w dowolnym czasie ustanowić bardziej restrykcyjne wartości dla wód wyznaczonych od sformułowanych w niniejszej dyrektywie. Mogą też wydać przepisy dotyczące parametrów innych niż przewidziane w niniejszej dyrektywie.

## Artykuł 10

Kiedy Państwo Członkowskie rozważa wyznaczenie na hodowle skorupiaków wód położonych w bezpośrednim sąsiedztwie granicy z innym Państwem Członkowskim, państwa te konsultują się ze sobą w celu określenia stref wodnych, do których będzie miała zastosowanie niniejsza dyrektywa i wyciągnięcia konsekwencji wynikających ze wspólnych wymagań jakościowych, które to konsekwencje będą ustalone przez każde z zainteresowanych państw po przeprowadzeniu formalnych konsultacji. W obradach tych może uczestniczyć Komisja.

## Artykuł 11

Państwa Członkowskie mogą odstąpić od niniejszej dyrektywy w razie wyjątkowych warunków pogodowych lub geograficznych.

## Artykuł 12

Zmiany niezbędne przy dostosowywaniu do postępu technicznego i naukowego wartości G parametrów oraz wymienionych w załączniku I metod analizy są przyjmowane przez komitet powołany art. 13 ust. 1 dyrektywy 2006/44/WE i zgodnie z procedurą określoną w jej art. 13 ust. 2.

## Artykuł 13

1. W celu zastosowania niniejszej dyrektywy Państwa Członkowskie dostarczają Komisji informacji dotyczących:

- a) wód wyznaczonych zgodnie z art. 4 ust. 1, w formie skróconej;
- b) rewizji wyznaczenia niektórych wód zgodnie z art. 4 ust. 2;
- c) przepisów ustanowionych w celu wprowadzenia nowych parametrów zgodnie z art. 9.

2. Zastosowanie przepisów art. 11 przez Państwo Członkowskie wymaga niezwłocznego zawiadomienia o tym Komisji z podaniem przyczyn oraz przewidywanych terminów.

3. Ogólnie, Państwa Członkowskie dostarczają Komisji, na jej uzasadniony wniosek, wszelkich informacji koniecznych do stosowania niniejszej dyrektywy.

## Artykuł 14

Co trzy lata, a po raz pierwszy na lata 1993-1995 włącznie, Państwa Członkowskie przekazują Komisji informacje dotyczące wykonywania niniejszej dyrektywy w formie sprawozdania sektorowego, które obejmuje również inne stosowne dyrektywy wspólnotowe. Sprawozdanie to jest sporządzane na podstawie kwestionariusza lub szkicu opracowanego przez Komisję zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 2 dyrektywy 91/692/EWG Rady z dnia 23 grudnia 1991 r. normalizującej i racjonalizującej sprawozdania w sprawie wykonywania niektórych dyrektyw odnoszących się do środowiska <sup>(1)</sup>. Kwestionariusz lub szkic jest przesyłany Państwom Członkowskim sześć miesięcy przed rozpoczęciem się okresu objętego sprawozdaniem. Sprawozdanie jest przesyłane Komisji w ciągu dziewięciu miesięcy od zakończenia trzyletniego okresu objętego sprawozdaniem.

Komisja publikuje sprawozdanie wspólnotowe w sprawie wykonania niniejszej dyrektywy w ciągu dziewięciu miesięcy od otrzymania sprawozdań od Państw Członkowskich.

## Artykuł 15

Państwa Członkowskie prześlą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa wewnętrznego, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

## Artykuł 16

Dyrektywa 79/923/EWG zostaje uchylona, bez naruszenia zobowiązań Państw Członkowskich odnoszących się do terminów przeniesienia do prawa wewnętrznego dyrektyw, określonych w załączniku II, część B.

Odesłania do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji w załączniku III.

## Artykuł 17

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

## Artykuł 18

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 12 grudnia 2006 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego  
J. BORRELL FONTELLES  
Przewodniczący

W imieniu Rady  
M. PEKKARINEN  
Przewodniczący

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 377 z 31.12.1991, str. 48. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

## ZAŁĄCZNIK I

## JAKOŚĆ WÓD PRZEZNACZONYCH DO HODOWLI SKORUPIAKÓW

|    | Parametr                             | G                                                                                                                                                                                 | I                                                                                                                                                                                                                                                                        | Referencyjne metody analizy                                                                                                                                                                        | Minimalna częstotliwość pobierania próbek i wykonywania pomiarów                                                                                                                                                               |
|----|--------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | pH<br>jednostka pH.                  |                                                                                                                                                                                   | 7-9                                                                                                                                                                                                                                                                      | — Elektrometria<br><br>Zmierzone na miejscu podczas pobierania próbki.                                                                                                                             | Kwartalnie.                                                                                                                                                                                                                    |
| 2. | Temperatura, °C.                     | Zrzut wpływający na wody zasiedlone przez skorupiaki nie może powodować wzrostu temperatury wód o więcej niż 2 °C w stosunku do temperatury wód niepodlegających wpływowi zrzutu. |                                                                                                                                                                                                                                                                          | — Termometria<br><br>Zmierzone na miejscu podczas pobierania próbki.                                                                                                                               | Kwartalnie.                                                                                                                                                                                                                    |
| 3. | Zabarwienie (po filtracji), mg PT/l. |                                                                                                                                                                                   | Zrzut do wód zasiedlonych przez skorupiaki nie może powodować zmiany koloru wód po filtracji przekraczającej o 10 mg PT/l względem wód, na które zrzut nie wpłynął.                                                                                                      | — Filtracja przez membranę 0,45 µm<br><br>Metoda fotometryczna z zastosowaniem skali platynowo kobaltowej.                                                                                         | Kwartalnie.                                                                                                                                                                                                                    |
| 4. | Zawiesina ciał stałych, mg/l.        |                                                                                                                                                                                   | Zrzut do wód zasiedlonych przez skorupiaki nie może powodować zwiększenia zawartości zawiesiny ciał stałych przekraczającej o 30 % zawartości w wodach, na które zrzut nie wpłynął.                                                                                      | — Filtracja przez membranę 0,45 µm, suszenie przy 105 °C i ważenie.<br><br>— Odwirowywanie (przez przynajmniej 5 minut przy średnim przyspieszeniu 2 800-3 200 g), suszenie przy 105 °C i ważenie. | Kwartalnie.                                                                                                                                                                                                                    |
| 5. | Zasolenie, ‰                         | 12-38 ‰                                                                                                                                                                           | ≤ 40 ‰<br><br>Zrzut do wód zasiedlonych przez skorupiaki nie może powodować zwiększenia ich zasolenia przekraczającego o 10 % zasolenia wód, na które zrzut nie wpłynął.                                                                                                 | Konduktometria.                                                                                                                                                                                    | Co miesiąc.                                                                                                                                                                                                                    |
| 6. | Tlen rozpuszczony-nasylenie<br>%     | ≥ 80 %.                                                                                                                                                                           | ≥ 70 % (wartość średnia)<br><br>Jeśli jeden z pomiarów wykazuje wartość niższą od 70 %, należy pomiary powtórzyć.<br><br>Poszczególne pomiary nie mogą wykazać wartości mniejszej od 60 %, chyba że nie powoduje to szkodliwych skutków dla rozwoju kolonii skorupiaków. | metoda Winklera.<br><br>metoda elektrochemiczna.                                                                                                                                                   | Co miesiąc, z przynajmniej jedną próbką reprezentatywną dla warunków niskotlenowych w dniu pobierania próbek. Jeśli jednak podejrzewane są duże zmiany dzienne, należy pobierać przynajmniej dwie próbki w ciągu jednego dnia. |

|     | Parametr                                                                                                                                              | G                                                                                                                                                 | I                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Referencyjne metody analizy                                                                                                                                                                                                                                                                       | Minimalna częstotliwość pobierania próbek i wykonywania pomiarów |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| 7.  | Węglowodory pochodzenia naftowego.                                                                                                                    |                                                                                                                                                   | Węglowodory nie mogą występować w wodach zasiedlonych przez skorupiaki w takich ilościach, aby: <ul style="list-style-type: none"> <li>— wytwarzać na powierzchni wody widoczną warstwę ani tworzyć osad na skorupiaku,</li> <li>— szkodliwie oddziaływać na skorupiaki.</li> </ul> | Kontrola wizualna.                                                                                                                                                                                                                                                                                | Kwartalnie.                                                      |
| 8.  | Substancje organofluorowcowane.                                                                                                                       | Stężenie każdej z substancji w mięsie skorupiaka wymaga ograniczenia tak, aby zgodnie z art. 1 jakość produktów ze skorupiaka pozostawała wysoka. | Stężenie każdej z substancji obecnych w wodzie zasiedlonej przez skorupiaki lub w mięsie skorupiaka nie może osiągać ani przekraczać poziomu wywierającego szkodliwy wpływ na skorupiaka i jego larwy.                                                                              | Chromatografia gazowa po ekstrakcji odpowiednimi rozpuszczalnikami i oczyszczaniu.                                                                                                                                                                                                                | Co pół roku.                                                     |
| 9.  | <i>Metale</i><br><br>Srebro (Ag)<br>Arsen (As)<br>Kadm (Cd)<br>Chrom (Cr)<br>Miedź (Cu)<br>Rtęć (Hg)<br>Nikiel (Ni)<br>Ołów (Pb)<br>Cynk (Zn)<br>mg/l | Stężenie każdej z substancji w mięsie skorupiaka wymaga ograniczenia, tak aby zgodnie z art. 1 jakość produktów ze skorupiaka pozostawała wysoka. | Stężenie każdej z substancji obecnych w wodzie zasiedlonej przez skorupiaki lub w mięsie skorupiaka nie może przekraczać poziomu powodującego szkodliwy wpływ na skorupiaka i jego larwy.<br><br>Należy brać pod uwagę synergii oddziaływania tych metali.                          | Spektrometria z absorpcją atomową, w razie potrzeby poprzedzona stężeniem i/lub ekstrakcją.                                                                                                                                                                                                       | Co pół roku.                                                     |
| 10. | Bakterie kałowe/100 ml                                                                                                                                | ≤ 300 w mięsie skorupiaka i płynie międzyskorupowym skorupiaka                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Metoda rozcieńczania z fermentacją w podłożach ciekłych, w przynajmniej trzech próbkach i w trzech rozcieńczeniach. Subkulturowanie próbek z wynikiem pozytywnym używając ośrodka potwierdzającego. Zliczanie zgodnie z MPN (liczbą najbardziej prawdopodobną). Temperatura inkubacji 44 ± 0,5 °C | Kwartalnie.                                                      |
| 11. | Substancje wpływające na smak skorupiaka.                                                                                                             |                                                                                                                                                   | Stężenie niższe od dolnego może negatywnie wpłynąć na smak skorupiaka.                                                                                                                                                                                                              | Organoleptyczne (smakowe) badanie skorupiaka przy przewidywaniu obecności jednej z tych substancji.                                                                                                                                                                                               |                                                                  |
| 12. | Saxitoksyny (wytwarzane przez wiciowce).                                                                                                              |                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                  |

Skróty:

G = wskaźnikowe

I = obowiązujące

## ZAŁĄCZNIK II

## CZĘŚĆ A

**Uchylona dyrektywa i jej zmiana**

Dyrektywa Rady 79/923/CEE  
(Dz.U. L 281 z 10.11.1979, str. 47)

Dyrektywa Rady 91/692/CEE  
(Dz.U. L 377 z 31.12.1991, str. 48)

Wyłącznie załącznik I pkt e)

## CZĘŚĆ B

**Lista terminów przeniesienia do prawa wewnętrznego**

(określonych w art. 16)

| Dyrektywa  | Termin przeniesienia |
|------------|----------------------|
| 79/923/EWG | 6 listopada 1981     |
| 91/692/EWG | 1 stycznia 1993      |

## ZAŁĄCZNIK III

## TABELA KORELACJI

| Dyrektywa 79/923/EWG                               | Niniejsza dyrektywa                                |
|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| Art. 1                                             | Art. 1                                             |
| Art. 2                                             | Art. 2                                             |
| Art. 3                                             | Art. 3                                             |
| Art. 4 ust. 1 i 2                                  | Art. 4 ust. 1                                      |
| Art. 4 ust. 3                                      | Art. 4 ust. 2                                      |
| Art. 5                                             | Art. 5                                             |
| Art. 6 ust. 1 akapit pierwszy zdanie wprowadzające | Art. 6 ust. 1 akapit pierwszy zdanie wprowadzające |
| Art. 6 ust. 1 akapit pierwszy tiret pierwsze       | Art. 6 ust. 1 akapit pierwszy litera a)            |
| Art. 6 ust. 1 akapit pierwszy tiret drugie         | Art. 6 ust. 1 akapit pierwszy litera b)            |
| Art. 6 ust. 1 akapit pierwszy tiret trzecie        | Art. 6 ust. 1 akapit pierwszy litera c)            |
| Art. 6 ust. 1 akapit drugi                         | Art. 6 ust. 1 akapit drugi                         |
| Art. 6 ust. 2                                      | Art. 6 ust. 2                                      |
| Art. 7                                             | Art. 7                                             |
| Art. 8                                             | Art. 8                                             |
| Art. 9                                             | Art. 9                                             |
| Art. 10                                            | Art. 10                                            |
| Art. 11                                            | Art. 11                                            |
| Art. 12                                            | Art. 12                                            |
| Art. 13 akapit pierwszy zdanie wprowadzające       | Art. 13 ust. 1 zdanie wprowadzające                |
| Art. 13 akapit pierwszy tiret pierwsze             | Art. 13 ust. 1 lit. a)                             |
| Art. 13 akapit pierwszy tiret drugie               | Art. 13 ust. 1 lit. b)                             |
| Art. 13 akapit pierwszy tiret trzecie              | Art. 13 ust. 1 lit. c)                             |
| Art. 13 akapit drugi                               | Art. 13 ust. 2                                     |
| Art. 13 akapit trzeci                              | Art. 13 ust. 3                                     |
| Art. 14                                            | Art. 14                                            |
| Art. 15 ust. 1                                     | —                                                  |
| Art. 15 ust. 2                                     | Art. 15                                            |
| —                                                  | Art. 16                                            |
| —                                                  | Art. 17                                            |
| Art. 16                                            | Art. 18                                            |
| Załącznik                                          | Załącznik I                                        |
| —                                                  | Załącznik II                                       |
| —                                                  | Załącznik III                                      |

**DYREKTYWA 2006/114/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY****z dnia 12 grudnia 2006 r.****dotycząca reklamy wprowadzającej w błąd i reklamy porównawczej****(wersja ujednolicona)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego <sup>(1)</sup>,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu <sup>(2)</sup>,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Rady 84/450/EWG z 10 września 1984 r. dotycząca reklamy wprowadzającej w błąd <sup>(3)</sup> była kilkakrotnie znacząco zmieniana <sup>(4)</sup>. Dla zapewnienia jasności i zrozumiałości powyższa Dyrektywa powinna więc zostać skodyfikowana.
- (2) Przepisy prawne zakazujące reklamy wprowadzającej w błąd, obowiązujące w chwili obecnej w Państwach Członkowskich, różnią się w sposób znaczny. Odkąd reklama przekracza granice poszczególnych Państw Członkowskich, ma ona bezpośredni wpływ na sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego.
- (3) Reklama wprowadzająca w błąd i niedozwolona reklama porównawcza mogą prowadzić do zakłócenia konkurencji na rynku wewnętrznym.
- (4) Reklama, niezależnie, czy prowadzi do zawarcia umowy, wpływa na interes ekonomiczny konsumentów i przedsiębiorców.
- (5) Rozbieżności pomiędzy przepisami Państw Członkowskich dotyczącymi reklamy wprowadzającej w błąd skierowanej do podmiotów gospodarczych utrudniają realizację kampanii reklamowych poza granicami krajowymi i tym samym wpływają na swobodny przepływ towarów i świadczenie usług.

- (6) Wprowadzenie rynku wewnętrznego wiąże się z rozszerzeniem różnorodności podaży. Fakt, że konsumenci i przedsiębiorcy mogą i muszą w najwyższym stopniu skorzystać na powstaniu rynku wewnętrznego, a także fakt, iż reklama jest bardzo ważnym środkiem otwierania realnych kanałów zbytu na całym obszarze Wspólnoty dla wszystkich towarów i usług powodują, iż we wszystkich Państwach Członkowskich muszą istnieć takie same podstawowe przepisy regulujące formę i treść reklamy porównawczej i muszą istnieć zharmonizowane warunki wykorzystywania reklamy porównawczej. Spełniająca te warunki reklama porównawcza przyczyni się do obiektywnego wydobycia zalet poszczególnych porównywanych produktów. Reklama porównawcza może w ten sposób stymulować konkurencję między dostawcami towarów i usług w interesie konsumentów.

- (7) Powinny zostać ustanowione minimalne i obiektywne kryteria dla określenia, czy reklama jest reklamą wprowadzającą w błąd.
- (8) Reklama porównawcza, o ile porównuje ona cechy zasadnicze, istotne, weryfikowalne i reprezentatywne i jeśli nie wprowadza w błąd, może być w pełni uprawnionym środkiem informowania konsumentów na temat tego, co jest dla nich korzystne. Konieczne jest zdefiniowanie ogólnego pojęcia reklamy porównawczej, obejmującego wszystkie formy reklamy porównawczej.
- (9) Należy zdefiniować warunki, po spełnieniu których reklama porównawcza - w aspekcie danego porównania - będzie dopuszczalna, tak aby można było z zakresu reklamy porównawczej wyodrębnić te praktyki, które mogą prowadzić do zakłócenia zasad konkurencji, przynieść szkodę konkurentom oraz mieć negatywny wpływ na wybory dokonywane przez konsumentów. Takie warunki dozwolonej reklamy muszą obejmować obiektywne kryteria porównywania cech towarów i usług.
- (10) Międzynarodowe konwencje w sprawie praw autorskich, jak również przepisy krajowe dotyczące odpowiedzialności umownej i pozaumownej powinny mieć zastosowanie w przypadku powoływania się na wyniki badań porównawczych zrealizowanych przez strony trzecie lub ich cytowania w reklamie porównawczej.
- (11) Warunki stosowania reklamy porównawczej muszą być spełnione łącznie i respektowane w całej swej rozciągłości. Zgodnie z Traktatem, Państwom Członkowskim należy pozostawić prawo wyboru formy i metod wprowadzenia w życie tych warunków, o ile ta forma i metody nie zostały już określone w niniejszej dyrektywie.

<sup>(1)</sup> Opinia z dnia 26 października 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

<sup>(2)</sup> Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 12 października 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 30 listopada 2006 r.

<sup>(3)</sup> Dz. U L 250 z 19.9.1984, str. 17. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. U L 149 z 11.6.2005, str. 22).

<sup>(4)</sup> Zob. załącznik I część A.

- (12) Warunki te powinny w szczególności uwzględniać przepisy rozporządzenia Rady (WE) nr 510/2006 z dnia 20 marca 2006 r. w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia dla produktów rolnych i środków spożywczych<sup>(1)</sup>, w szczególności art. 13 tego rozporządzenia, jak również inne przepisy wspólnotowe w dziedzinie rolnictwa.
- (13) Artykuł 5 pierwszej dyrektywy Rady 89/104/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. mającej na celu zbliżenie ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do znaków towarowych<sup>(2)</sup> przyznaje posiadaczowi zarejestrowanego znaku towarowego wyłączne prawa, które obejmują w szczególności prawo zakazania każdej osobie trzeciej używania w obrocie gospodarczym znaku identycznego bądź podobnego do danego znaku towarowego - w odniesieniu do identycznych towarów lub usług, a nawet- tam gdzie to jest stosowne- w odniesieniu do innych towarów.
- (14) Skuteczność reklamy porównawczej może jednakże wymagać identyfikacji towarów bądź usług konkurenta poprzez odniesienie się do jakiegoś znaku towarowego, którego ten konkurent jest właścicielem lub też do jego nazwy handlowej.
- (15) Takiego rodzaju użycie znaku handlowego, nazwy handlowej lub innych wyróżniających oznaczeń innego podmiotu nie jest naruszeniem wyłącznego prawa, o ile jest dokonywane przy poszanowaniu warunków ustalonych w niniejszej dyrektywie, a celem ich użycia jest tylko wprowadzenie rozróżnienia między nimi oraz, w konsekwencji, obiektywnego uwypuklenia różnic między nimi.
- (16) Osoby lub organizacje uważane na mocy prawa krajowego za mające uzasadniony interes w sprawie, muszą mieć możliwość wszczynania postępowania przeciwko reklamie wprowadzającej w błąd i niedozwolonej reklamie porównawczej przed sądem lub przed organem administracji, który jest właściwy do rozstrzygania skarg albo wszczynania stosownego postępowania sądowego.
- (17) Sądy lub organy administracyjne muszą posiadać uprawnienia umożliwiające im zarządzenie lub uzyskanie zaprzestania reklamy wprowadzającej w błąd i niedozwolonej reklamie porównawczej. W niektórych przypadkach może być pożądane zakazanie reklamy wprowadzającej w błąd i niedozwolonej reklamie porównawczej nawet przed jej publikacją. Jednakże nie oznacza to, że Państwa Członkowskie są zobowiązane do wprowadzenia przepisów przewidujących wcześniejsze systematyczne sprawdzanie reklamy.
- (18) Dobrowolna kontrola wykonywana przez branżowe organy samorządowe w celu wyeliminowania reklamy wprowadzającej w błąd i niedozwolonej reklamy porównawczej może spowodować uniknięcie odwołania się do procedur administracyjnych lub sądowych i dlatego powinna być popierana.
- (19) Jakkolwiek to prawo krajowe wskazuje, na kim spoczywa ciężar dowodu, to jednak sądy i organy administracyjne powinny mieć możliwość żądania od przedsiębiorców przedstawienia dowodów na prawdziwość powoływanych przez nich faktów.
- (20) Uregulowanie kwestii związanych z reklamą porównawczą jest niezbędne dla sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego; w związku z tym istnieje konieczność podjęcia w tym zakresie działań na poziomie wspólnotowym. Przyjęcie dyrektywy jest tutaj właściwym instrumentem, jako że dyrektywa ustanawia jednolite zasady ogólne, pozostawiając Państwom Członkowskim wybór odpowiedniej formy i metod osiągnięcia tych celów. Jest to zgodne z zasadą pomocniczości.
- (21) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań Państw Członkowskich odnoszących się do terminów transpozycji do prawa krajowego i stosowania dyrektyw, w sposób określony w załączniku I część B,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

#### Artykuł 1

Celem niniejszej dyrektywy jest ochrona przedsiębiorców przed reklamą wprowadzającą w błąd i jej negatywnymi skutkami oraz określenie warunków, w których reklama porównawcza jest dozwolona.

#### Artykuł 2

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) „reklama” oznacza przedstawienie w jakiejkolwiek formie w ramach działalności handlowej, gospodarczej, rzemieślniczej lub wykonywania wolnych zawodów w celu wspierania zbytu towarów lub usług, w tym nieruchomości, praw i zobowiązań;
- b) „reklama wprowadzająca w błąd” oznacza każdą reklamę, która w jakikolwiek sposób, w tym przez swoją formę, wprowadza lub może wprowadzić w błąd osoby, do których jest skierowana lub dociera, i która, z powodu swojej zwodniczej natury, może wpłynąć na ich postępowanie gospodarcze lub która, z tych powodów, szkodzi lub może szkodzić konkurentowi;
- c) „reklama porównawcza” oznacza każdą reklamę, która wyraźnie lub przez domniemanie identyfikuje konkurenta albo towary lub usługi oferowane przez konkurenta;
- d) „przedsiębiorca” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która działa w celu związanym z jej działalnością handlową, rzemieślniczą, gospodarczą lub wolnym zawodem, oraz każdą osobę działającą w imieniu lub na rzecz przedsiębiorcy;

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 93 z 31.3.2006, str. 12.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 40 z 11.2.1989, str. 1. Dyrektywa zmieniona decyzją 92/10/EWG (Dz.U. L 6 z 11.1.1992, str. 35).

- e) „twórca kodeksu” oznacza każdy podmiot, w tym przedsiębiorcę lub grupę przedsiębiorców, odpowiedzialny za redagowanie kodeksu postępowania, wprowadzanie do niego zmian lub nadzór nad jego przestrzeganiem przez wszystkich, którzy zobowiązali się do jego przestrzegania.

### Artykuł 3

Przy określaniu, czy reklama jest wprowadzająca w błąd, należy wziąć pod uwagę wszystkie jej cechy, w szczególności zawarte w niej informacje dotyczące:

- a) cech charakterystycznych towarów lub usług, takich jak ich dostępność, rodzaj, wykonanie, skład, sposób i data produkcji lub wykonania, przydatność do celu, zastosowanie, ilość, specyfikacja, pochodzenie geograficzne lub handlowe lub spodziewane rezultaty jego zastosowania oraz rezultaty i szczególne właściwości testów lub kontroli wykonanych na towarach lub usługach;
- b) ceny lub sposobu obliczenia ceny i warunków dostawy towarów lub świadczenia usług;
- c) rodzaju, właściwości i praw reklamującego, takich jak: jego tożsamość i majątek, jego kwalifikacje i prawa własności przemysłowej, handlowej lub prawa własności intelektualnej, a także jego nagrody i wyróżnienia.

### Artykuł 4

Reklama porównawcza, w zakresie, w jakim dotyczy to porównania, jest dozwolona, jeżeli spełnia następujące warunki:

- a) nie wprowadza w błąd w rozumieniu art. 2 lit. b), art. 3 i art. 8 ust. 1 niniejszej dyrektywy lub w rozumieniu art. 6 i 7 dyrektywy 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym (Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych) <sup>(1)</sup>;
- b) dokonuje porównania towarów lub usług realizujących te same potrzeby lub przeznaczonych do tego samego celu;
- c) porównuje w sposób obiektywny jedną lub kilka istotnych, odpowiednich, możliwych do zweryfikowania i typowych cech tych towarów i usług, przy czym jedną z tych cech może być cena;
- d) nie dyskredytuje ani nie przedstawia w złym świetle znaków towarowych, nazw handlowych, innych znaków rozpoznawczych, towarów, usług, działalności lub sytuacji konkurenta;
- e) w przypadku produktów posiadających oznaczenie pochodzenia, odnosi się w każdym przypadku do produktów o tym samym oznaczeniu;

- f) nie korzysta w sposób nieuczciwy z renomy znaku towarowego, nazwy handlowej lub innych znaków wyróżniających konkurenta lub oznaczenia pochodzenia konkurujących produktów;
- g) nie przedstawia towaru lub usługi jako imitacji bądź repliki towaru lub usługi noszącej zastrzeżony znak towarowy lub zastrzeżoną nazwę handlową;
- h) nie prowadzi do mylenia przez przedsiębiorców przedsiębiorcy reklamującego z jego konkurentem lub też mylenia znaków towarowych, nazw handlowych, innych znaków rozpoznawczych, towarów lub usług przedsiębiorcy reklamującego i jego konkurenta.

### Artykuł 5

1. Państwa Członkowskie zapewniają w interesie przedsiębiorców i konkurentów odpowiednie i skuteczne środki dla zwalczania reklamy wprowadzającej w błąd i dla wykonania przepisów dotyczących reklamy porównawczej.

Środki te obejmują przepisy prawne umożliwiające osobom lub organizacjom uznawanym na mocy prawa krajowego za mające uzasadniony interes w zakazaniu reklamy wprowadzającej w błąd lub w uregulowaniu reklamy porównawczej:

- a) wszczęcie postępowania w odniesieniu do takiej reklamy;

lub

- b) zaskarżenie takiej reklamy przed organem administracyjnym właściwym do rozpatrywania skarg lub do wszczynania właściwych postępowań sądowych.

2. Do każdego Państwa Członkowskiego należy decyzja, który ze środków określonych w ust. 1 akapit drugi ma być dostępny oraz czy należy umożliwić sądom lub organom administracyjnym żądanie wcześniejszego przeprowadzenia postępowania przed innymi istniejącymi organami powołanym do rozpatrywania skarg, w tym przed organami, o których mowa w art. 6.

Do każdego Państwa Członkowskiego należy decyzja:

- a) czy środki te mogą być skierowane oddzielnie lub łącznie przeciwko kilku przedsiębiorcom działającym w tym samym sektorze gospodarczym;

oraz

- b) czy środki te mogą być skierowane przeciwko twórcy kodeksu w przypadku, gdy dany kodeks zachęca do nieprzestrzegania przepisów prawnych.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 149 z 11.6.2005, str. 22.

3. Zgodnie z przepisami określonymi w ust. 1 i 2, Państwa Członkowskie przyznają sądom i organom administracyjnym uprawnienia umożliwiające im, w przypadkach, kiedy uznają takie środki za konieczne biorąc pod uwagę interesy wszystkich stron, w szczególności interes publiczny:

- a) nakazanie zaprzestania reklamy lub wszczęcie właściwego postępowania sądowego w celu nakazania zaprzestania reklamy wprowadzającej w błąd lub niedozwolonej reklamy porównawczej;

lub

- b) jeżeli reklama wprowadzająca w błąd lub niedozwolona reklama porównawcza nie została jeszcze opublikowana, ale jej publikacja jest bliska, zakazanie publikacji reklamy lub wszczęcie właściwego postępowania w celu wydania zakazu takiej publikacji.

Akapit pierwszy stosuje się nawet w przypadku braku dowodów straty lub szkody, lub zamiaru albo zaniedbania ze strony reklamującego.

Państwa Członkowskie zapewniają, że środki określone w akapicie pierwszym zostaną podjęte w ramach przyspieszonej procedury ze skutkiem tymczasowym lub ostatecznym, z uwzględnieniem, że do każdego Państwa Członkowskiego należy decyzja, którą z tych dwóch możliwości wybrać.

4. Państwa Członkowskie mogą przyznać sądom lub organom administracyjnym uprawnienia umożliwiające im, w celu wyeliminowania trwałych skutków reklamy wprowadzającej w błąd lub niedozwolonej reklamy porównawczej, której zaprzestanie zostało nakazane w wyniku ostatecznej decyzji:

- a) wymaganie publikacji tej decyzji w całości lub w części i w takiej formie, którą uznają za właściwą;
- b) wymaganie dodatkowo publikacji informacji o sprostowaniu.

5. Organy administracyjne określone w ust. 1 akapit drugi lit. b) muszą:

- a) posiadać taki skład, aby nie wzbudzać wątpliwości co do ich bezstronności;
- b) posiadać odpowiednie uprawnienia w trakcie orzekania w sprawie skargi, które pozwolą na skuteczne monitorowanie i zapewnienie przestrzegania ich decyzji;
- c) co do zasady uzasadniać swoje decyzje.

6. Jeżeli uprawnienia określone w ust. 3 i 4 są wykonywane wyłącznie przez organy administracyjne, decyzje powinny być uzasadnione we wszystkich wypadkach. Ponadto w takim przypadku należy ustanowić procedury, według których niewłaściwe lub nieuzasadnione wykonywanie uprawnień przez organy administracyjne, lub niewłaściwe albo nieuzasadnione uchybienie w wykonywaniu powyższych uprawnień mogą być przedmiotem kontroli sądowej.

#### Artykuł 6

Niniejsza dyrektywa nie wyklucza dobrowolnej kontroli, która może korzystać ze wsparcia Państw Członkowskich, reklamy wprowadzającej w błąd lub reklamy porównawczej, prowadzonej przez branżowe organy samorządowe lub kierowania spraw do takich organów przez osoby i organizacje określone w art. 5 ust. 1 akapit drugi, pod warunkiem, że postępowania przed takimi organami istnieją dodatkowo obok postępowań sądowych lub administracyjnych określonych w tym artykule.

#### Artykuł 7

Państwa Członkowskie przyznają sądom lub organom administracyjnym uprawnienia umożliwiające im w postępowaniach cywilnych lub administracyjnych o których mowa w art. 5:

- a) żądanie, aby reklamujący dostarczył dowody dotyczące prawdziwości twierdzeń zawartych w reklamie, jeżeli biorąc pod uwagę uzasadniony interes reklamującego i innych uczestników postępowania, wymaganie takie wydaje się właściwe z uwagi na okoliczności danej sprawy oraz, w przypadku reklamy porównawczej, żądanie, by reklamujący dostarczył dowody w krótkim terminie;

oraz

- b) uznanie zawartych w reklamie twierdzeń za nieprawdziwe, jeżeli dowody wymagane zgodnie z lit. a) nie zostaną przeprowadzone lub zostaną uznane za niewystarczające przez sąd lub organ administracyjny.

#### Artykuł 8

1. Niniejsza dyrektywa nie stoi na przeszkodzie utrzymaniu lub przyjęciu przez Państwa Członkowskie przepisów zmierzających do zapewnienia szerszej ochrony przedsiębiorców i konkurentów w odniesieniu do reklamy wprowadzającej w błąd.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do reklamy porównawczej w zakresie danego porównania.

2. Przepisy niniejszej dyrektywy stosuje się bez uszczerbku dla przepisów wspólnotowych odnoszących się do reklamy dotyczącej szczególnych produktów i/lub usług, lub stosowania ograniczeń bądź zakazów odnoszących się do określonych form reklamy.

3. Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące reklamy porównawczej nie zobowiązują Państw Członkowskich, które – zgodnie z postanowieniami Traktatu – utrzymują bądź ustanawiają zakazy reklamowania niektórych towarów lub usług, niezależnie od tego, czy zakazy te byłyby nałożone bezpośrednio, czy też przez instytucję lub organizację odpowiedzialną w myśl przepisów danego Państwa Członkowskiego za regulacje w zakresie działalności handlowej, gospodarczej, rzemieślniczej czy wykonywania wolnych zawodów, do zezwolenia na stosowanie reklamy porównawczej w odniesieniu do tych towarów i usług. W przypadku, gdy zakazy te są ograniczone do określonych środków przekazu, niniejsza dyrektywa stosuje się do środków przekazu, które nie są objęte tymi zakazami.

4. Żaden z przepisów niniejszej dyrektywy nie zabrania Państwom Członkowskim utrzymania bądź ustanowienia – w zgodzie z postanowieniami Traktatu – zakazów lub ograniczeń w zakresie wykorzystywania porównań w reklamowaniu usług świadczonych w ramach wykonywania wolnych zawodów, niezależnie od tego, czy te zakazy lub ograniczenia byłyby ustanowione bezpośrednio, czy też przez instytucję bądź organizację odpowiedzialną na mocy przepisów danego Państwa Członkowskiego za regulowanie wykonywania wolnych zawodów.

#### Artykuł 9

Państwa Członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, które przyjmą w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

#### Artykuł 10

Dyrektywa 84/450/EWG zostaje niniejszym uchylona, bez uszczerbku dla zobowiązań Państw Członkowskich odnoszących się do terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw oraz ich stosowania, w sposób określony w załączniku I część B.

Odesłania do uchylonej dyrektywy powinno się odczytywać jako odesłania do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji w załączniku II.

#### Artykuł 11

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie w dniu 12 grudnia 2007 roku.

#### Artykuł 12

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 12 grudnia 2006 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. BORRELL FONTELLES

Przewodniczący

W imieniu Rady

M. PEKKARINEN

Przewodniczący

## ZAŁĄCZNIK I

## CZĘŚĆ A

**Uchylona dyrektywa i jej kolejne zmiany**

Dyrektywa Rady 84/450/EWG

(Dz.U. L 250 z 19.9.1984, str. 17)

Dyrektywa 97/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

(Dz.U. L 290 z 23.10.1997, str. 18)

Dyrektywa 2005/29/EC Parlamentu Europejskiego i Rady

(Dz.U. L 149 z 11.6.2005, str. 22)

tylko art. 14

## CZĘŚĆ B

**Lista terminów przeniesienia do prawa krajowego i stosowania**

(określonych w art. 10)

| Dyrektywa  | Termin przeniesienia | Termin stosowania |
|------------|----------------------|-------------------|
| 84/450/EWG | 1 października 1986  | —                 |
| 97/55/WE   | 23 kwietnia 2000     | —                 |
| 2005/29/WE | 12 czerwca 2007      | 12 grudnia 2007   |

## ZAŁĄCZNIK II

## TABELA KORELACJI

| Dyrektywa 84/450/EWG                          | Niniejsza dyrektywa                          |
|-----------------------------------------------|----------------------------------------------|
| Art. 1                                        | Art. 1                                       |
| Art. 2 zdanie wstępne                         | Art. 2 zdanie wstępne                        |
| Art. 2 pkt 1                                  | Art. 2 lit. a)                               |
| Art. 2 pkt 2                                  | Art. 2 lit. b)                               |
| Art. 2 pkt 2a                                 | Art. 2 lit. c)                               |
| Art. 2 pkt 3                                  | Art. 2 lit. d)                               |
| Art. 2 pkt 4                                  | Art. 2 lit. e)                               |
| Art. 3                                        | Art. 3                                       |
| Art. 3 lit. a) pkt 1                          | Art. 4                                       |
| Art. 4 ust. 1 akapit pierwszy zdanie pierwsze | Art. 5 ust. 1 akapit pierwszy                |
| Art. 4 ust. 1 akapit pierwszy zdanie drugie   | Art. 5 ust. 1 akapit drugi                   |
| Art. 4 ust. 1 akapit drugi                    | Art. 5 ust. 2 akapit pierwszy                |
| Art. 4 ust. 1 akapit trzeci                   | Art. 5 ust. 2 akapit drugi                   |
| Art. 4 ust. 2 akapit pierwszy zdanie wstępne  | Art. 5 ust. 3 akapit pierwszy zdanie wstępne |
| Art. 4 ust. 2 akapit pierwszy tiret pierwsze  | Art. 5 ust. 3 akapit pierwszy litera a)      |
| Art. 4 ust. 2 akapit pierwszy tiret drugie    | Art. 5 ust. 3 akapit pierwszy litera b)      |
| Art. 4 ust. 2 akapit pierwszy zdanie końcowe  | Art. 5 ust. 3 akapit drugi                   |
| Art. 4 ust. 2 akapit drugi zdanie wstępne     | Art. 5 ust. 3 akapit trzeci                  |
| Art. 4 ust. 2 akapit drugi tiret trzecie      | Art. 5 ust. 3 akapit trzeci                  |
| Art. 4 ust. 2 akapit drugi tiret drugie       | Art. 5 ust. 3 akapit trzeci                  |
| Art. 4 ust. 2 akapit drugi zdanie końcowe     | Art. 5 ust. 3 akapit trzeci                  |
| Art. 4 ust. 2 akapit trzeci zdanie wstępne    | Art. 5 ust. 4 zdanie wstępne                 |
| Art. 4 ust. 2 akapit trzeci tiret trzecie     | Art. 5 ust. 4 lit. a)                        |
| Art. 4 ust. 2 akapit trzeci tiret drugie      | Art. 5 ust. 4 lit. b)                        |
| Art. 4 ust. 3 akapit pierwszy                 | Art. 5 ust. 5                                |
| Art. 4 ust. 3 akapit drugi                    | Art. 5 ust. 6                                |
| Art. 5                                        | Art. 6                                       |
| Art. 6                                        | Art. 7                                       |
| Art. 7 ust. 1                                 | Art. 8 ust. 1 akapit pierwszy                |
| Art. 7 ust. 2                                 | Art. 8 ust. 1 akapit drugi                   |
| Art. 7 ust. 3                                 | Art. 8 ust. 2                                |
| Art. 7 ust. 4                                 | Art. 8 ust. 3                                |
| Art. 7 ust. 5                                 | Art. 8 ust. 4                                |
| Art. 8 akapit pierwszy                        | —                                            |
| Art. 8 akapit drugi                           | Art. 9                                       |
| —                                             | Art. 10                                      |
| —                                             | Art. 11                                      |
| Art. 9                                        | Art. 12                                      |
| —                                             | załącznik I                                  |
| —                                             | załącznik II                                 |

**DYREKTYWA 2006/115/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY****z dnia 12 grudnia 2006 r.****w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu  
w zakresie własności intelektualnej****(wersja ujednolicona)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,  
w szczególności jego art. 47 ust. 2, art. 55 i 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekono-  
miczno-Społecznego,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu <sup>(1)</sup>,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Dyrektywa Rady 92/100/EWG z dnia 19 listopada 1992 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej <sup>(2)</sup> została kilkakrotnie znacząco zmieniona <sup>(3)</sup>. Dla zapewnienia jasności i zrozumiałości powyższa dyrektywa powinna zostać ujednolicona.

(2) Najem i użyczenie chronionych prawem autorskim utworów oraz przedmiotów praw pokrewnych odgrywa coraz ważniejszą rolę, w szczególności w odniesieniu do twórców, wykonawców, a także producentów fonogramów i filmów. Wzrastające zagrożenie stanowi piractwo.

(3) Fundamentalnego znaczenia dla rozwoju gospodarczego i kulturalnego Wspólnoty nabiera w związku z tym odpowiednia ochrona utworów chronionych prawem autorskim poprzez prawo najmu i użyczenia, a także ochrona przedmiotów praw pokrewnych poprzez prawo utrwalania, prawo rozpowszechniania, prawo nadawania oraz prawo publicznego odtwarzania.

(4) Ochrona praw autorskich i praw pokrewnych powinna być dostosowana do nowych zjawisk gospodarczych, takich jak nowe formy eksploatacji.

(5) W celu umożliwienia wykonywania działalności twórcom i wykonawcom konieczne są dla nich stosowne dochody stanowiące podstawę dla dalszej pracy twórczej i artystycznej, a inwestycje konieczne w szczególności w przypadku producentów fonogramów i filmów są szczególnie wysokie i ryzykowne. Możliwość zapewnienia tego rodzaju dochodów oraz zwrócenia się tego typu inwestycji może być efektywnie zagwarantowana jedynie poprzez stosowną ochronę prawną każdego zainteresowanego właściciela praw.

(6) Działalność twórcza, artystyczna i produkcyjna stanowi w znacznej mierze działalność prowadzoną na własny rachunek. Prowadzenie takiej działalności powinno być ułatwione poprzez dostarczenie zharmonizowanej ochrony prawnej w ramach Wspólnoty. W zakresie, w jakim ta działalność ma zasadniczo charakter usług, ich dostarczanie powinno być również ułatwione poprzez stworzenie zharmonizowanych ram prawnych w ramach Wspólnoty.

(7) Zbliżenie ustawodawstw Państw Członkowskich powinno odbywać się w taki sposób, aby nie stały one w sprzeczności z umowami międzynarodowymi, na których oparte są w wielu Państwach Członkowskich prawa autorskie i prawa pokrewne.

(8) Ustanowienie ram prawnych Wspólnoty w odniesieniu do prawa najmu i użyczenia oraz określonych praw pokrewnych może być ograniczone przez Państwa Członkowskie do ustanowienia praw najmu i użyczenia odnośnie do określonej grupy właścicieli praw, a następnie do ustanowienia praw utrwalania, rozpowszechniania, nadawania i odtwarzania publicznego dla określonych grup właścicieli praw pokrewnych w zakresie ochrony praw pokrewnych.

(9) Konieczne jest zdefiniowanie pojęć najmu i użyczenia do celów niniejszej dyrektywy.

(10) Dla jasności pożądanym jest wyłączenie z najmu i użyczenia w rozumieniu niniejszej dyrektywy określonych form udostępniania, np. udostępniania fonogramów i filmów w celu pokazu publicznego lub nadawania oraz udostępniania w celach wystawowych lub do wglądu na miejscu. Pojęcie użyczenia w rozumieniu niniejszej dyrektywy nie powinno obejmować przekazywania między instytucjami dostępnymi dla publiczności.

<sup>(1)</sup> Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 12 października 2006 r., (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 346 z 27.11.1992, str. 61. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 167 z 22.6.2001, str. 10).

<sup>(3)</sup> Zob. załącznik I, część A.

- (11) W przypadku pobierania przy użyczeniu przez instytucję dostępną dla publiczności opłaty, której wartość nie przekracza kwoty niezbędnej dla pokrycia kosztów obsługi instytucji, nie mamy do czynienia z wykorzystaniem w celach bezpośrednio lub pośrednio gospodarczych lub handlowych w rozumieniu niniejszej dyrektywy.
- (12) Konieczne jest wprowadzenie ustaleń, zapewniających niezbywalne prawo do godziwego wynagrodzenia twórcom i wykonawcom, którym zostanie przyznana równocześnie możliwość zlecania administrowania tym prawem organizacjom zbiorowego zarządzania ich reprezentującym.
- (13) Godziwe wynagrodzenie może być przekazane w formie jednej lub więcej płatności każdorazowo przy zawieraniu umowy lub w terminie późniejszym. Powinno ono odpowiadać zakresowi wkładu odnoszących twórców lub wykonawców w fonogram lub film.
- (14) Konieczna jest ochrona w zakresie prawa użyczenia publicznego poprzez wprowadzenie specjalnych ustaleń, przynajmniej w stosunku do twórców. Jakiegokolwiek środki przyjęte na zasadzie odstąpienia od wyłącznego prawa publicznego użyczenia powinny być zgodne w szczególności z art. 12 Traktatu.
- (15) Przepisy określone w niniejszej dyrektywie w odniesieniu do praw pokrewnych prawu autorskiemu nie powinny stanowić przeszkody dla rozszerzenia przez Państwa Członkowskie na te wyłączne prawa domniemania określonego w niniejszej dyrektywie w odniesieniu do umów dotyczących produkcji filmowej zawartych indywidualnie lub zbiorowo przez wykonawcę z producentem filmowym. Ponadto, przepisy te nie powinny stanowić przeszkody dla wprowadzenia przez Państwa Członkowskie wzruszalnego domniemania zgody na wykorzystanie w odniesieniu do praw wyłącznych wykonawców określonych w odpowiednich przepisach niniejszej dyrektywy, o ile takie domniemanie jest zgodne z Międzynarodową konwencją o ochronie wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji nadawczych (zwanej dalej Konwencją rzymską).
- (16) Państwa Członkowskie powinny być w stanie ustanowić dalej sięgającą ochronę praw właścicieli praw pokrewnych, niż określona w przepisach niniejszej dyrektywy w odniesieniu do nadawania oraz odtwarzania publicznego.
- (17) Zharmonizowane prawa najmu i użyczenia oraz zharmonizowana ochrona w zakresie praw pokrewnych prawu autorskiemu nie mogą być wykonywane w taki sposób, w jaki stanowiłyby ukryte ograniczenie w handlu między Państwami Członkowskimi lub stałyby w sprzeczności z zasadą chronologii wykorzystania w mediach, uznaną w orzeczeniu w sprawie *Société Cinéthèque* przeciwko FNCF<sup>(1)</sup>.
- (18) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań Państw Członkowskich odnoszących się do terminów przeniesienia do prawa krajowego dyrektyw, określonych w części B, załącznika I,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

## ROZDZIAŁ I

### PRAWO NAJMU I UŻYCZENIA

#### Artykuł 1

#### Przedmiot harmonizacji

1. Zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału Państwa Członkowskie ustanawiają, z zastrzeżeniem art. 6, prawo zezwalające lub zakazujące najmu i użyczenia oryginałów i egzemplarzy powielonych utworów chronionych prawem autorskim oraz innych przedmiotów ochrony określonych w art. 3 ust. 1.

2. Prawa określone w ust. 1 nie wygasną ani przez sprzedaż oryginałów lub egzemplarzy powielonych utworów chronionych prawem autorskim i innych przedmiotów ochrony wskazanych w art. 3 ust. 1 ani przez inne dotyczące ich czynności rozpowszechniania.

#### Artykuł 2

#### Definicje

1. Do celów niniejszej dyrektywy mają zastosowanie następujące definicje:

- a) „najem” oznacza ograniczone czasowo przekazanie do korzystania w celach bezpośrednio lub pośrednio gospodarczych lub handlowych;
- b) „użyczenie” oznacza ograniczone czasowo przekazanie do korzystania niesłużącego celom bezpośrednio lub pośrednio gospodarczym lub handlowym kiedy jest to dokonywane przez instytucje dostępne dla publiczności;
- c) „film” oznacza udźwiękowione lub nieudźwiękowione utwory filmowe, dzieła audiowizualne lub ruchome obrazy.

2. Główny reżyser utworu filmowego lub dzieła audiowizualnego uważany jest za jego twórcę lub jednego z twórców. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że także inne osoby uważane są za współtwórców.

#### Artykuł 3

#### Właściciel praw oraz przedmiot prawa najmu i użyczenia

1. Wyłączne prawo zezwalania lub zakazywania najmu i użyczenia przysługuje następującym podmiotom:

- a) twórcy w odniesieniu do oryginału i egzemplarzy powielonych jego utworu;

<sup>(1)</sup> Sprawy połączone nr 60/84 i 61/84, Zbiór orzeczeń z 1985 r., str. 2 605.

- b) wykonawcy w odniesieniu do zapisu jego wykonania;
- c) producentowi fonogramu w odniesieniu do jego fonogramu;
- d) producentowi pierwszego zapisu filmu w odniesieniu do oryginału i egzemplarzy powielonych jego filmu.

2. Najem i użyczenie budynków i dzieł sztuki użytkowej nie stanowi przedmiotu niniejszej dyrektywy.

3. Prawa określone w ust. 1 mogą być przenoszone i cedowane oraz mogą stanowić przedmiot umów licencyjnych.

4. Bez uszczerbku dla ust. 6 w przypadku zawarcia indywidualnie lub zbiorowo umowy wykonawców z producentem, dotyczącej produkcji filmowej, domniemywa się przeniesienie przez wykonawcę będącego stroną tej umowy, o ile umowa nie stanowi inaczej, prawa najmu z zastrzeżeniem art. 5.

5. Państwa Członkowskie mogą ustanowić domniemanie podobne jak w ust. 4 w zakresie twórców.

6. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że podpisanie umowy między wykonawcą i producentem filmowym w sprawie produkcji filmowej traktowane jest jako zgoda na najem, o ile umowa przewiduje godziwe wynagrodzenie w rozumieniu art. 5. Państwa Członkowskie mogą również postanowić, że niniejszy ustęp stosuje się odpowiednio do praw określonych w rozdziale II.

#### Artykuł 4

#### Najem programów komputerowych

Niniejsza dyrektywa nie narusza art. 4 lit. c) dyrektywy Rady 91/250/EWG z dnia 14 maja 1991 r. w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych <sup>(1)</sup>.

#### Artykuł 5

#### Niezbywalne prawo do godziwego wynagrodzenia

1. W przypadku przeniesienia lub cedowania przez twórcę lub wykonawcę swego prawa najmu fonogramu lub oryginału lub egzemplarza powielonego filmu na rzecz producenta fonogramu lub producenta filmu twórca lub wykonawca zachowują prawo do otrzymania godziwego wynagrodzenia za najem.

2. Twórca lub wykonawca nie może zrzec się prawa do godziwego wynagrodzenia za najem.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 122 z 17.5.1991, str. 42. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 93/98/EWG (Dz.U. L 290 z 24.11.1993, str. 9).

3. Wykonywanie prawa do stosownego wynagrodzenia może być powierzone organizacji zbiorowego zarządzania, reprezentującej twórców lub wykonawców.

4. Państwa Członkowskie mogą uregulować, czy i w jakim zakresie może być wykonywane prawo do stosownego wynagrodzenia przez organizację zbiorowego zarządzania oraz od kogo można żądać lub pobierać takie wynagrodzenie.

#### Artykuł 6

#### Odstępstwo od wyłącznego prawa publicznego użyczenia

1. Państwa Członkowskie mogą ustanowić odstępowstwa od wyłącznego prawa przewidzianego w art. 1 w zakresie publicznego użyczenia, o ile przynajmniej twórcy otrzymają wynagrodzenie za takie użyczenie. Państwa Członkowskie mają swobodę przy ustalaniu wynagrodzenia, biorąc pod uwagę swoje cele promocji kultury.

2. Jeżeli Państwa Członkowskie nie zastosują wyłącznego prawa użyczenia przewidzianego w art. 1 w odniesieniu do fonogramów, filmów i programów komputerowych, to wprowadzają one wynagrodzenie przynajmniej na rzecz twórców.

3. Państwa Członkowskie mogą wyłączyć określone kategorie przedsiębiorstw z płatności wynagrodzenia określonej w ust. 1 i 2.

#### ROZDZIAŁ II

#### PRAWA POKREWNE

#### Artykuł 7

#### Prawo utrwalania

1. Państwa Członkowskie ustanawiają na rzecz wykonawców wyłączne prawo zezwalania lub zakazywania utrwalania ich wykonania.

2. Państwa Członkowskie ustanawiają na rzecz organizacji nadawczych wyłączne prawo zezwalania lub zakazywania utrwalania ich emisji, niezależnie od tego, czy chodzi o programy przekazywane bezprzewodowo czy przewodowo, włączając przekaz kablowy lub satelitarny.

3. Dystrybutorowi kablowemu rozpowszechniającemu jedynie programy innych organizacji nadawczych nie przysługuje prawo przewidziane w ust. 2.

#### Artykuł 8

#### Nadawanie i odtwarzanie publiczne

1. Państwa Członkowskie ustanawiają na rzecz wykonawców wyłączne prawo zezwalania lub zakazywania bezprzewodowego nadawania oraz odtwarzania publicznego ich wykonania, chyba, że wykonania te stanowią same w sobie nadawane wykonanie lub oparte są na utrwaleniu.

2. Państwa Członkowskie ustanawiają prawo w celu zapewnienia wypłaty jednorazowego godziwego wynagrodzenia płatnego przez użytkownika, jeżeli fonogram opublikowany w celach handlowych lub powielony egzemplarz takiego fonogramu zostaną użyte do nadania przez środki bezprzewodowe lub w jakikolwiek sposób odtworzone publicznie oraz zapewnienia jego podziału między właściwych wykonawców i producentów fonogramów. W braku porozumienia w tej sprawie między wykonawcami i producentami fonogramów Państwo Członkowskie może określić warunki podziału wynagrodzenia.

3. Państwa Członkowskie ustanawiają na rzecz organizacji nadawczych wyłączne prawo zezwalania lub zakazywania bezprzewodowego retransmitowania jej programów oraz publicznego odtwarzania jej programów, jeśli to odtwarzanie następuje w miejscach dostępnych publicznie za opłatą wstępu.

#### Artykuł 9

#### Prawo rozpowszechniania

1. Państwa Członkowskie ustanawiają wyłączne prawo udostępniania przedmiotów ochrony określonych w lit. a)-d) i ich kopii w drodze sprzedaży lub w inny sposób (zwane dalej „prawem rozpowszechniania”) na rzecz:

- a) wykonawców w stosunku do utrważeń ich wykonania;
- b) producentów fonogramów w stosunku do ich fonogramów;
- c) producentów pierwszego zapisu filmów w stosunku do oryginału i egzemplarzy powielonych ich filmów;
- d) organizacji nadawczych w stosunku do utrważeń ich programów określonych w art. 7 ust. 2.

2. Prawo rozpowszechniania w obrębie Wspólnoty nie wygasa w odniesieniu do przedmiotów ochrony określonych w ust. 1, chyba że pierwsza sprzedaż tego przedmiotu w obrębie Wspólnoty jest dokonywana przez właściciela praw lub za jego zgodą.

3. Prawo rozpowszechniania nie narusza przepisów szczególnych rozdziału I, w szczególności art. 1 ust. 2.

4. Prawo rozpowszechniania może być przeniesione, cedowane oraz może stanowić przedmiot umów licencyjnych.

#### Artykuł 10

#### Ograniczenia praw

1. Państwa Członkowskie mogą ustanowić ograniczenia praw określonych w niniejszym rozdziale w następujących przypadkach:

- a) dla użytku prywatnego;

- b) dla wykorzystania krótkich fragmentów w sprawozdaniach dotyczących wydarzeń bieżących;
- c) dla utrwalenia krótkotrwałego przez organizację nadawczą przy użyciu własnych środków i do własnych emisji;
- d) dla wykorzystania służącego wyłącznie celom edukacyjnym lub badaniom naukowym.

2. Bez względu na ust. 1 każde Państwo Członkowskie może ustanowić tego samego rodzaju ograniczenia w zakresie ochrony wykonawców, producentów fonogramów, organizacji nadawczych i producentów pierwszych zapisów filmów, jakie przewidziane są dla ochrony prawa autorskiego w zakresie utworów literackich i artystycznych.

Licencje obowiązkowe mogą być jednak ustanowione jedynie w zakresie zgodnym z postanowieniami Konwencji Rzymskiej.

3. Ograniczenia określone w ust. 1 i 2 mogą być zastosowane jedynie w niektórych szczególnych przypadkach, które nie szkoda normalnemu wykorzystaniu przedmiotu objętego ochroną ani nie naruszają w sposób nadmierny uzasadnionych interesów podmiotu prawa.

#### ROZDZIAŁ III

#### PRZEPISY WSPÓLNE

#### Artykuł 11

#### Stosowanie w czasie

1. Niniejszą dyrektywę stosuje się do wszystkich objętych tą dyrektywą utworów, wykonania, fonogramów, programów i pierwszych zapisów filmów chronionych prawem autorskim, które w dniu 1 lipca 1994 r. korzystały nadal z ochrony stosownie do przepisów prawnych Państw Członkowskich w dziedzinie prawa autorskiego i praw pokrewnych lub które spełniały w tym momencie kryteria ochrony na mocy niniejszej dyrektywy.

2. Niniejsza dyrektywa jest stosowana bez uszczerbku dla ewentualnego wykorzystania następującego przed dniem 1 lipca 1994 r.

3. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że uważa się, iż właściciel praw zezwolił na najem lub użyczenie przedmiotów określonych w art. 3 ust. 1 lit. a)-d), jeżeli zostanie udowodnione, że przed dniem 1 lipca 1994 r. zostały one dla wymienionych celów udostępnione osobom trzecim lub przez nie nabyte.

Państwa Członkowskie mogą jednak ustanowić, w szczególności w przypadku zapisu cyfrowego, że posiadacze praw będą uprawnieni do odpowiedniego wynagrodzenia z tytułu najmu lub użyczenia odnośnego przedmiotu.

4. Państwa Członkowskie nie muszą stosować przepisów art. 2 ust. 2 względem utworów filmowych i dzieł audiowizualnych stworzonych przed dniem 1 lipca 1994 r.

5. Bez uszczerbku dla ust. 3 oraz z zastrzeżeniem ust. 7, niniejsza dyrektywa nie narusza żadnych umów zawartych przed dniem 19 listopada 1992 r.

6. Z zastrzeżeniem ust. 7, Państwa Członkowskie mogą postanowić, że w stosunku do właścicieli praw, którzy nabyli nowe prawa zgodnie z przepisami krajowymi wydanymi w celu realizacji niniejszej dyrektywy oraz wyrazili przed dniem 1 lipca 1994 r. zgodę na wykorzystanie, należy domniemywać, że dokonali oni przeniesienia nowo nabytych praw wyłącznych.

7. W przypadku umów zawartych przed dniem 1 lipca 1994 r. niezbywalne prawo do godziwego wynagrodzenia, przewidziane w art. 5, jest stosowane jedynie w przypadku wystąpienia przez twórców lub wykonawców lub ich przedstawicieli z odpowiednim wnioskiem przed dniem 1 stycznia 1997 r. W przypadku braku porozumienia właścicieli praw co do wysokości wynagrodzenia wysokość godziwego wynagrodzenia może być określona przez Państwa Członkowskie.

#### Artykuł 12

#### **Stosunek między prawem autorskim a prawami pokrewnymi**

Ochrona praw pokrewnych prawu autorskiemu zgodnie z niniejszą dyrektywą nie dotyczy i nie narusza w żaden sposób ochrony prawa autorskiego.

#### Artykuł 13

#### **Przekazywanie informacji**

Państwa Członkowskie przekażą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

#### Artykuł 14

#### **Uchylenie**

Dyrektywa 92/100/EWG, zostaje niniejszym uchylona, bez naruszenia zobowiązań Państw Członkowskich odnoszących się do terminów przeniesienia do prawa krajowego dyrektyw, określonych w części B załącznika I.

Odesłania do uchylonej dyrektywy traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy, i należy odczytywać zgodnie z tabelą korelacji w załączniku II.

#### Artykuł 15

#### **Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

#### Artykuł 16

#### **Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 12 grudnia 2006 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. BORRELL FONTELLES

Przewodniczący

W imieniu Rady

M. PEKKARINEN

Przewodniczący

## ZAŁĄCZNIK I

## CZĘŚĆ A

## Uchylona dyrektywa i jej kolejne zmiany

|                                                      |                      |
|------------------------------------------------------|----------------------|
| Dyrektywa Rady 92/100/EWG                            |                      |
| (Dz.U. L 346, 27.11.1992, str. 61)                   |                      |
| Dyrektywa Rady 93/98/EWG                             | Tylko art. 11 ust. 2 |
| (Dz.U. L 290, 24.11.1993, str. 9)                    |                      |
| Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady | Tylko art. 11 ust. 1 |
| (Dz.U. L 167, 22.6.2001, str. 10)                    |                      |

## CZĘŚĆ B

## Lista terminów przeniesienia do prawa krajowego

(określonych w art. 14)

| Dyrektywa  | Termin przeniesienia |
|------------|----------------------|
| 92/100/EWG | 1 lipca 1994 r.      |
| 93/98/EWG  | 30 czerwca 1995 r.   |
| 2001/29/WE | 21 grudnia 2002 r.   |

## ZAŁĄCZNIK II

## TABELA KORELACJI

| Dyrektywa 92/100/EWG                              | Niniejsza dyrektywa                         |
|---------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| Art. 1 ust. 1                                     | Art. 1 ust. 1                               |
| Art. 1 ust. 2                                     | Art. 2 ust. 1 słowa wprowadzające i lit. a) |
| Art. 1 ust. 3                                     | Art. 2 ust. 1 lit. b)                       |
| Art. 1 ust. 4                                     | Art. 1 ust. 2                               |
| Art. 2 ust. 1 słowa wprowadzające                 | Art. 3 ust. 1 słowa wprowadzające           |
| Art. 2 ust. 1 tiret pierwsze                      | Art. 3 ust. 1 lit. a)                       |
| Art. 2 ust. 1 tiret drugie                        | Art. 3 ust. 1 lit. b)                       |
| Art. 2 ust. 1 tiret trzecie                       | Art. 3 ust. 1 lit. c)                       |
| Art. 2 ust. 1 tiret czwarte zdanie pierwsze       | Art. 3 ust. 1 lit. d)                       |
| Art. 2 ust. 1 tiret czwarte zdanie drugie         | Art. 2 ust. 1 lit. c)                       |
| Art. 2 ust. 2                                     | Art. 2 ust. 2                               |
| Art. 2 ust. 3                                     | Art. 3 ust. 2                               |
| Art. 2 ust. 4                                     | Art. 3 ust. 3                               |
| Art. 2 ust. 5                                     | Art. 3 ust. 4                               |
| Art. 2 ust. 6                                     | Art. 3 ust. 5                               |
| Art. 2 ust. 7                                     | Art. 3 ust. 6                               |
| Art. 3                                            | Art. 4                                      |
| Art. 4                                            | Art. 5                                      |
| Art. 5 ust. 1 - 3                                 | Art. 6 ust. 1 - 3                           |
| Art. 5 ust. 4                                     | —                                           |
| Art. 6                                            | Art. 7                                      |
| Art. 8                                            | Art. 8                                      |
| Art. 9 ust. 1 słowa wprowadzające i słowa końcowe | Art. 9 ust. 1 słowa wprowadzające           |
| Art. 9 ust. 1 tiret pierwsze                      | Art. 9 ust. 1 lit. a)                       |
| Art. 9 ust. 1 tiret drugie                        | Art. 9 ust. 1 lit. b)                       |
| Art. 9 ust. 1 tiret trzecie                       | Art. 9 ust. 1 lit. c)                       |
| Art. 9 ust. 1 tiret czwarte                       | Art. 9 ust. 1 lit. d)                       |
| Art. 9 ust. 2 - 4                                 | Art. 9 ust. 2 - 4                           |
| Art. 10 ust. 1                                    | Art. 10 ust. 1                              |
| Art. 10 ust. 2 zdanie pierwsze                    | Art. 10 ust. 2 akapit pierwszy              |
| Art. 10 ust. 2 zdanie drugie                      | Art. 10 ust. 2 akapit drugi                 |
| Art. 10 ust. 3                                    | Art. 10 ust. 3                              |
| Art. 13 ust. 1 i 2                                | Art. 11 ust. 1 i 2                          |
| Art. 13 ust. 3 zdanie pierwsze                    | Art. 11 ust. 3 akapit pierwszy              |
| Art. 13 ust. 3 zdanie drugie                      | Art. 11 ust. 3 akapit drugi                 |
| Art. 13 ust. 4                                    | Art. 11 ust. 4                              |
| Art. 13 ust. 5                                    | —                                           |
| Art. 13 ust. 6                                    | Art. 11 ust. 5                              |
| Art. 13 ust. 7                                    | Art. 11 ust. 6                              |

| Dyrektywa 92/100/EWG | Niniejsza dyrektywa |
|----------------------|---------------------|
| Art. 13 ust. 8       | —                   |
| Art. 13 ust. 9       | Art. 11 ust. 7      |
| Art. 14              | Art. 12             |
| Art. 15 ust. 1       | —                   |
| Art. 15 ust. 2       | Art. 13             |
| —                    | Art. 14             |
| —                    | Art. 15             |
| Art. 16              | Art. 16             |
| —                    | Załącznik I         |
| —                    | Załącznik II        |

**DYREKTYWA 2006/123/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY****z dnia 12 grudnia 2006 r.****dotycząca usług na rynku wewnętrznym**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności art. 47 ust. 2 zdanie pierwsze i trzecie oraz art. 55,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego <sup>(1)</sup>,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów <sup>(2)</sup>,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu <sup>(3)</sup>,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wspólnota Europejska dąży do tworzenia coraz ściślejszych związków między państwami i narodami Europy oraz do zapewnienia postępu gospodarczego i społecznego. Zgodnie z art. 14 ust. 2 Traktatu rynek wewnętrzny obejmuje obszar bez granic wewnętrznych, w którym zapewniony jest swobodny przepływ usług. Zgodnie z art. 43 Traktatu zapewniona jest swoboda przedsiębiorczości. Art. 49 Traktatu ustanawia swobodę świadczenia usług wewnątrz Wspólnoty. Zniesienie przeszkód w rozwoju działalności usługowej między państwami członkowskimi jest niezbędne w celu wzmocnienia integracji narodów Europy oraz promowania zrównoważonego i trwałego postępu gospodarczego i społecznego. W celu zniesienia takich barier kluczowe znaczenie ma zagwarantowanie, aby rozwój działalności usługowej przyczyniał się do realizacji zadania określonego w art. 2 Traktatu polegającego na wspieraniu w całej Wspólnocie harmonijnego, zrównoważonego i stałego rozwoju działalności gospodarczej, wysokiego poziomu zatrudnienia i ochrony socjalnej, równości mężczyzn i kobiet, stałego i nieinflacyjnego wzrostu, wysokiego stopnia konkurencyjności i konwergencji działań gospodarczych, wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, podwyższania poziomu i jakości życia, spójności gospodarczej i społecznej oraz solidarności między państwami członkowskimi.

- (2) Konkurencyjny rynek usług ma istotne znaczenie przy wspieraniu wzrostu gospodarczego i tworzeniu miejsc pracy w Unii Europejskiej. Obecnie liczne bariery na rynku wewnętrznym uniemożliwiają usługodawcom, w szczególności małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP), rozszerzanie swojej działalności poza granice ich krajów i pełny udział w korzyściach z rynku wewnętrznego. Osłabia to globalną konkurencyjność usługodawców z Unii Europejskiej. Wolny rynek zobowiązujący państwa członkowskie do znoszenia ograniczeń w transgranicznym świadczeniu usług, przy jednoczesnej większej przejrzystości oraz pełniejszej informacji, oznaczałby dla konsumentów większy wybór i lepszą jakość usług po niższych cenach.

- (3) W sprawozdaniu dotyczącym „Stanu rynku wewnętrznego usług” Komisja sporządziła wykaz znacznej liczby barier uniemożliwiających lub spowalniających rozwój usług między państwami członkowskimi, zwłaszcza w przypadku usług świadczonych przez MŚP, które dominują w obszarze usług. Ze sprawozdania wynika, że dziesięć lat po przewidywanym urzeczywistnieniu rynku wewnętrznego nadal istnieje ogromna rozbieżność między wizją zintegrowanej gospodarki Unii Europejskiej a rzeczywistością, jakiej doświadczają obywatele i usługodawcy europejscy. Bariery dotyczą wielu rodzajów działalności usługowej na wszystkich etapach działalności usługodawcy i mają kilka wspólnych cech, w tym fakt, że często wynikają one z obciążeń administracyjnych, niepewności prawnej związanej z działalnością transgraniczną oraz brakiem wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi.

- (4) Ponieważ usługi są motorem wzrostu gospodarczego i dostarczają 70 % PKB oraz zatrudnienia w większości państw członkowskich, taka fragmentacja rynku wewnętrznego wywiera niekorzystny wpływ na całą gospodarkę europejską, a w szczególności na konkurencyjność MŚP i przepływ pracowników, a także nie pozwala konsumentom na uzyskanie dostępu do większej gamy usług o konkurencyjnych cenach. Należy zwrócić uwagę na fakt, że sektor usług jest kluczowym sektorem zatrudnienia, szczególnie dla kobiet i dlatego mogą one w znacznej mierze skorzystać z nowych możliwości, wynikających z urzeczywistnienia wewnętrznego rynku usług. Parlament Europejski i Rada podkreśliły, że usunięcie barier prawnych na drodze do ustanowienia rzeczywistego rynku wewnętrznego jest sprawą priorytetową w osiąganiu celu wyznaczonego przez Radę Europejską w Lizbonie w dniach 23 i 24 marca 2000 r., jakim jest poprawa

<sup>(1)</sup> Dz.U. C 221 z 8.9.2005, str. 113.

<sup>(2)</sup> Dz.U. C 43 z 18.2.2005, str. 18.

<sup>(3)</sup> Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 16 lutego 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z dnia 24 lipca 2006 r. (Dz.U. C 270 E z 7.11.2006, str. 1) oraz stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 5 listopada 2006 r. Decyzja Rady z dnia 11 grudnia 2006 r.

zatrudnienia, spójność społeczna i osiągnięcie stałego wzrostu gospodarczego, tak aby do roku 2010 uczynić Unię Europejską najbardziej konkurencyjną i dynamiczną, opartą na wiedzy gospodarką na świecie z większą ilością miejsc pracy i lepszymi miejscami pracy. Usunięcie tych barier, przy jednoczesnym zagwarantowaniu wysokich standardów europejskiego modelu społecznego, jest więc podstawowym warunkiem pokonania przeszkód napotykanych w trakcie realizacji strategii lizbońskiej oraz ożywienia gospodarki europejskiej, zwłaszcza pod względem zatrudnienia i inwestycji. Zatem ważne jest urzeczywistnienie wewnętrznego rynku usług przy zachowaniu należytej równowagi między otwarciem rynku, a potrzebą zachowania usług publicznych oraz uprawnień socjalnych i praw konsumentów.

- (5) Niezbędne jest więc usunięcie barier w swobodzie przedsiębiorczości dla usługodawców w państwach członkowskich, a także barier w swobodnym przepływie usług między państwami członkowskimi oraz zagwarantowanie usługobiorcom i usługodawcom pewności prawnej niezbędnej do realizowania w praktyce tych dwóch podstawowych swobód zapisanych w traktacie. Ponieważ bariery na rynku wewnętrznym usług dotyczą podmiotów gospodarczych, które pragną rozpocząć prowadzenie przedsiębiorstwa w innych państwach członkowskich, a także tych, które świadczą usługi w innym państwie członkowskim nie prowadząc w nim przedsiębiorstwa, konieczne jest umożliwienie usługodawcom prowadzenia działalności usługowej w ramach rynku wewnętrznego poprzez rozpoczęcie prowadzenia przedsiębiorstwa w państwie członkowskim albo skorzystanie ze swobodnego przepływu usług. Usługodawcy powinni mieć możliwość dokonania wyboru między tymi dwoma swobodami, zgodnie z ich strategią rozwoju w każdym państwie członkowskim.
- (6) Barier tych nie można usunąć wyłącznie w oparciu o bezpośrednie stosowanie art. 43 i 49 Traktatu, ponieważ z jednej strony podejmowanie działań w poszczególnych przypadkach w oparciu o procedurę naruszenia przepisów przez państwa członkowskie byłoby niesłychanie skomplikowane z punktu widzenia instytucji krajowych i wspólnotowych, w szczególności po rozszerzeniu Unii, a z drugiej strony zniesienie wielu barier wymaga uprzedniej koordynacji krajowych systemów prawnych, w tym ustanowienia współpracy administracyjnej. Parlament Europejski i Rada uznały, że wspólnotowy instrument legislacyjny umożliwia osiągnięcie rzeczywistego rynku wewnętrznego usług.
- (7) Niniejsza dyrektywa ustanawia ogólne ramy prawne, które przynoszą korzyści dla szerokiej gamy usług, a jednocześnie uwzględniają specyficzne cechy każdego rodzaju działalności lub zawodu oraz ich system regulacji. Ramy te są oparte na dynamicznym i selektywnym podejściu, które zakłada usunięcie w pierwszej kolejności tych barier, które można zlikwidować szybko, a w przypadku innych barier uruchomienie procesu oceny, konsultacji i uzupełniającej harmonizacji konkretnych kwestii, co umożliwi stopniową i skoordynowaną modernizację krajowych systemów regulacyjnych w zakresie działalności usługowej, niezbędną dla wprowadzenia rzeczywistego rynku wewnętrznego usług do 2010 roku. Należy uwzględnić zrównoważony zestaw środków, w tym ukierunkowaną

harmonizację, współpracę administracyjną, przepis dotyczący swobody świadczenia usług oraz zachęcanie do opracowywania kodeksów postępowania w pewnych kwestiach. Owa koordynacja krajowych systemów ustawodawczych powinna gwarantować wysoki stopień integracji prawnej Wspólnoty oraz wysoki poziom ochrony celów leżących w ogólnym interesie, w szczególności ochrony konsumentów, co jest niezbędne dla budowy zaufania między państwami członkowskimi. W niniejszej dyrektywie uwzględniono również inne cele leżące w ogólnym interesie, w tym ochronę środowiska naturalnego, bezpieczeństwo publiczne i zdrowie publiczne, jak i potrzebę przestrzegania prawa pracy.

- (8) Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące swobody przedsiębiorczości i swobodnego przepływu usług powinny mieć zastosowanie wyłącznie w takim zakresie, w jakim dane działania są otwarte na konkurencję i tym samym przepisy te nie zobowiązują państw członkowskich do liberalizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym ani do prywatyzacji podmiotów publicznych świadczących takie usługi, ani też do zlikwidowania istniejących monopolów w zakresie innych rodzajów działalności lub pewnych usług dystrybucyjnych.
- (9) Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie wyłącznie do wymogów prawnych, które mają wpływ na podejmowanie i prowadzenie działalności usługowej. Nie ma zatem zastosowania do wymogów, takich jak przepisy ruchu drogowego, przepisy dotyczące użytkowania lub zagospodarowania terenu, planowania przestrzennego w środowisku miejskim i wiejskim, normy budowlane oraz sankcje administracyjne nakładane w przypadku niewypełnienia takich wymogów, które szczegółowo nie dotyczą działalności usługowej lub nie mają na nią szczególnego wpływu, ale które powinny być przestrzegane przez usługodawców w trakcie prowadzenia ich działalności gospodarczej w ten sam sposób jak przez osoby fizyczne działające prywatnie.
- (10) Niniejsza dyrektywa nie dotyczy wymogów w zakresie dostępu niektórych usługodawców do środków publicznych. Wymogi takie obejmują w szczególności warunki, zgodnie z którymi usługodawcy uprawnieni są do uzyskania finansowania publicznego, w tym szczególne warunki umowne, zwłaszcza dotyczące norm jakości, których przestrzeganie stanowi warunek uzyskania finansowania publicznego, na przykład w zakresie usług socjalnych.
- (11) Niniejsza dyrektywa nie wpływa na środki przyjęte przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym dotyczące ochrony bądź propagowania różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, łącznie z ich finansowaniem. Niniejsza dyrektywa nie pozbawia państw członkowskich możliwości stosowania ich przepisów i zasad podstawowych dotyczących wolności prasy i wolności słowa. Niniejsza dyrektywa nie narusza przepisów państw członkowskich zakazujących dyskryminacji ze względu na przynależność państwową lub z przyczyn wymienionych w art. 13 Traktatu.

- (12) Niniejsza dyrektywa ma na celu stworzenie ram prawnych służących zapewnieniu swobody przedsiębiorczości i swobodnego przepływu usług między państwami członkowskimi i nie harmonizuje ona ani nie wywiera wpływu na przepisy prawa karnego. Państwa członkowskie nie powinny być jednak w stanie, obchodząc zasady ustanowione w niniejszej dyrektywie, ograniczać swobody świadczenia usług poprzez stosowanie przepisów prawa karnego, które w sposób szczególnie wpływają na podejmowanie lub prowadzenie działalności usługowej.
- (13) Równie istotne jest, aby niniejsza dyrektywa była w pełni zgodna z inicjatywami wspólnotowymi opartymi na art. 137 Traktatu, mając na względzie osiągnięcie celów określonych w jego art. 136, dotyczących promowania zatrudnienia i poprawy warunków życia i pracy.
- (14) Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na warunki zatrudnienia, w tym na maksymalny czas pracy i minimalne okresy wypoczynku, minimalny wymiar rocznego urlopu wypoczynkowego, minimalne stawki płac oraz na zasady dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i higieny pracy, stosowane przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym; nie wpływa również na stosunki między partnerami społecznymi, w tym na prawo do negocjowania i zawierania układów zbiorowych, prawo do strajku i akcji protestacyjnych, zgodnie z prawem i praktykami krajowymi nienaruszającymi prawa wspólnotowego; nie ma też zastosowania do usług świadczonych przez agencje pracy tymczasowej. Niniejsza dyrektywa nie ma również wpływu na ustawodawstwo państw członkowskich dotyczące zabezpieczenia społecznego.
- (15) Niniejsza dyrektywa nie narusza wykonywania praw podstawowych obowiązujących w państwach członkowskich i uznanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej oraz towarzyszących jej wyjaśnieniach, pozostając przy tym w zgodzie z podstawowymi swobodami określonymi w art. 43 i 49 Traktatu. Prawa podstawowe obejmują prawo do podjęcia akcji protestacyjnej, zgodnie z prawem krajowym i praktykami krajowymi nienaruszającymi prawa wspólnotowego.
- (16) Niniejsza dyrektywa dotyczy jedynie usługodawców prowadzących przedsiębiorstwo w państwie członkowskim i nie obejmuje aspektów zewnętrznych. Nie dotyczy negocjacji dotyczących handlu usługami prowadzonych w ramach organizacji międzynarodowych, w szczególności negocjacji prowadzonych w ramach Układu ogólnego w sprawie handlu usługami (GATS).
- (17) Niniejsza dyrektywa obejmuje jedynie usługi, które są świadczone z powodów ekonomicznych. Usługi świadczone w interesie ogólnym nie są objęte definicją w art. 50 Traktatu, nie są zatem objęte zakresem zastosowania niniejszej dyrektywy. Usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym są usługami świadczonymi z powodów ekonomicznych i w związku z tym są objęte zakresem zastosowania niniejszej dyrektywy. Jednakże niektóre usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, na przykład usługi mogące występować w dziedzinie transportu, są wyłączone z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy, a niektóre inne usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, na przykład usługi, które mogą występować w dziedzinie usług pocztowych, są objęte odstępstwem od zawartego w niniejszej dyrektywie przepisu dotyczącego swobody świadczenia usług. Niniejsza dyrektywa nie dotyczy finansowania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym i nie ma zastosowania do systemów pomocy udzielanej przez państwa członkowskie, w szczególności w dziedzinie polityki społecznej, zgodnie ze wspólnotowymi regułami konkurencji. Niniejsza dyrektywa nie dotyczy dalszych działań związanych z białą księgą Komisji dotyczącą usług interesu ogólnego.
- (18) Usługi finansowe powinny być wyłączone z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy, ponieważ te rodzaje działalności są przedmiotem szczególnych przepisów wspólnotowych mających na celu, podobnie jak niniejsza dyrektywa, rzeczywiste wprowadzenie rynku wewnętrznego usług. W związku z powyższym wyłączenie to powinno dotyczyć wszystkich usług finansowych, takich jak usługi bankowe, kredytowe, ubezpieczeniowe, w tym reasekuracyjne, usługi w zakresie emerytur pracowniczych lub indywidualnych, papierów wartościowych, inwestycji, funduszy, płatności i doradztwa inwestycyjnego, włącznie z usługami wymienionymi w załączniku I do dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe <sup>(1)</sup>.
- (19) W związku z przyjęciem w 2002 roku pakietu aktów prawnych dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej oraz towarzyszących im zasobów i usług, który ustanowił ramy regulacyjne ułatwiające dostęp do tej działalności w obrębie rynku wewnętrznego, w szczególności poprzez likwidację większości systemów zezwoleń indywidualnych, niezbędne jest wyłączenie kwestii, których dotyczą te przepisy, z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy.
- (20) Wyłączenia z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy dotyczące zagadnień związanych z usługami łączności elektronicznej w zakresie, w jakim są objęte dyrektywami 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie) <sup>(2)</sup>, 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa o zezwoleniach) <sup>(3)</sup>,

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 177 z 30.6.2006, str. 1.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 7.

<sup>(3)</sup> Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 21.

- 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) <sup>(1)</sup>, 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej) <sup>(2)</sup> i 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) <sup>(3)</sup>, powinny mieć zastosowanie nie tylko do zagadnień szczegółowo uregulowanych w tych dyrektywach, lecz również do zagadnień, w których dyrektywy te wyraźnie przewidują możliwość przyjęcia przez państwa członkowskie określonych środków na poziomie krajowym.
- (21) Usługi transportowe, w tym transport miejski, taksówki i karetki pogotowia ratunkowego, jak również usługi portowe powinny być wyłączone z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy.
- (22) Wyłączenie usług zdrowotnych z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy powinno obejmować usługi medyczne i farmaceutyczne świadczone przez pracowników ochrony zdrowia celem oceny stanu zdrowia pacjenta, jego utrzymania lub umożliwienia powrotu do zdrowia, jeżeli taka działalność zarezerwowana jest jedynie dla przedstawicieli regulowanych zawodów medycznych w państwie członkowskim, w którym usługi są świadczone.
- (23) Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na zwrot kosztów za usługi medyczne świadczone w państwie członkowskim innym niż państwo, w którym usługobiorca ma stałe miejsce zamieszkania. Trybunał Sprawiedliwości wielokrotnie wydawał orzeczenia w tej sprawie i uznał w nich prawa pacjentów. W celu uzyskania większej pewności prawnej i jasnego wyrażenia tej kwestii, ważne jest uwzględnienie tego problemu w innym wspólnotowym akcie prawnym w zakresie, w którym wspomniana kwestia nie została już uwzględniona w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie <sup>(4)</sup>.
- (24) Z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy powinny również zostać wyłączone usługi audiowizualne, bez względu na tryb nadawania, w tym w kinach. Ponadto niniejsza dyrektywa nie powinna mieć zastosowania do pomocy udzielanej przez państwa członkowskie sektorowi audiowizualnemu objętej wspólnotowymi zasadami konkurencji.
- (25) Z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy powinna zostać wyłączona działalność hazardowa, w tym gry losowe i zakłady wzajemne, ze względu na specyficzny charakter takiej działalności, która wymaga realizacji przez państwa członkowskie polityk związanych z porządkiem publicznym i ochroną konsumentów.
- (26) Niniejsza dyrektywa nie narusza stosowania art. 45 Traktatu.
- (27) Niniejsza dyrektywa nie powinna obejmować usług społecznych w dziedzinie budownictwa socjalnego, opieki nad dziećmi oraz usług dla rodzin i osób potrzebujących, świadczonych przez państwo na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym przez usługodawców upoważnionych do tego przez państwo lub przez organizacje charytatywne uznane za takie przez to państwo w celu zapewnienia wsparcia osobom stale lub tymczasowo szczególnie potrzebującym z powodu ich niewystarczającego dochodu rodzinnego, całkowitego lub częściowego braku niezależności oraz osobom, którym grozi marginalizacja. Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na te usługi, gdyż są niezbędne do zagwarantowania podstawowych praw do godności i uczciwości ludzkiej oraz wyrażają zasady spójności i solidarności społecznej.
- (28) Niniejsza dyrektywa nie dotyczy finansowania usług społecznych ani systemu pomocy z nimi związanej. Nie ma ona również wpływu na kryteria lub warunki przyjęte przez państwa członkowskie celem zapewnienia, by usługi społeczne rzeczywiście służyły interesowi publicznemu i spójności społecznej. Ponadto niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zasady usługi powszechnej w ramach usług społecznych państw członkowskich.
- (29) Ponieważ w Traktacie przewidziano szczególne podstawy prawne dla kwestii podatkowych oraz z uwagi na wspólnotowe akty prawne przyjęte już w tej dziedzinie, niezbędne jest wyłączenie zagadnień podatkowych z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy.
- (30) Istnieje już znaczna ilość przepisów wspólnotowych dotyczących działalności usługowej. Niniejsza dyrektywa rozwija, a tym samym uzupełnia, wspólnotowy dorobek prawny. Kolizje pomiędzy niniejszą dyrektywą a innymi wspólnotowymi aktami prawnymi zostały zidentyfikowane i uwzględnione w niniejszej dyrektywie, także poprzez zastosowanie odstępstw. Niezbędne jest jednak ustanowienie zasady w odniesieniu do wszelkich pozostałych i wyjątkowych sytuacji, w których występuje kolizja między przepisem niniejszej dyrektywy a przepisem innego wspólnotowego aktu prawnego. Występowanie takiej kolizji powinno być stwierdzane zgodnie z postanowieniami Traktatu dotyczącymi prawa przedsiębiorczości i swobodnego przepływu usług.
- 
- <sup>(1)</sup> Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 33.  
<sup>(2)</sup> Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 51.  
<sup>(3)</sup> Dz.U. L 201 z 31.7.2002, str. 37. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 2006/24/WE (Dz.U. L 105 z 13.4.2006, str. 54).  
<sup>(4)</sup> Dz.U. L 149 z 5.7.1971, str. 2. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 629/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 114 z 27.4.2006, str. 1).

- (31) Niniejsza dyrektywa jest spójna z dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych <sup>(1)</sup> i nie narusza jej przepisów. Dotyczy ona zagadnień innych niż odnoszące się do kwalifikacji zawodowych, takich jak ubezpieczenie od odpowiedzialności zawodowej, informacje handlowe, działalność wielodyscyplinarna i uproszczenie procedur administracyjnych. W odniesieniu do tymczasowego świadczenia usług transgranicznych odstępstwo od przepisu dotyczącego swobody świadczenia usług, zawarte w niniejszej dyrektywie, zapewnia, że przepisy dotyczące swobodnego świadczenia usług zawarte w tytule II dyrektywy 2005/36/WE pozostają nienaruszone. W związku z tym przepis dotyczący swobody świadczenia usług nie narusza żadnego ze środków mających zastosowanie na podstawie niniejszej dyrektywy w państwie członkowskim, w którym usługa jest świadczona.
- (32) Niniejsza dyrektywa jest zgodna z przepisami wspólnotowymi dotyczącymi ochrony konsumentów, takimi jak dyrektywa 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym (dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych) <sup>(2)</sup> i rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów (rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów) <sup>(3)</sup>.
- (33) Niniejszą dyrektywą są objęte różne usługi w ramach stale zmieniających się rodzajów działalności, w tym usług dla przedsiębiorstw, takich jak doradztwo w dziedzinie zarządzania, certyfikacja i testowanie; zarządzanie obiektami, w tym utrzymanie biur; reklama; usługi rekrutacji; oraz usługi pośredników handlowych. Objęte dyrektywą są również usługi świadczone zarówno na rzecz przedsiębiorców, jak i konsumentów, na przykład doradztwo prawne lub podatkowe; usługi dotyczące nieruchomości, takie jak usługi agencji nieruchomości; usługi budowlane, w tym architektoniczne; dystrybucja; organizacja targów; wynajem samochodów i usługi biur podróży. Dyrektywa obejmuje również usługi dla konsumentów, takie jak usługi turystyczne, w tym usługi przewodników turystycznych; usługi rekreacyjne, ośrodki sportowe i parki rozrywki; oraz o ile nie są wyłączone z zakresu zastosowania dyrektywy, usługi pomocy domowej, takie jak pomoc dla osób starszych. Działalność ta może obejmować usługi wymagające niewielkiej odległości między usługodawcą a usługobiorcą, usługi wymagające podróży usługobiorcy lub usługodawcy oraz usługi, które mogą być świadczone na odległość, w tym przez Internet.
- (34) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości ocena tego, czy niektóre rodzaje działalności, w szczególności działalność finansowana ze środków publicznych lub świadczona przez podmioty publiczne, są „usługą”, musi być przeprowadzana w odniesieniu do indywidualnych przypadków w świetle wszystkich ich cech danych rodzajów działalności, w szczególności sposobu ich świadczenia, organizacji i finansowania w danym państwie członkowskim. Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że podstawowe kryterium odpłatności oznacza istnienie wynagrodzenia za dane usługi i uznał, że kryterium odpłatności nie jest spełnione w przypadku działalności prowadzonej bez wynagrodzenia, przez państwo lub w imieniu państwa w związku z wypełnianiem jego obowiązków w dziedzinie ochrony socjalnej, kultury, edukacji i sądownictwa, takiej jak nauczanie organizowane w ramach krajowego systemu edukacji lub zarządzanie systemami zabezpieczenia społecznego, które nie są związane z działalnością gospodarczą. Uiszczenie opłaty przez usługobiorców, na przykład czesnego lub wpisowego, opłacanego przez studentów w celu wniesienia pewnego wkładu na wydatki związane z funkcjonowaniem systemu, nie stanowi samo w sobie wynagrodzenia, ponieważ usługa jest wciąż finansowana przede wszystkim ze środków publicznych. Te rodzaje działalności nie wchodzą w zakres definicji usługi zawartej w art. 50 Traktatu i tym samym nie są objęte zakresem zastosowania niniejszej dyrektywy.
- (35) Nienastawiona na zys amatorska działalność sportowa ma duże znaczenie społeczne. Jej cele są często wyłącznie społeczne lub rekreacyjne. Nie jest to zatem działalność gospodarcza w rozumieniu prawa wspólnotowego i w związku z tym nie powinna być objęta zakresem zastosowania niniejszej dyrektywy.
- (36) Pojęcie „usługodawcy” powinno obejmować każdą osobę fizyczną będącą obywatelem państwa członkowskiego lub każdą osobę prawną wykonującą działalność usługową w państwie członkowskim korzystającą przy tym ze swobody przedsiębiorczości lub swobodnego przepływu usług. Pojęcie usługodawcy nie powinno być tym samym ograniczone wyłącznie do świadczenia usług transgranicznych w ramach swobodnego przepływu usług, ale powinno obejmować również sytuacje, w których podmiot gospodarczy rozpoczyna prowadzenie przedsiębiorstwa w państwie członkowskim, aby rozwijać tam swoją działalność usługową. Z drugiej strony, pojęcie usługodawcy nie powinno obejmować przypadku otwierania w państwie członkowskim oddziałów przez spółki z państw trzecich, ponieważ zgodnie z art. 48 Traktatu ze swobody przedsiębiorczości oraz swobodnego przepływu usług mogą korzystać wyłącznie spółki założone zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego i mające statutową siedzibę, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności gospodarczej we Wspólnocie. Pojęcie „usługobiorcy” powinno obejmować również obywateli państw trzecich, którzy już korzystają z praw przyznanych im na mocy aktów wspólnotowych, takich jak rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 lub dyrektywa Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotycząca statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 255 z 30.9.2005, str. 22.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 149 z 11.6.2005, str. 22.

<sup>(3)</sup> Dz.U. L 364 z 9.12.2004, str. 1. Rozporządzenie zmienione dyrektywą 2005/29/WE.

długoterminowymi<sup>(1)</sup>, rozporządzenie Rady (WE) nr 859/2003 z dnia 14 maja 2003 r. rozszerzające przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo<sup>(2)</sup> i dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich<sup>(3)</sup>. Ponadto państwa członkowskie mogą rozszerzyć zakres pojęcia usługobiorcy na innych obywateli państw trzecich, którzy przebywają na ich terytorium.

wykazu lub do bazy danych, oficjalnego przyjęcia do zrzeszenia lub uzyskania karty potwierdzającej wykonywanie określonego zawodu, aby móc wykonywać określoną działalność. Zezwolenie może zostać wydane nie tylko w formie oficjalnej decyzji, ale również decyzji dorozumianej, wynikającej na przykład z braku reakcji właściwych organów lub wynikającej z faktu, że zainteresowana strona musi czekać na potwierdzenie przyjęcia oświadczenia, aby mogła rozpocząć daną działalność lub aby wykonywać ją zgodnie z prawem.

- (37) Miejsce, w którym usługodawca prowadzi przedsiębiorstwo należy określić zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z którym pojęcie prowadzenia przedsiębiorstwa wiąże się z faktycznym prowadzeniem działalności gospodarczej przez czas nieokreślony poprzez stały zakład. Wymóg ten jest również spełniony, jeżeli przedsiębiorstwo zostało założone na czas określony lub gdy wynajmuje ono budynek lub urządzenia, które wykorzystuje do prowadzenia swojej działalności. Może on również być spełniony, jeżeli państwo członkowskie wyda zezwolenia na prowadzenie działalności przez czas określony jedynie w zakresie określonych usług. Zakład nie musi przyjmować formy spółki zależnej, oddziału lub agencji, lecz może składać się z biura prowadzonego przez personel usługodawcy lub przez osobę niezależną, ale upoważnioną do stałego działania w imieniu przedsiębiorstwa, tak jak w przypadku agencji. Zgodnie z tą definicją, która wymaga faktycznego prowadzenia przez usługodawcę działalności gospodarczej w miejscu prowadzenia przedsiębiorstwa, istnienie zwykłej skrzynki pocztowej nie jest równoznaczne z prowadzeniem przedsiębiorstwa. W przypadkach gdy usługodawca prowadzi przedsiębiorstwo w kilku miejscach, istotne jest ustalenie, z którego z nich dana usługa jest faktycznie świadczona. Jeżeli trudno jest ustalić, które z kilku miejsc prowadzenia przedsiębiorstwa jest miejscem, z którego świadczona jest dana usługa, miejscem prowadzenia przedsiębiorstwa powinno być to miejsce, w którym usługodawca ma główny ośrodek swojej działalności w odniesieniu do tej konkretnej usługi.
- (38) Pojęcie „osób prawnych” zgodnie z postanowieniami Traktatu dotyczącymi prowadzenia przedsiębiorstwa pozostawia podmiotom gospodarczym swobodę wyboru formy prawnej, którą uznają za odpowiednią dla prowadzenia swojej działalności. Dlatego też termin „osoby prawne” w rozumieniu traktatu oznacza wszystkie podmioty ustanowione na mocy prawa państwa członkowskiego lub podlegające temu prawu, niezależnie od ich formy prawnej.
- (39) Pojęcie „systemu zezwoleń” powinno obejmować między innymi procedury administracyjne wydawania zezwoleń, licencji, zgód lub koncesji, a także obowiązek rejestracji w zrzeszeniu zawodowym lub wpisania do rejestru,
- (40) Pojęcie „nadrzędnego interesu publicznego”, do którego odnoszą się niektóre przepisy niniejszej dyrektywy, zostało ukształtowane przez Trybunał Sprawiedliwości w jego orzecznictwie dotyczącym art. 43 i 49 Traktatu i może ono podlegać dalszej ewolucji. Pojęcie to, zgodnie z wykładnią Trybunału Sprawiedliwości obejmuje co najmniej następujące elementy: porządek publiczny, bezpieczeństwo publiczne i zdrowie publiczne, w rozumieniu art. 46 i 55 Traktatu, utrzymanie porządku społecznego, cele polityki społecznej, ochronę usługobiorców, ochronę konsumentów, ochronę pracowników, w tym zabezpieczenie społeczne pracowników, dobrostan zwierząt, utrzymanie równowagi finansowej systemu zabezpieczenia społecznego, zapobieganie nadużyciom finansowym, zapobieganie nieuczciwej konkurencji, ochronę środowiska naturalnego i miejskiego, w tym zagospodarowanie przestrzenne miast i wsi, ochronę wierzycieli, zabezpieczenie rzetelnego wymiaru sprawiedliwości, bezpieczeństwo drogowe, ochronę praw własności intelektualnej, cele polityki kulturalnej, w tym zabezpieczenie swobody wyrażania różnych poglądów, w szczególności, społecznych, kulturowych, religijnych i filozoficznych wartości społeczeństwa, potrzebę zapewnienia edukacji na wysokim poziomie, utrzymanie zróżnicowania prasy oraz propagowanie języka narodowego, ochronę narodowego dziedzictwa historycznego i artystycznego, oraz politykę weterynaryjną.
- (41) Zgodnie z wykładnią Trybunału Sprawiedliwości pojęcie „porządek publiczny” obejmuje ochronę przed rzeczywistym lub wystarczająco poważnym zagrożeniem jednego z podstawowych interesów publicznych i może dotyczyć szczególnie kwestii związanych z godnością ludzką, ochroną nieletnich i dorosłych wymagających opieki oraz dobrostanem zwierząt. Podobnie pojęcie bezpieczeństwa publicznego obejmuje kwestie ochrony publicznej.
- (42) Przepisy dotyczące procedur administracyjnych nie powinny mieć na celu harmonizacji takich procedur, lecz likwidację zbyt uciążliwych systemów zezwoleń oraz związanych z nimi procedur i formalności, które utrudniają korzystanie ze swobody przedsiębiorczości oraz tworzenie nowych przedsiębiorstw usługowych.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 16 z 23.1.2004, str. 44.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 124 z 20.5.2003, str. 1.

<sup>(3)</sup> Dz. U. L 158 z 30.4.2004, str. 77.

- (43) Jedną z podstawowych trudności, napotykaną w szczególności przez MŚP, przy podejmowaniu i prowadzeniu działalności usługowej jest złożoność, długotrwałość i niepewność prawna procedur administracyjnych. Z tego powodu, idąc za przykładem pewnych inicjatyw podejmowanych na poziomie wspólnotowym i krajowym, mających na celu modernizację oraz wprowadzenie dobrych praktyk administracyjnych, niezbędne jest określenie reguł upraszczania procedur administracyjnych, między innymi poprzez ograniczenie obowiązku uprzedniego uzyskania zezwolenia do przypadków, w których jest to konieczne, a także zasady dorozumianego udzielenia zezwolenia właściwych organów po upływie określonego czasu. Takie działania modernizacyjne, przy jednoczesnym utrzymaniu wymogów dotyczących przejrzystości i aktualizacji informacji dotyczących podmiotów gospodarczych, mają na celu wyeliminowanie opóźnień, kosztów i skutków zniechęcających do prowadzenia działalności, które wynikają na przykład ze zbędnych lub nadmiernie złożonych i uciążliwych procedur, ich powielania, biurokracji związanej z przedkładaniem dokumentów, arbitralnego podejmowania decyzji przez właściwe organy, nieokreślonych lub nadmiernie wydłużonych terminów udzielania odpowiedzi, ograniczonego okresu ważności udzielanych zezwoleń, a także nieproporcjonalnych opłat i kar. Takie praktyki mają szczególnie zniechęcający wpływ na usługodawców pragnących rozwijać swoją działalność w innych państwach członkowskich i wymagają skoordynowanej modernizacji w ramach rozszerzonego rynku wewnętrznego dwudziestu pięciu państw członkowskich.
- (44) Państwa członkowskie powinny wprowadzić, w odpowiednich przypadkach, ujednolicone na poziomie wspólnotowym formularze opracowane przez Komisję stanowiące odpowiednik certyfikatów, zaświadczeń lub innych dokumentów dotyczących prowadzenia przedsiębiorstwa.
- (45) W celu przeanalizowania potrzeby uproszczenia procedur i formalności, państwa członkowskie powinny w szczególności mieć możliwość uwzględnienia ich konieczności, liczby, ryzyka powtarzania się, kosztu, jasności i dostępności, jak również opóźnienia i praktycznych trudności dla danego usługodawcy, które te procedury i formalności mogłyby spowodować.
- (46) Aby ułatwić podejmowanie i prowadzenie działalności usługowej na rynku wewnętrznym, niezbędne jest ustanowienie celu, wspólnego wszystkim państwom członkowskim, polegającego na uproszczeniu procedur administracyjnych oraz przyjęciu przepisów dotyczących między innymi prawa do informacji, procedur realizowanych drogą elektroniczną oraz ustanowienia ram systemów zezwoleń. Inne środki przyjęte na poziomie krajowym dla osiągnięcia tego celu mogą obejmować zmniejszenie liczby procedur i formalności mających zastosowanie do działalności usługowej oraz ich ograniczenie do tych, które są niezbędne, aby osiągnąć cel leżący w interesie ogólnym, oraz które nie powielają się pod względem treści lub celu.
- (47) W celu uproszczenia procedur administracyjnych, nie powinno się nakładać ogólnych wymogów formalnych, takich jak wymóg przedłożenia oryginalnych dokumentów, poświadczonych kopii lub tłumaczeń przysięgłych, chyba, że jest to obiektywnie uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, takim jak ochrona pracowników, zdrowia publicznego, ochrona środowiska naturalnego lub konsumentów. Niezbędne jest również zagwarantowanie, by zezwolenie co do zasady zapewniało możliwość podejmowania i prowadzenia działalności usługowej na całym terytorium państwa, chyba że nowe zezwolenie dla każdego zakładu, na przykład każdego nowego hipermarketu, lub zezwolenie ograniczone do określonego obszaru terytorium państwa, jest obiektywnie uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym.
- (48) W celu dalszego uproszczenia procedur administracyjnych, właściwe jest zapewnienie każdemu usługodawcy dostępu do pojedynczego punktu, w którym mógłby on dopełnić wszelkich formalności (zwanego dalej „pojedynczym punktem kontaktowym”). Liczba pojedynczych punktów kontaktowych przypadających na państwo członkowskie może być różna, w zależności od kompetencji regionalnych lub lokalnych lub rodzaju danej działalności. Utworzenie pojedynczych punktów kontaktowych nie powinno mieć wpływu na podział zadań pomiędzy właściwymi organami w ramach każdego systemu krajowego. W przypadkach, w których na poziomie regionalnym lub lokalnym właściwych jest kilka organów, jeden z tych organów może przyjąć rolę pojedynczego punktu kontaktowego i koordynatora. Pojedyncze punkty kontaktowe mogą być tworzone nie tylko przez organy administracyjne, ale również przez izby handlowe lub rzemieślnicze, czy też przez organizacje zawodowe lub podmioty prywatne, którym państwo członkowskie decyduje się powierzyć tę funkcję. Pojedyncze punkty kontaktowe odgrywają ważną rolę w zapewnianiu wsparcia usługodawcom jako organy bezpośrednio właściwe do wydawania dokumentów niezbędnych do podjęcia działalności usługowej, czy też jako pośrednicy między usługodawcą a organami, które są bezpośrednio właściwe w tym zakresie.
- (49) Opłata, która może być pobierana przez pojedyncze punkty kontaktowe, powinna być proporcjonalna do kosztu procedur i formalności, którymi się zajmują. Nie powinno pozbawiać to państw członkowskich możliwości powierzenia pojedynczym punktom kontaktowym poboru innych opłat administracyjnych, takich jak opłata na rzecz organów nadzorczych.
- (50) Niezbędne jest, aby usługodawcy i usługobiorcy mieli łatwy dostęp do pewnych rodzajów informacji. W ramach niniejszej dyrektywy każde państwo członkowskie powinno samo określać sposób przekazywania informacji usługodawcom i usługobiorcom. W szczególności obowiązek spoczywający na państwach członkowskich dotyczący zapewnienia, że właściwe informacje będą łatwo dostępne dla usługodawców i usługobiorców oraz zapewnienia braku przeszkód w dostępie publicznym, może zostać spełniony poprzez udostępnienie tych informacji na stronie internetowej. Wszelkie podawane informacje powinny być przedstawiane w jasny i jednoznaczny sposób.

- (51) Informacje przekazywane usługodawcom i usługobiorcom powinny obejmować w szczególności informacje dotyczące procedur i formalności, dane kontaktowe właściwych organów, warunki dostępu do publicznych rejestrów i baz danych oraz informacje dotyczące dostępnych form odwołań i danych kontaktowych stowarzyszeń i organizacji, od których usługodawcy i usługobiorcy mogą uzyskać praktyczne wsparcie. Obowiązek spoczywający na właściwych organach dotyczący udzielania pomocy usługodawcom i usługobiorcom nie obejmuje udzielania porad prawnych w indywidualnych przypadkach. Należy jednak podać ogólne informacje na temat sposobu, w jaki wymogi są zazwyczaj interpretowane lub stosowane. Państwa członkowskie powinny same określać kwestie dotyczące odpowiedzialności za przekazanie informacji nieprawidłowych bądź mylących.
- (52) Stworzenie, w stosunkowo nieodległej przyszłości, elektronicznych sposobów dopełniania procedur i formalności będzie niezmiernie ważne dla uproszczenia procedur administracyjnych w zakresie działalności usługowej, z korzyścią dla usługodawców, usługobiorców oraz właściwych organów. W celu wypełnienia tego obowiązku, konieczna może być zmiana ustawodawstwa krajowego i innych przepisów mających zastosowanie do usług. Obowiązek ten nie powinien wykluczać udostępniania przez państwa członkowskie innych, obok wykorzystania środków elektronicznych, sposobów dopełnienia tych procedur i formalności. Fakt, że należy umożliwić dopełnienie takich procedur i formalności na odległość oznacza przede wszystkim, że państwa członkowskie muszą zapewnić możliwości ich przeprowadzenia między państwami. Ten obowiązek nie obejmuje procedur lub formalności, które ze względu na ich charakter nie mogą zostać przeprowadzone na odległość. Ponadto nie narusza to przepisów państw członkowskich dotyczących stosowania języków.
- (53) Przed przyznaniem licencji na niektóre rodzaje działalności usługowej właściwy organ może przeprowadzić rozmowę z wnioskodawcą w celu oceny jego osobistej uczciwości oraz predyspozycji do świadczenia danej usługi. W takich przypadkach dopełnienie formalności drogą elektroniczną może nie być właściwe.
- (54) Możliwość podjęcia działalności usługowej powinna być uzależniona od uzyskania zezwolenia wydanego przez właściwe organy tylko wtedy, gdy decyzja ta spełnia kryterium niedyskryminacji, konieczności i proporcjonalności. Oznacza to w szczególności, że systemy zezwoleń są dopuszczalne wyłącznie w przypadku gdy kontrola następcza nie byłaby skuteczna, ponieważ niemożliwe jest ustalenie w sposób następczy wad danych usług, biorąc pod uwagę ryzyko i niebezpieczeństwo, które mogłyby powstać przy braku uprzedniej kontroli. Takie przepisy niniejszej dyrektywy nie mogą jednak uzasadniać stosowania systemów zezwoleń, które są niedozwolone na podstawie innych wspólnotowych aktów prawnych, takich jak dyrektywa 1999/93/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnotowych ram w zakresie podpisów elektronicznych <sup>(1)</sup> lub dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) <sup>(2)</sup>. Wyniki procesu wzajemnej oceny umożliwią określenie – na poziomie wspólnotowym – rodzajów działalności, dla których należy znieść systemy zezwoleń.
- (55) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać możliwości cofnięcia przez państwa członkowskie zezwoleń po ich wydaniu, w przypadkach, gdy przestały być spełnione warunki wymagane do uzyskania zezwolenia.
- (56) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, względy zdrowia publicznego, ochrony konsumentów, zdrowia zwierząt i środowiska miejskiego stanowią nadrzędny interes publiczny. Takie nadrzędne względy mogą uzasadniać stosowanie systemów zezwoleń i innych ograniczeń. Jednakże takie systemy zezwoleń lub ograniczenia nie powinny wprowadzać dyskryminacji ze względu na przynależność państwową. Ponadto w każdym przypadku powinna być przestrzegana zasada konieczności i proporcjonalności.
- (57) Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące systemów zezwoleń powinny obejmować przypadki, w których podjęcie lub prowadzenie działalności usługowej przez podmioty gospodarcze wymaga wydania decyzji przez właściwy organ. Nie dotyczy to decyzji właściwych organów o ustanowieniu publicznego lub prywatnego podmiotu w celu świadczenia określonej usługi ani zawierania przez właściwe organy umów o świadczenie określonej usługi, jeżeli podlega ona przepisom o zamówieniach publicznych, jako że niniejsza dyrektywa nie dotyczy przepisów o zamówieniach publicznych.
- (58) W celu ułatwienia podejmowania i prowadzenia działalności usługowej, ważne jest dokonanie oceny i składanie sprawozdań na temat systemów zezwoleń i ich uzasadnienie. Wymóg składania sprawozdań dotyczy tylko istnienia systemów zezwoleń, a nie kryteriów i warunków udzielania zezwolenia.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 13 z 19.1.2000, str. 12.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 178 z 17.7.2000, str. 1.

- (59) Zezwolenie powinno co do zasady umożliwić usługodawcy podjęcie działalności lub prowadzenie tej działalności na całym terytorium państwa, chyba że nadrzędny interes publiczny uzasadnia ograniczenie jego zakresu do określonego terytorium. Przykładowo ochrona środowiska naturalnego może uzasadniać wymóg uzyskania odrębnego zezwolenia na każdą instalację na terytorium państwa. Niniejszy przepis nie powinien wpływać na kompetencje władz regionalnych i lokalnych w zakresie udzielania zezwoleń w państwach członkowskich.
- (60) Niniejsza dyrektywa, a w szczególności jej przepisy dotyczące systemów zezwoleń i terytorialnego zakresu obowiązywania zezwolenia, nie powinna naruszać podziału kompetencji na szczeblu regionalnym i lokalnym w państwach członkowskich, w tym w zakresie samorządu regionalnego i lokalnego oraz używania języków urzędowych.
- (61) Przepis dotyczący niepowielania warunków udzielania zezwolenia nie powinien wykluczać możliwości stosowania przez państwa członkowskie własnych warunków, które są określone w systemie zezwoleń. Powinien on nakładać jedynie wymóg, aby właściwe organy, rozważając, czy warunki te są spełnione przez wnioskodawcę, uwzględniały równoważne warunki, które zostały już spełnione przez tego wnioskodawcę w innym państwie członkowskim. Przepis ten nie powinien nakładać wymogu stosowania warunków udzielania zezwolenia określonych w systemie zezwoleń innego państwa członkowskiego.
- (62) W przypadkach, w których liczba dostępnych zezwoleń na prowadzenie danej działalności jest ograniczona z uwagi na ograniczone zasoby naturalne lub możliwości techniczne, powinna zostać przyjęta procedura wyboru spośród kilku potencjalnych kandydatów w celu poprawienia – dzięki otwartej konkurencji – jakości i warunków dostawy usług dostępnych dla usługobiorców. Taka procedura powinna dawać gwarancje przejrzystości i bezstronności, a zezwolenie udzielone w ten sposób nie powinno mieć zbyt długiego okresu obowiązywania, nie powinno podlegać automatycznemu odnowieniu i nie powinno przysługiwać usługodawcy, którego zezwolenie właśnie wygasło żadnych korzyści. W szczególności okres ważności udzielonego zezwolenia powinien być określony w taki sposób, aby nie ograniczał swobodnej konkurencji bardziej niż jest to niezbędne w celu umożliwienia usługodawcy odzyskania kosztów inwestycji oraz uzyskania godziwego zwrotu z zainwestowanego kapitału. Przepis ten nie powinien stanowić przeszkody dla państw członkowskich w ograniczaniu liczby zezwoleń z przyczyn innych niż ograniczone zasoby naturalne lub możliwości techniczne. Zezwolenia te powinny w każdym przypadku podlegać przepisom niniejszej dyrektywy, dotyczącym systemów zezwoleń.
- (63) O ile nie istnieją odmiennie postanowienia, w przypadku braku odpowiedzi w terminie powinno uznawać się, że zezwolenie zostało udzielone. Jednakże, w stosunku do niektórych rodzajów działalności możliwe jest wprowadzenie innych ustaleń, jeżeli jest to obiektywnie uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym w tym uzasadnionym interesem stron trzecich. Takie inne ustalenia mogą obejmować przepisy krajowe, zgodnie z którymi, w przypadku nieudzielenia odpowiedzi przez właściwy organ, wniosek uznaje się za odrzucony, a decyzja o odrzuceniu może zostać zaskarżona do sądu.
- (64) W celu rzeczywistego ustanowienia rynku wewnętrznego usług konieczne jest zniesienie ograniczeń w zakresie swobody przedsiębiorczości oraz swobodnego przepływu usług, które nadal znajdują się w przepisach niektórych państw członkowskich i które są niezgodne odpowiednio z art. 43 i 49 Traktatu. Ograniczenia, które mają być zakazane, wpływają w szczególności na rynek wewnętrzny usług i należy je możliwie szybko, systematycznie usuwać.
- (65) Swoboda przedsiębiorczości opiera się w szczególności na zasadzie równego traktowania, która zakazuje nie tylko wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, ale również wszelkiej dyskryminacji pośredniej opartej na innych kryteriach, lecz mogącej mieć takie same skutki. Stąd też podejmowanie lub prowadzenie działalności usługowej w państwie członkowskim jako działalności podstawowej lub pobocznej nie powinno podlegać kryteriom takim, jak miejsce prowadzenia przedsiębiorstwa, miejsce zamieszkania, miejsce zameldowania lub główne miejsce świadczenia usług. Jednakże kryteria te nie powinny obejmować wymogów, zgodnie z którymi nadrzędny interes publiczny może stanowić uzasadnienie obowiązku obecności usługodawcy, jego pracownika, lub przedstawiciela przy prowadzeniu jego działalności. Ponadto państwo członkowskie nie powinno ograniczać zdolności prawnej ani zdolności sądowej spółek zarejestrowanych zgodnie z prawem innego państwa członkowskiego, na którego terytorium mieści się ich główne miejsce prowadzenia przedsiębiorstwa. Co więcej, państwo członkowskie nie powinno mieć możliwości przyznawania żadnych korzyści usługodawcom, którzy mają określone narodowe lub lokalne powiązania społeczno-ekonomiczne, ani też nie powinno mieć możliwości ograniczania – z uwagi na miejsce prowadzenia przedsiębiorstwa – ich swobody korzystania z praw i towarów lub ich nabywania i zbywania, ani też nie powinno być w stanie ograniczać dostępu do różnych form kredytu lub lokali, o ile możliwości te są przydatne z punktu widzenia podejmowania działalności lub jej faktycznego prowadzenia.
- (66) Możliwość podejmowania lub prowadzenia działalności usługowej na terytorium państwa członkowskiego nie powinna być uzależniana od testu ekonomicznego. Zakaz stosowania testów ekonomicznych jako warunku wstępnego przyznania zezwolenia powinien dotyczyć testów ekonomicznych jako takich, ale nie wymagań obiektywnie uzasadnionych nadrzędnym interesem publicznym, takim jak ochrona środowiska miejskiego, względy polityki społecznej lub ochrona zdrowia publicznego. Zakaz nie powinien wpływać na wykonywanie uprawnień przez organy odpowiedzialne za stosowanie prawa konkurencji.

- (67) W odniesieniu do gwarancji finansowych lub ubezpieczeń, zakaz wprowadzania wymogów powinien dotyczyć jedynie obowiązku, aby wymagane gwarancje finansowe lub ubezpieczenia pochodziły od instytucji finansowej prowadzącej przedsiębiorstwo w danym państwie członkowskim.
- (68) W odniesieniu do wcześniejszego wpisu, zakaz wprowadzania wymogów powinien dotyczyć jedynie obowiązku, aby usługodawca przed rozpoczęciem prowadzenia przedsiębiorstwa był wpisany na dany okres do rejestru prowadzonego w danym państwie członkowskim.
- (69) W celu skoordynowania modernizacji krajowych przepisów zgodnie z wymogami rynku wewnętrznego, niezbędne jest dokonanie oceny określonych niedyskryminacyjnych wymogów krajowych, które – z uwagi na swój charakter – mogą istotnie ograniczyć lub uniemożliwić podejmowanie lub prowadzenie działalności na podstawie swobody przedsiębiorczości. Taki proces powinien ograniczać się do oceny zgodności tych wymogów z już ustanowionymi przez Trybunał Sprawiedliwości kryteriami w zakresie swobody przedsiębiorczości. Ocena ta nie powinna dotyczyć stosowania wspólnotowego prawa konkurencji. W przypadku gdy takie wymogi mają charakter dyskryminujący lub nie są obiektywnie uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym lub gdy są nieproporcjonalne, należy je znieść bądź zmienić. Skutki takiej oceny będą różne w zależności od charakteru działalności i związanego z nią interesu publicznego. W szczególności wymogi takie mogłyby być w pełni uzasadnione, jeżeli realizują one cele polityki społecznej.
- (70) Na użytek niniejszej dyrektywy i bez uszczerbku dla art. 16 Traktatu usługi mogą być uznane za usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, jedynie wtedy, gdy są one świadczone w ramach specjalnych zadań użyteczności publicznej, powierzonych usługodawcy przez dane państwo członkowskie. Powierzenie zadań może odbywać się w drodze jednego działania lub większej liczby działań, których forma jest ustalana przez dane państwo członkowskie; powinny one dokładnie określać charakter tego specjalnego zadania.
- (71) Procedura wzajemnej oceny przewidziana w niniejszej dyrektywie nie powinna wpływać na swobodę państw członkowskich we wprowadzaniu wysokiego poziomu ochrony interesu publicznego, zwłaszcza w odniesieniu do celów polityki społecznej. Ponadto konieczne jest, by w procedurze wzajemnej oceny w pełni uwzględnić specyfikę usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym oraz szczególne zadania, których realizacji służą. Może to uzasadniać określone ograniczenia swobody przedsiębiorczości, w szczególności, gdy ograniczenia te służą ochronie zdrowia publicznego i celom polityki społecznej oraz gdy spełniają one warunki określone w art. 15 ust. 3 lit. a), b) i c). Przykładowo w odniesieniu do obowiązku przyjmowania określonej formy prawnej w celu świadczenia określonych usług w dziedzinie społecznej, Trybunał Sprawiedliwości uznał już, że zasadne może okazać się nałożenie na usługodawcę wymogu prowadzenia działalności w celu niezarobkowym.
- (72) Usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym wiążą się z wykonywaniem istotnych zadań dotyczących spójności społecznej i terytorialnej. Procedura oceny przewidziana w niniejszej dyrektywie nie powinna utrudniać wykonania tych zadań. Procedura ta nie powinna mieć wpływu na wymogi, których spełnienie jest niezbędne do wykonania takich zadań; jednocześnie powinny zostać podjęte kwestie nieuzasadnionych ograniczeń swobody przedsiębiorczości.
- (73) Wymogi, które powinny być zbadane, obejmują przepisy krajowe, które – z przyczyn innych niż dotyczące kwalifikacji zawodowych – zastrzegają dostęp do niektórych rodzajów działalności dla określonych usługodawców. Wymogi takie obejmują również obowiązek przyjęcia konkretnej formy prawnej przez usługodawcę, w szczególności posiadania osobowości prawnej, przyjęcia formy spółki osobowej, posiadania statusu organizacji o charakterze niezarobkowym lub spółki należącej wyłącznie do osób fizycznych oraz wymogi dotyczące własności udziałów lub akcji w spółce, a w szczególności obowiązku posiadania minimalnej wysokości kapitału do podejmowania określonej działalności usługowej lub posiadania konkretnych kwalifikacji zawodowych, aby móc być współnikiem określonych spółek lub nimi zarządzać. Ocena zgodności ustalonych taryf minimalnych lub maksymalnych ze swobodą przedsiębiorczości dotyczy jedynie taryf nakładanych przez właściwe organy w odniesieniu do świadczenia konkretnych usług, a nie, przykładowo, ogólnych zasad ustalania cen, takich jak w przypadku wynajmu lokali mieszkalnych.
- (74) Proces wzajemnej oceny oznacza, że w okresie transpozycji państwa członkowskie najpierw będą musiały przeprowadzić przegląd swojego ustawodawstwa w celu sprawdzenia, czy w ich systemie prawnym występują wspomniane powyżej wymogi. Najpóźniej do końca okresu transpozycji, państwa członkowskie powinny sporządzać sprawozdanie dotyczące wyników takiego przeglądu. Wszystkie sprawozdania zostaną przekazane wszystkim pozostałym państwom członkowskim oraz zainteresowanym stronom. Następnie, w ciągu sześciu miesięcy, państwa członkowskie będą mogły przedstawić swoje uwagi do tych sprawozdań. Najpóźniej w rok po upływie terminu transpozycji niniejszej dyrektywy, Komisja powinna sporządzić sprawozdanie podsumowujące, któremu, w stosownych przypadkach, powinny towarzyszyć propozycje dalszych inicjatyw. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, może w razie potrzeby udzielać im wsparcia w celu opracowania wspólnej metodologii.
- (75) Fakt, że niniejsza dyrektywa określa pewną liczbę wymogów, które państwa członkowskie muszą znieść lub poddać ocenie w okresie transpozycji, pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich postępowań w sprawie naruszenia przepisów podejmowanych wobec państwa członkowskiego w przypadku uchylbienia przez nie jednemu ze zobowiązań wynikających z art. 43 lub 49 Traktatu.

- (76) Niniejsza dyrektywa nie dotyczy stosowania art. 28-30 Traktatu, odnoszących się do swobodnego przepływu towarów. Ograniczenia niedozwolone zgodnie z przepisem dotyczącym swobody świadczenia usług obejmują wymogi mające zastosowanie w przypadku podejmowania lub prowadzenia działalności usługowej i nie odnoszą się do towarów jako takich.
- (77) W przypadkach, w których podmiot gospodarczy przemieszcza się do innego państwa członkowskiego w celu prowadzenia tam działalności usługowej, należy dokonać rozróżnienia między dwoma sytuacjami: działalnością objętą swobodą przedsiębiorczości oraz działalnością objętą swobodnym przepływem usług z uwagi na jej tymczasowy charakter. Aby odróżnić swobodę przedsiębiorczości od swobodnego przepływu usług, zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości kluczowym elementem jest kwestia, czy podmiot gospodarczy prowadzi przedsiębiorstwo w państwie członkowskim, w którym świadczy daną usługę, czy też nie. Jeżeli podmiot gospodarczy prowadzi przedsiębiorstwo w państwie członkowskim, w którym świadczy usługi, zastosowanie ma swoboda przedsiębiorczości. Natomiast jeśli podmiot gospodarczy nie prowadzi przedsiębiorstwa w państwie członkowskim, w którym świadczona jest usługa, zastosowanie ma swoboda przepływu usług. Zgodnie z ustalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości tymczasowy charakter danej działalności powinien być oceniany nie tylko na podstawie okresu świadczenia usługi, ale również biorąc pod uwagę regularność, okresowość lub ciągłość świadczenia usług. W każdym przypadku tymczasowy charakter działalności nie powinien oznaczać, że usługodawca nie może korzystać z pewnej infrastruktury, na przykład biura, kancelarii lub gabinetu, w państwie członkowskim, w którym usługa jest świadczona, w takim zakresie, w jakim infrastruktura ta jest niezbędna do świadczenia danej usługi.
- (78) W celu rzeczywistego wprowadzenia w życie swobody przepływu usług i zapewnienia, by usługobiorcy i usługodawcy mogli odnieść z tego korzyści i świadczyć usługi w całej Wspólnocie, bez względu na wewnętrzne granice, niezbędne jest wyjaśnienie, w jakim stopniu mogą zostać nałożone wymogi przez państwo członkowskie, w którym świadczona jest usługa. Niezbędne jest zapewnienie, by przepis dotyczący swobody świadczenia usług nie uniemożliwiał państwu członkowskiemu, w którym świadczona jest usługa, nakładania, zgodnie z zasadami określonymi w art. 16 ust. 1 lit. a)–c), własnych szczególnych wymogów z uwagi na porządek publiczny, bezpieczeństwo publiczne, ochronę zdrowia publicznego lub środowiska naturalnego.
- (79) Zgodnie z ustalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości państwo członkowskie zachowuje prawo podejmowania środków, aby zapobiec nadużywaniu przez usługodawców zasad rynku wewnętrznego. Dopuszczalne się przez usługodawcę nadużycia powinno być zawsze stwierdzane w odniesieniu do indywidualnego przypadku.
- (80) Konieczne jest zapewnienie usługodawcom możliwości przywozu sprzętu nieodzownego do świadczenia przez nich usługi, w przypadku gdy podróżują do innego państwa członkowskiego w celu świadczenia usług. W szczególności ważne jest, aby unikać przypadków, w których usługi nie można zrealizować bez danego sprzętu lub sytuacji, w których usługodawcy ponoszą dodatkowe koszty, na przykład wynajmu lub zakupu sprzętu innego od tego, którym się normalnie posługują, lub wynikające z potrzeby znaczącej zmiany zwykłego sposobu prowadzenia przez nich działalności.
- (81) Pojęcie sprzętu nie odnosi się do obiektów fizycznych dostarczanych klientowi przez usługodawcę lub które stają się częścią obiektu fizycznego w wyniku działalności usługowej (takich jak materiały budowlane lub części zamienne) lub które zostały zużyte lub pozostawione na miejscu podczas świadczenia usługi (takich jak paliwa, materiały wybuchowe, materiały pirotechniczne, pestycydy, trucizny lub leki).
- (82) Przepisy niniejszej dyrektywy nie powinny wykluczać możliwości stosowania przez państwo członkowskie przepisów dotyczących warunków zatrudnienia. Przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne powinny zgodnie z Traktatem być uzasadnione względami ochrony pracowników oraz powinny być niedyskryminacyjne, konieczne i proporcjonalne, zgodnie z wykładnią tych pojęć przyjętą przez Trybunał Sprawiedliwości, a także zgodne z innymi stosownymi przepisami prawa wspólnotowego.
- (83) Konieczne jest zapewnienie, by wyjątki od przepisu dotyczącego swobody świadczenia usług były możliwe wyłącznie w obszarach objętych odstępstwami. Odstępstwa te są potrzebne w celu uwzględnienia poziomu integracji rynku wewnętrznego lub niektórych wspólnotowych aktów prawnych dotyczących usług, zgodnie z którymi usługodawca podlega prawu państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa. Ponadto w drodze wyjątku, w pewnych indywidualnych przypadkach oraz zgodnie ze ściśle określonymi warunkami proceduralnymi i merytorycznymi powinny zostać podjęte środki wobec danego usługodawcy. Dodatkowo jakiegokolwiek ograniczenie swobodnego przepływu usług powinno być, w drodze wyjątku, dozwolone jedynie wtedy, gdy jest ono zgodne z prawami podstawowymi, które tworzą integralną część ogólnych zasad prawa zawartych w porządku prawnym Wspólnoty.
- (84) Odstępstwo od przepisu dotyczącego swobody świadczenia usług w zakresie usług pocztowych powinno obejmować zarówno działalność zarezerwowaną dla dostawcy usługi powszechnej, jak i inne usługi pocztowe.

- (85) Odstępstwo od przepisu dotyczącego swobody świadczenia usług dotyczące sądowej windykacji należności oraz odniesienie do możliwego przyszłego instrumentu harmonizacji powinny dotyczyć jedynie prowadzenia i podejmowania działalności, która polega w szczególności na wnoszeniu powództw sądowych w zakresie windykacji należności.
- (86) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na warunki zatrudnienia, które, zgodnie z dyrektywą 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług <sup>(1)</sup>, stosuje się wobec pracowników delegowanych do świadczenia usługi na terytorium innego państwa członkowskiego. Zgodnie z dyrektywą 96/71/WE w takich przypadkach usługodawcy zobowiązani są do przestrzegania, w określonych dziedzinach, warunków zatrudnienia obowiązujących w państwie członkowskim, w którym usługa jest świadczona. Należą do nich: maksymalny czas pracy i minimalne okresy wypoczynku, minimalny wymiar rocznego urlopu wypoczynkowego, minimalne stawki płacy, w tym stawki za pracę w godzinach nadliczbowych, warunki wynajmowania pracowników, w szczególności ochrona pracowników wynajętych przez agencje pracy tymczasowej, zdrowie, bezpieczeństwo i higiena pracy, środki ochronne dotyczące warunków zatrudniania kobiet w ciąży lub kobiet, które niedawno urodziły dziecko, jak również dzieci i młodzieży, równouprawnienie płci oraz inne przepisy wprowadzające zakaz dyskryminacji. Dotyczy to nie tylko warunków zatrudnienia ustanowionych przepisami ustawowymi, lecz również warunków wynikających z umów zbiorowych lub orzeczeń arbitrażowych oficjalnie uznanych lub faktycznie powszechnie obowiązujących, w rozumieniu dyrektywy 96/71/WE. Ponadto niniejsza dyrektywa nie powinna stanowić przeszkody w stosowaniu przez państwa członkowskie warunków zatrudnienia także w innych dziedzinach niż wyszczególnione w art. 3 dyrektywy 96/71/WE, ze względów porządku publicznego.
- (87) Niniejsza dyrektywa nie powinna również wpływać na warunki zatrudnienia w przypadku, gdy pracownik zatrudniony do świadczenia usługi transgranicznej, został zatrudniony w państwie członkowskim, w którym usługa jest świadczona. Ponadto, dyrektywa nie wywiera wpływu na prawo państw członkowskich, w których usługa jest świadczona, do stwierdzenia istnienia stosunku pracy oraz rozróżnienia pomiędzy osobami prowadzącymi działalność na własny rachunek i osobami zatrudnionymi, w tym osobami, które pozornie prowadzą działalność na własny rachunek. Pod tym względem zasadniczą cechą stosunku zatrudnienia w rozumieniu art. 39 Traktatu powinien być fakt, że przez pewien czas osoba świadczy usługi dla i pod kierunkiem innej osoby, w zamian za co otrzymuje wynagrodzenie. Każda działalność, którą dana osoba wykonuje poza stosunkiem podporządkowania, musi zostać zaliczona do działalności prowadzonej na własny rachunek dla celów art. 43 i 49 Traktatu.
- (88) Przepis dotyczący swobody świadczenia usług nie powinien mieć zastosowania w przypadkach, w których zgodnie z prawem wspólnotowym dana działalność jest w państwie członkowskim zastrzeżona dla przedstawicieli określonego zawodu np. wymóg, zgodnie z którym porad prawnych mogą udzielać jedynie prawnicy.
- (89) Wyjątek od przepisu dotyczącego swobody świadczenia usług dotyczący rejestracji pojazdów wziętych w leasing w państwie członkowskim innym niż państwo, w którym są użytkowane, wynika z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, który uznał, że państwo członkowskie może nałożyć taki obowiązek, przy założeniu proporcjonalnych warunków, w przypadku pojazdów użytkowanych na jego terytorium. Wyjątek ten nie obejmuje wynajmu okolicznościowego lub tymczasowego.
- (90) Stosunki umowne między usługodawcą a klientem, jak również między pracodawcą a pracownikiem nie powinny być przedmiotem niniejszej dyrektywy. Prawo właściwe dla zobowiązań umownych i pozaumownych usługodawcy jest określone zgodnie z przepisami międzynarodowego prawa prywatnego.
- (91) Niezbędne jest umożliwienie państwom członkowskim, w drodze wyjątku i przy indywidualnym rozpatrywaniu każdego przypadku, podjęcia środków stanowiących odstępstwo od przepisu dotyczącego swobody świadczenia usług w odniesieniu do usługodawcy prowadzącego przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim, ze względu na bezpieczeństwo usług. Podjęcie takich środków powinno jednak być możliwe jedynie w przypadku braku harmonizacji na poziomie wspólnotowym.
- (92) Ograniczenia swobodnego przepływu usług sprzeczne z niniejszą dyrektywą mogą wynikać nie tylko ze środków stosowanych wobec usługodawców, ale również z licznych barier wobec korzystania z usług przez usługobiorców, a zwłaszcza konsumentów. Niniejsza dyrektywa wskazuje przykładowo pewne rodzaje ograniczeń stosowane wobec usługobiorcy, który pragnie skorzystać z usługi świadczonej przez usługodawcę prowadzącego przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim. Obejmuje to również przypadki, w których usługobiorcy mają obowiązek uzyskać zezwolenie od właściwych organów lub złożyć tym organom oświadczenie w celu skorzystania z usługi świadczonej przez usługodawcę prowadzącego przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim. Nie dotyczy to ogólnych systemów zezwoleń, które mają zastosowanie do korzystania z usługi świadczonej przez usługodawcę prowadzącego przedsiębiorstwo w tym samym państwie członkowskim.

(<sup>1</sup>) Dz.U. L 18 z 21.1.1997, str. 1.

- (93) Pojęcie pomocy finansowej przewidzianej przy korzystaniu z określonej usługi nie powinno mieć zastosowania do systemów pomocy udzielanej przez państwa członkowskie w szczególności w dziedzinie polityki społecznej lub w sektorze kultury, które są objęte przepisami wspólnotowymi dotyczącymi reguł konkurencji, ani do ogólnej pomocy finansowej niepowiązanej z korzystaniem z określonej usługi, na przykład stypendiów lub pożyczek studenckich.
- (94) Zgodnie z postanowieniami Traktatu dotyczącymi swobodnego przepływu usług, dyskryminacja ze względu na przynależność państwową usługobiorcy lub jego miejsce zamieszkania w danym kraju lub regionie jest zakazana. Taka dyskryminacja może przybrać formę obowiązku, nałożonego jedynie na obywateli innego państwa członkowskiego, dostarczenia oryginalnych dokumentów, poświadczonych kopii, zaświadczenia o obywatelstwie lub urzędowego tłumaczenia dokumentów w celu skorzystania z usługi bądź z korzystniejszych warunków lub cen. Jednakże zakaz stosowania dyskryminacyjnych wymogów nie powinien wykluczać zastrzeżenia pewnych korzyści, zwłaszcza w odniesieniu do taryf, dla niektórych usługobiorców, jeżeli są one oparte na uzasadnionych i obiektywnych kryteriach.
- (95) Zasada niedyskryminacji w ramach rynku wewnętrznego oznacza, że nie można odmówić lub utrudnić usługobiorcy, a zwłaszcza konsumentowi, dostępu do usługi oferowanej publicznie z uwagi na zastosowanie kryterium zawartego w udostępnianych publicznie ogólnych warunkach umów, które odnosi się do przynależności państwowej lub miejsca zamieszkania usługobiorcy. Nie wynika z tego, że dyskryminacją byłoby wprowadzenie do ogólnych warunków umów postanowień przewidujących odmienne taryfy i warunki świadczenia usług, w przypadku gdy te taryfy, ceny i warunki są bezpośrednio uzasadnione obiektywnymi różnicami pomiędzy poszczególnymi państwami, na przykład kosztami dodatkowymi ponoszonymi ze względu na odległość lub charakterystykę techniczną świadczenia usługi lub odmienne warunki rynkowe, takie jak wyższy lub niższy popyt spowodowany sezonowością, różnymi okresami urlopowymi w państwach członkowskich lub cenami ustalonymi przez różnych konkurentów, lub dodatkowe ryzyko związane z przepisami innymi niż obowiązujące w państwie członkowskim prowadzenia przedsiębiorstwa. Nie wynika z tego także, że odmowa świadczenia usługi na rzecz konsumenta wynikająca z nieposiadania wymaganych praw własności intelektualnej na danym terytorium stanowiłaby przypadek bezprawnej dyskryminacji.
- (96) Należy zapewnić, aby usługodawca podał swój adres poczty elektronicznej oraz adres strony internetowej, z tego względu, że jest to jeden ze środków, za pomocą których może on łatwo udostępnić usługobiorcy informacje, do których dostarczenia jest zobowiązany. Ponadto obowiązek udostępnienia określonych informacji w dokumentach informacyjnych usługodawcy prezentujących szczegółowo jego usługi nie dotyczy informacji handlowych o charakterze ogólnym, takich jak reklamy, lecz dokumentów szczegółowo opisujących proponowane usługi, w tym dokumentów na stronie internetowej.
- (97) Niniejsza dyrektywa powinna zawierać przepisy służące zapewnieniu wysokiej jakości usług i zapewniające spełnienie w szczególności wymogów w zakresie informacji i przejrzystości. Przepisy te powinny mieć zastosowanie zarówno w przypadkach transgranicznego świadczenia usług pomiędzy państwami członkowskimi, jak i w przypadku usług świadczonych w danym państwie członkowskim przez usługodawcę prowadzącego przedsiębiorstwo na jego terytorium, nie nakładając nadmiernych obciążeń na MŚP. Zasady te w żaden sposób nie powinny stać na przeszkodzie, aby państwa członkowskie stosowały, zgodnie z niniejszą dyrektywą i innymi przepisami wspólnotowymi, dodatkowe lub inne wymogi w zakresie jakości.
- (98) Każdy podmiot gospodarczy świadczący usługi związane z bezpośrednim i szczególnym ryzykiem dla zdrowia, bezpieczeństwa lub z ryzykiem finansowym dla usługobiorcy lub osoby trzeciej powinien być zasadniczo objęty odpowiednim ubezpieczeniem od odpowiedzialności zawodowej lub inną formą gwarancji, która jest równorzędna lub porównywalna, co oznacza, w szczególności, że taki podmiot gospodarczy powinien co do zasady posiadać odpowiednią ochronę ubezpieczeniową w odniesieniu do usług świadczonych w jednym lub kilku państwach członkowskich innych niż państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa.
- (99) Ubezpieczenia lub gwarancje powinny być odpowiednie do charakteru i zakresu ryzyka. W związku z tym usługodawca powinien być zobowiązany do posiadania transgranicznej ochrony ubezpieczeniowej jedynie wówczas, gdy rzeczywiście świadczy usługi w innych państwach członkowskich. Państwa członkowskie nie powinny przyjmować bardziej szczegółowych przepisów dotyczących ochrony ubezpieczeniowej ani określać np. minimalnych sum ubezpieczenia lub limitów wyłączenia z ochrony ubezpieczeniowej. Usługodawcy i towarzystwa ubezpieczeniowe powinny zachować niezbędną elastyczność w celu wynegocjowania warunków polis ubezpieczeniowych precyzyjnie dopasowanych do charakteru i zakresu ryzyka. Ponadto, nie jest niezbędne prawne ustanowienie obowiązku odpowiedniego ubezpieczenia. Wystarczający powinien być wymóg, aby obowiązek ubezpieczenia był częścią zasad etycznych przyjmowanych przez zrzeszenia zawodowe. Ponadto, nie należy nakładać obowiązku zapewnienia ochrony ubezpieczeniowej przez zakłady ubezpieczeń.
- (100) Niezbędne jest zaprzestanie stosowania całkowitych zakazów dotyczących informacji handlowych dostarczanych przez przedstawicieli zawodów regulowanych, nie poprzez usuwanie zakazów dotyczących treści informacji handlowej, lecz przez zniesienie tych zakazów, które generalnie zakazują korzystania przez przedstawicieli danego zawodu z jednej lub więcej form przekazywania informacji handlowych, jak np. zakaz wszelkiej reklamy w jednym lub kilku rodzajach mediów. W odniesieniu do treści i metod przekazywania informacji handlowych, niezbędne jest zachęcanie przedstawicieli wolnych zawodów do sporządzania – zgodnie z prawem wspólnotowym – kodeksów postępowania na poziomie wspólnotowym.

- (101) Zapewnienie, że usługodawcy mają możliwość zaoferowania usług wielodyscyplinarnych oraz że ograniczenia w tym zakresie nie wykraczają poza to, co jest niezbędne w celu zapewnienia bezstronności, niezależności i uczciwości zawodów regulowanych, jest konieczne oraz leży w interesie usługobiorców, a w szczególności konsumentów. Pozostaje to bez wpływu na ograniczenia i zakazy dotyczące prowadzenia określonych rodzajów działalności, które to zakazy mają na celu zapewnienie niezależności w przypadkach, gdy państwo członkowskie powierza usługodawcy określone zadanie zwłaszcza w obszarze rozwoju miast; nie powinno to naruszać również stosowania reguł konkurencji.
- (102) W celu zwiększenia przejrzystości i wspierania ocen opartych na porównywalnych kryteriach w odniesieniu do jakości usług oferowanych i świadczonych usługobiorcom, ważne jest, aby informacje dotyczące znaczenia znaków jakości i innych wyróżniających znaków odnoszących się do tych usług były łatwo dostępne. Ten obowiązek przejrzystości jest szczególnie ważny w obszarach, takich jak turystyka, zwłaszcza w hotelarstwie, gdzie wykorzystanie systemu klasyfikacji jest szeroko rozpowszechnione. Ponadto właściwe jest zbadanie zakresu, w jakim standaryzacja europejska mogłaby wspomóc zgodność i jakość usług. Normy europejskie są sporządzane przez europejskie organy normalizacyjne, Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN), Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (CENELEC) i Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (ETSI). W stosownych przypadkach Komisja, zgodnie z procedurami ustanowionymi w dyrektywie 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego <sup>(1)</sup>, może wydać upoważnienie do sporządzenia specjalnych norm europejskich.
- (103) W celu rozwiązania potencjalnych problemów związanych z egzekucją orzeczeń sądowych, właściwe jest zagwarantowanie, aby państwa członkowskie uznawały równoważne gwarancje zdeponowane w instytucjach lub organach, takich jak banki i ubezpieczyciele lub u innych usługodawców świadczących usługi finansowe prowadzących przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim.
- (104) Rozwój sieci organów ochrony konsumentów w państwach członkowskich, który jest przedmiotem rozporządzenia (WE) nr 2006/2004, stanowi dopełnienie współpracy przewidzianej w niniejszej dyrektywie. Stosowanie przepisów dotyczących ochrony konsumentów w przypadkach transgranicznych, w szczególności w odniesieniu do nowych praktyk w zakresie marketingu i sprzedaży, a także potrzeba usunięcia pewnych konkretnych przeszkód we współpracy w tej dziedzinie, wymaga większego poziomu współpracy pomiędzy państwami członkowskimi. W szczególności w obszarze tym niezbędne jest zagwarantowanie, aby państwa członkowskie wymagały zaprzestania na swoim terytorium stosowania przez podmioty gospodarcze niezgodnych z prawem praktyk, ukierunkowanych na konsumentów w innym państwie członkowskim.
- (105) Współpraca administracyjna ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego usług. Brak współpracy pomiędzy państwami członkowskimi skutkuje mnożeniem się przepisów obowiązujących usługodawców lub powielaniem kontroli działalności transgranicznej oraz może zostać wykorzystany przez nieuczciwych przedsiębiorców do uchylania się od nadzoru lub do obchodzenia obowiązujących przepisów krajowych w dziedzinie usług. Dlatego zasadnicze znaczenie ma nałożenie na państwa członkowskie przejrzystych zobowiązań prawnych do prowadzenia skutecznej współpracy.
- (106) Na użytek rozdziału dotyczącego współpracy administracyjnej, „nadzór” powinien obejmować takie działania jak: monitorowanie, ustalenie stanu faktycznego, rozwiązywanie problemów, egzekwowanie i nakładanie kar oraz działania pokontrolne.
- (107) W normalnych okolicznościach, wzajemna pomoc powinna mieć miejsce bezpośrednio pomiędzy właściwymi organami. Punkty łącznikowe wyznaczone przez państwa członkowskie powinny mieć obowiązek ułatwiania tego procesu jedynie w przypadku napotkania trudności, na przykład, jeżeli wymagana jest pomoc w celu określenia odpowiednich właściwych organów.
- (108) Niektóre zobowiązania dotyczące wzajemnej pomocy powinny mieć zastosowanie do wszystkich zagadnień objętych niniejszą dyrektywą włącznie z zagadnieniami dotyczącymi przypadków, gdy usługodawca rozpoczyna prowadzenie przedsiębiorstwa w innym państwie członkowskim. Inne zobowiązania dotyczące wzajemnej pomocy powinny mieć zastosowanie jedynie w przypadkach transgranicznego świadczenia usług, gdy ma zastosowanie przepis dotyczący swobody świadczenia usług. Kolejne zobowiązania powinny mieć zastosowanie we wszystkich przypadkach transgranicznego świadczenia usług, włącznie z obszarami nieobjętymi przepisem dotyczącym swobody świadczenia usług. Transgraniczne świadczenie usług powinno obejmować przypadki, gdy usługi świadczone są na odległość i gdy usługobiorca podróżuje do państwa członkowskiego prowadzenia przedsiębiorstwa usługodawcy w celu skorzystania z usługi.
- (109) W przypadkach, w których usługodawca przeprowadza się tymczasowo do państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa, niezbędne jest uwzględnienie w przepisach wzajemnej pomocy między tymi dwoma państwami członkowskimi, która pozwala pierwszemu z nich prowadzić weryfikacje, kontrole i dochodzenia na wniosek państwa członkowskiego prowadzenia przedsiębiorstwa, lub też prowadzić takie kontrole z własnej inicjatywy, jeśli są to jedynie kontrole stanu faktycznego.
- (110) Nie powinno być możliwe obchodzenie przez państwa członkowskie przepisów niniejszej dyrektywy, włącznie z przepisem dotyczącym swobody świadczenia usług, poprzez prowadzenie dyskryminacyjnych i nieproporcjonalnych weryfikacji, kontroli lub dochodzeń.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 204 z 21.7.1998, str. 37. Dyrektywa ostatnio zmieniona aktem przystąpienia z 2003 r.

- (111) Przepisy niniejszej dyrektywy odnoszące się do wymiany informacji dotyczących dobrej reputacji usługodawców nie powinny udaremniać inicjatyw w obszarze współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych, w szczególności dotyczących wymiany informacji pomiędzy organami ścigania państw członkowskich oraz dotyczących rejestrów karnych.
- (112) Współpraca pomiędzy państwami członkowskimi wymaga dobrze funkcjonującego elektronicznego systemu informacyjnego w celu umożliwienia właściwym organom łatwej identyfikacji ich odpowiednich partnerów w innych państwach członkowskich i skutecznej komunikacji.
- (113) Niezbędne jest zapewnienie, aby państwa członkowskie we współpracy z Komisją zachęcały zainteresowane strony do sporządzenia kodeksów postępowania obowiązujących na poziomie wspólnotowym, których celem jest w szczególności wspieranie jakości usług i uwzględnianie szczególnego charakteru każdego zawodu. Owe kodeksy postępowania powinny być zgodne z prawem wspólnotowym, a zwłaszcza z prawem konkurencji. Powinny być one zgodne z wiążącymi prawnie zasadami etyki zawodowej i postępowania zawodowego w państwach członkowskich.
- (114) Państwa członkowskie powinny zachęcać, w szczególności zrzeszenia, organizacje i stowarzyszenia zawodowe, do sporządzania kodeksów postępowania obowiązujących na poziomie wspólnotowym. Kodeksy te powinny zawierać, zgodnie z charakterem każdego zawodu, zasady podawania do publicznej wiadomości informacji handlowych przez przedstawicieli zawodów regulowanych oraz zasady etyki zawodowej i postępowania zawodowego związane z wykonywaniem zawodów regulowanych, które mają na celu przede wszystkim zapewnienie niezależności, bezstronności oraz dochowania tajemnicy zawodowej. Ponadto, takie kodeksy powinny określać warunki, którym podlega działalność pośredników w obrocie nieruchomościami. Państwa członkowskie powinny podjąć działania towarzyszące w celu zachęcenia zrzeszeń, organizacji i stowarzyszeń zawodowych do wdrożenia na poziomie krajowym powyższych kodeksów postępowania, przyjętych na poziomie wspólnotowym.
- (115) Kodeksy postępowania na poziomie wspólnotowym mają na celu określenie minimalnych standardów postępowania i stanowią uzupełnienie wymogów prawnych państw członkowskich. Zgodnie z prawem wspólnotowym, nie pozbawiają one państw członkowskich możliwości podjęcia surowszych środków prawnych, ani nie pozbawiają krajowych zrzeszeń zawodowych możliwości zapewnienia większej ochrony w swoich krajowych kodeksach postępowania.
- (116) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie usunięcie barier w swobodzie przedsiębiorczości dla usługodawców w państwach członkowskich i w swobodzie świadczenia usług pomiędzy państwami członkowskimi, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast mogą zostać ze względu na skalę działania lepiej osiągnięte na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może podjąć działania, zgodnie z

zasadą pomocniczości określoną w artykule 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest niezbędne dla osiągnięcia tych celów.

- (117) Środki konieczne dla wdrożenia niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji <sup>(1)</sup>.
- (118) Zgodnie z ust. 34 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa <sup>(2)</sup> zachęca się państwa członkowskie do opracowania i opublikowania, dla ich własnych celów i w interesie Wspólnoty, własnych tabel, które stanowić będą możliwie najszerzy obraz korelacji pomiędzy niniejszą dyrektywą a środkami ją transponującymi,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

## ROZDZIAŁ I

### PRZEPISY OGÓLNE

#### Artykuł 1

#### Przedmiot

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia ogólne przepisy ułatwiające korzystanie ze swobody przedsiębiorczości przez usługodawców oraz swobodnego przepływu usług, zapewniając przy tym wysoki poziom jakości usług.

2. Niniejsza dyrektywa nie dotyczy liberalizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym zarezerwowanych dla podmiotów publicznych lub prywatnych, ani prywatyzacji podmiotów publicznych świadczących usługi.

3. Niniejsza dyrektywa nie dotyczy zniesienia monopoli w zakresie świadczenia usług, ani pomocy przyznawanej przez państwa członkowskie, objętej wspólnotowymi regułami konkurencji.

Niniejsza dyrektywa nie ogranicza swobody państw członkowskich w zakresie zdefiniowania, w zgodzie z prawem wspólnotowym, usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, określania, w jaki sposób usługi te powinny być zorganizowane i finansowane, zgodnie z zasadami pomocy państwa, oraz ustalania szczegółowych wymogów, którym podlegają.

4. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na środki podjęte na poziomie wspólnotowym lub krajowym, zgodnie z prawem wspólnotowym, mające na celu ochronę lub promowanie różnorodności kulturowej lub językowej, bądź też pluralizmu mediów.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

<sup>(2)</sup> Dz.U. C 321 z 31.12.2003, str. 1.

5. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na przepisy prawa karnego państw członkowskich. Państwa członkowskie nie mogą jednak, obchodząc przepisy niniejszej dyrektywy, ograniczać swobody świadczenia usług poprzez stosowanie przepisów prawa karnego, które szczególnie regulują lub wpływają na podejmowanie lub prowadzenie działalności usługowej.

6. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na prawo pracy, czyli na jakiegokolwiek przepisy prawne lub postanowienia umowne dotyczące warunków zatrudnienia, warunków pracy, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosunków między pracodawcą a pracownikiem, które państwa członkowskie stosują zgodnie z prawem krajowym, które nie narusza prawa wspólnotowego. Niniejsza dyrektywa nie ma również wpływu na przepisy państw członkowskich dotyczące zabezpieczenia społecznego.

7. Niniejsza dyrektywa nie narusza korzystania z praw podstawowych uznanych w państwach członkowskich oraz w prawie wspólnotowym. Nie narusza także prawa do negocjowania, zawierania i wdrażania umów zbiorowych oraz podejmowania akcji protestacyjnych, zgodnie z prawem i praktykami krajowymi zgodnymi z prawem wspólnotowym.

#### Artykuł 2

##### Zakres zastosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do usług świadczonych przez usługodawców prowadzących przedsiębiorstwo w państwie członkowskim.

2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do następujących rodzajów działalności:

- a) usług o charakterze nieekonomicznym świadczonych w interesie ogólnym;
- b) usług finansowych, takich jak usługi w zakresie bankowości, działalności kredytowej, ubezpieczeń i reasekuracji, usług w zakresie emerytur pracowniczych lub indywidualnych, papierów wartościowych, funduszy inwestycyjnych, płatności oraz doradztwa inwestycyjnego – w tym usług wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2006/48/WE;
- c) usług i sieci łączności elektronicznej oraz urządzeń i usług towarzyszących, w związku z zagadnieniami objętymi dyrektywami 2002/19/WE, 2002/20/WE, 2002/21/WE, 2002/22/WE i 2002/58/WE;
- d) usług w dziedzinie transportu, w tym usług portowych, objętych postanowieniami tytułu V Traktatu;
- e) usług agencji pracy tymczasowej;
- f) usług zdrowotnych niezależnie od tego czy są one świadczone w placówkach opieki zdrowotnej, jak również niezależnie od sposobu ich zorganizowania i finansowania na poziomie krajowym oraz tego czy są to usługi publiczne czy prywatne;

- g) usług audiowizualnych, w tym usług kinematograficznych, niezależnie od sposobu ich produkcji, dystrybucji i transmisji, a także rozpowszechniania radiowego;
- h) działalności hazardowej ze stawkami pieniężnymi w grach losowych, włącznie z loterią, grami hazardowymi w kasynach i zakładami wzajemnymi;
- i) działań, które są związane z wykonywaniem władzy publicznej zgodnie z art. 45 Traktatu;
- j) usług społecznych świadczonych przez usługodawców upoważnionych do tego przez państwo lub organizacje charytatywne uznane za takie przez państwo, związane z budownictwem socjalnym, opieką nad dziećmi oraz pomocą rodzinom i osobom będącym stale lub tymczasowo w potrzebie;
- k) usług ochrony osobistej;
- l) usług świadczonych przez notariuszy i komorników powołanych na mocy aktu urzędowego.

3. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania w dziedzinie podatków.

#### Artykuł 3

##### Powiązania z innymi przepisami prawa wspólnotowego

1. W przypadku kolizji między przepisami niniejszej dyrektywy i innym wspólnotowym aktem prawnym regulującym specyficzne aspekty podejmowania i prowadzenia działalności usługowej w określonych dziedzinach lub w ramach określonych zawodów, pierwszeństwo mają przepisy innych wspólnotowych aktów prawnych i to one stosowane są do tych określonych dziedzin lub zawodów. Obejmuje to:

- a) dyrektywę 96/71/WE;
- b) rozporządzenie (EWG) nr 1408/71;
- c) dyrektywę Rady 89/552/EWG z dnia 3 października 1989 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich, dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej <sup>(1)</sup>;
- d) dyrektywę 2005/36/WE.

2. Niniejsza dyrektywa nie dotyczy zasad międzynarodowego prawa prywatnego, a zwłaszcza zasad regulujących prawo mające zastosowanie do zobowiązań umownych i pozaumownych, także tych, które gwarantują, że konsumenci będą korzystać z ochrony przyznanej im na mocy zasad ochrony konsumentów określonych w przepisach dotyczących konsumentów obowiązujących w ich państwie członkowskim.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 298 z 17.10.1989, str. 23. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 97/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 202 z 30.7.1997, str. 60).

3. Państwa członkowskie stosują przepisy niniejszej dyrektywy zgodnie z postanowieniami Traktatu dotyczącymi prawa przedsiębiorczości i swobodnego przepływu usług.

#### Artykuł 4

#### Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „usługa” oznacza wszelką działalność gospodarczą prowadzoną na własny rachunek, zwykle świadczoną za wynagrodzeniem, zgodnie z art. 50 Traktatu;
- 2) „usługodawca” oznacza każdą osobę fizyczną będącą obywatelem państwa członkowskiego lub każdą osobę prawną, o której mowa w art. 48 Traktatu, prowadzącą przedsiębiorstwo w państwie członkowskim, która oferuje lub świadczy usługę;
- 3) „usługobiorca” oznacza każdą osobę fizyczną będącą obywatelem państwa członkowskiego lub korzystającą z praw przyznanych jej na mocy wspólnotowych aktów prawnych albo każdą osobę prawną, o której mowa w art. 48 Traktatu, prowadzącą przedsiębiorstwo w państwie członkowskim, która do celów zawodowych lub pozazawodowych, korzysta z usługi bądź pragnie z niej skorzystać;
- 4) „państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa” oznacza państwo członkowskie, na terytorium którego usługodawca prowadzi przedsiębiorstwo;
- 5) „prowadzenie przedsiębiorstwa” oznacza rzeczywiste prowadzenie działalności gospodarczej zgodnie z postanowieniami art. 43 Traktatu, przez czas nieokreślony, przy wykorzystaniu stałej infrastruktury, poprzez którą działalność polegająca na świadczeniu usług jest rzeczywiście prowadzona;
- 6) „system zezwoleń” oznacza każdą procedurę, zgodnie z którą od usługodawcy lub usługobiorcy faktycznie wymaga się podjęcia kroków w celu uzyskania od właściwego organu formalnej lub dorozumianej decyzji dotyczącej podjęcia lub prowadzenia działalności usługowej;
- 7) „wymóg” oznacza wszelkie zobowiązanie, zakaz, warunek lub ograniczenie przewidziane w przepisach ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych państw członkowskich lub wynikające z orzecznictwa, praktyki administracyjnej lub zasad stosowanych przez zrzeszenia zawodowe, lub też wspólnych zasad stowarzyszeń zawodowych lub innych organizacji zawodowych, przyjętych w ramach korzystania przez nie z ich autonomii prawnej; zasady ustanowione na mocy układów zbiorowych wynegocjowanych przez partnerów społecznych nie są uznawane za wymogi w rozumieniu niniejszej dyrektywy;
- 8) „nadrzędny interes publiczny” oznacza względy określone jako takie w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości i obejmuje: porządek publiczny, bezpieczeństwo publiczne, ochronę publiczną, zdrowie publiczne, utrzymanie równowagi finansowej systemu zabezpieczenia społecznego, ochronę konsumentów, usługobiorców i pracowników, uczciwość w transakcjach handlowych, zwalczanie nadużyć, ochronę środowiska naturalnego i środowiska miejskiego, zdrowie zwierząt, własność intelektualną, ochronę narodowego dziedzictwa historycznego i artystycznego, cele polityki społecznej i kulturalnej;
- 9) „właściwy organ” oznacza każdą instytucję lub organ, które w państwie członkowskim pełnią rolę nadzorczą lub regulacyjną w odniesieniu do działalności usługowej, w tym w szczególności organy administracyjne, łącznie z sądami występujące w charakterze organów administracyjnych, zrzeszenia zawodowe oraz stowarzyszenia lub inne organizacje zawodowe, które w ramach przyznanej im autonomii prawnej wspólnie regulują podejmowanie lub prowadzenie działalności usługowej;
- 10) „państwo członkowskie, w którym usługa jest świadczona” oznacza państwo członkowskie, w którym usługa jest świadczona przez usługodawcę prowadzącego przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim;
- 11) „zawód regulowany” oznacza działalność zawodową lub zbiór działalności zawodowych, określonych w art. 3 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2005/36/WE;
- 12) „informacja handlowa” oznacza każdą formę informacji mającej na celu promowanie, bezpośrednio lub pośrednio, towarów, usług lub wizerunku przedsiębiorstwa, organizacji lub osoby prowadzącej działalność handlową, przemysłową lub rzemieślniczą albo osoby wykonującej zawód regulowany. Następujące informacje same w sobie nie stanowią informacji handlowych:
  - a) informacje umożliwiające bezpośredni dostęp do działalności przedsiębiorstwa, organizacji lub osoby, w szczególności nazwa domeny internetowej lub adres poczty elektronicznej;
  - b) informacje odnoszące się do towarów, usług lub wizerunku przedsiębiorstwa, organizacji lub osoby, opracowywane w sposób niezależny, w szczególności jeżeli są one udzielane bez wynagrodzenia.

#### ROZDZIAŁ II

#### UPROSZCZENIE PROCEDUR ADMINISTRACYJNYCH

#### Artykuł 5

#### Uproszczenie procedur

1. Państwa członkowskie analizują procedury i formalności dotyczące podejmowania i prowadzenia działalności usługowej. W przypadku gdy procedury i formalności poddawane analizie na mocy niniejszego ustępu nie są wystarczająco proste, państwa członkowskie upraszczają je.
2. Komisja może wprowadzić ujednolicone formularze na poziomie wspólnotowym, zgodnie z procedurą określoną w art. 40 ust. 2. Formularze te stanowią odpowiedniki certyfikatów, zaświadczeń lub jakichkolwiek innych dokumentów wymaganych od usługodawcy.

3. W przypadkach, w których państwa członkowskie wymagają, aby usługodawca lub usługobiorca dostarczył certyfikat, zaświadczenie lub jakikolwiek inny dokument potwierdzający spełnienie wymogu, przyjmują one każdy dokument z innego państwa członkowskiego, który służy podobnemu celowi lub z którego jasno wynika, że dany wymóg został spełniony. Nie mogą one wymagać przedłożenia dokumentu z innego państwa członkowskiego w oryginale ani w formie poświadczonej kopii lub poświadzonego tłumaczenia, chyba że jest to przewidziane w innych przepisach wspólnotowych lub jeśli taki wymóg jest uzasadniony nadrzędnym interesem publicznym, w tym względami porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego.

Pierwszy akapit nie ogranicza prawa państw członkowskich do żądania niepoświadczonych tłumaczeń dokumentów na jeden z ich języków urzędowych.

4. Ust. 3 nie ma zastosowania do dokumentów, o których mowa w art. 7 ust. 2 i art. 50 dyrektywy 2005/36/WE, w art. 45 ust. 3, art. 46, 49 i 50 dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi <sup>(1)</sup>, w art. 3 ust. 2 dyrektywy 98/5/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. mającej na celu ułatwienie stałego wykonywania zawodu prawnika w Państwie Członkowskim innym niż państwo uzyskania kwalifikacji zawodowych <sup>(2)</sup>, w pierwszej dyrektywie Rady 68/151/EWG z dnia 9 marca 1968 r. w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w Państwach Członkowskich od spółek w rozumieniu art. 58 akapit drugi Traktatu, w celu uzyskania ich równoważności w całej Wspólnocie, dla zapewnienia ochrony interesów zarówno współników jak i osób trzecich <sup>(3)</sup> oraz w jedenastej dyrektywie Rady 89/666/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. dotyczącej wymogów ujawniania informacji odnośnie do oddziałów utworzonych w Państwie Członkowskim przez niektóre rodzaje spółek podlegające prawu innego państwa <sup>(4)</sup>.

#### Artykuł 6

##### Pojedyncze punkty kontaktowe

1. Państwa członkowskie zapewniają usługodawcom możliwość dopełnienia następujących procedur i formalności poprzez pojedyncze punkty kontaktowe:

- a) wszelkie procedury i formalności konieczne do podjęcia działalności usługowej przez usługodawcę, w szczególności wszelkie oświadczenia, notyfikacje lub wnioski niezbędne w celu uzyskania od właściwych organów zezwolenia, w tym wnioski o wpis do rejestru, wykazu bądź bazy danych lub wnioski o rejestrację w zrzeczeniach lub stowarzyszeniach zawodowych;

(1) Dz.U. L 134 z 30.4.2004, str. 114. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2083/2005 (Dz.U. L 333 z 20.12.2005, str. 28).

(2) Dz.U. L 77 z 14.3.1998, str. 36. Dyrektywa zmieniona aktem przyjęcia z 2003 r.

(3) Dz.U. L 65 z 14.3.1968, str. 8. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2003/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 221 z 4.9.2003, str. 13).

(4) Dz.U. L 395 z 30.12.1989, str. 36.

- b) wszelkie wnioski o uzyskanie zezwolenia niezbędnego do prowadzenia przez usługodawcę działalności usługowej.

2. Utworzenie pojedynczych punktów kontaktowych nie wpływa na podział obowiązków i kompetencji pomiędzy organami w systemach krajowych.

#### Artykuł 7

##### Prawo do informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają usługodawcom i usługobiorcom łatwy dostęp do następujących informacji poprzez pojedyncze punkty kontaktowe:

- a) wymogi mające zastosowanie do usługodawców prowadzących przedsiębiorstwo na terytorium tych państw, w szczególności wymogi dotyczące procedur i formalności, jakich należy dopełnić w celu podjęcia i prowadzenia działalności usługowej;
- b) dane kontaktowe właściwych organów umożliwiające bezpośredni kontakt z nimi, wraz ze szczegółowymi informacjami na temat organów odpowiedzialnych za kwestie dotyczące prowadzenia działalności usługowej;
- c) sposoby i warunki dostępu do rejestrów publicznych i baz danych dotyczących usługodawców i usług;
- d) ogólnie dostępne środki prawne w przypadku sporu między właściwymi organami a usługodawcą lub usługobiorcą lub między usługodawcą a usługobiorcą albo pomiędzy usługodawcami;
- e) dane kontaktowe stowarzyszeń lub organizacji, innych niż właściwe organy, które mogą udzielić praktycznej pomocy usługodawcom lub usługobiorcom.

2. Państwa członkowskie zapewniają usługodawcom i usługobiorcom, na ich wniosek, możliwość skorzystania z pomocy właściwych organów polegającej na udzieleniu informacji na temat sposobu, w jaki wymogi, o których mowa w ust. 1 lit. a), są na ogół interpretowane i stosowane. W stosownych przypadkach, wskazówki te obejmują przewodnik objaśniający krok po kroku przebieg procedury. Informacje przekazywane są prostym i zrozumiałym językiem.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje i pomoc, o których mowa w ust. 1 i 2, były udzielane w sposób jasny i jednoznaczny, były łatwo dostępne na odległość oraz drogą elektroniczną, a także by były uaktualniane.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby pojedyncze punkty kontaktowe oraz właściwe organy odpowiadały możliwie najszybciej na wszelkie wnioski o informacje lub pomoc określone w ust. 1 i 2, a w przypadkach, gdy wnioski te są błędne bądź nieuzasadnione, niezwłocznie informowały o tym fakcie wnioskodawcę.

5. Państwa członkowskie i Komisja podejmują działania towarzyszące, aby zachęcić pojedyncze punkty kontaktowe do udostępniania informacji przewidzianych w niniejszym artykule w innych językach Wspólnoty. Nie ma to wpływu na przepisy państw członkowskich dotyczące stosowania języków.

6. Obowiązek właściwych organów dotyczący udzielania pomocy usługodawcom i usługobiorcom nie obejmuje zobowiązania do udzielania przez te organy porad prawnych w indywidualnych sprawach, lecz dotyczy wyłącznie ogólnych informacji na temat sposobu, w jaki wymogi są zazwyczaj interpretowane lub stosowane.

#### Artykuł 8

##### Procedury realizowane drogą elektroniczną

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszelkie procedury i formalności dotyczące podejmowania i prowadzenia działalności usługowej były łatwe do wypełnienia na odległość oraz drogą elektroniczną, poprzez odpowiedni pojedynczy punkt kontaktowy i w odpowiednich właściwych organach.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania do inspekcji lokalu, w którym świadczona jest usługa, lub kontroli sprzętu wykorzystywanego przez usługodawcę, lub do fizycznego sprawdzenia możliwości wykonania usługi przez usługodawcę, lub osobistej uczciwości usługodawcy lub jego personelu.

3. Zgodnie z procedurą określoną w art. 40 ust. 2, Komisja przyjmuje szczegółowe przepisy wykonawcze dotyczące ust. 1 niniejszego artykułu w celu ułatwienia interoperacyjności systemów informacyjnych oraz korzystania z procedur realizowanych drogą elektroniczną między państwami członkowskimi, uwzględniając wspólne normy opracowane na poziomie wspólnotowym.

#### ROZDZIAŁ III

##### SWOBODA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI DLA USŁUGODAWCÓW

#### SEKCJA 1

##### Zezwolenia

#### Artykuł 9

##### Systemy zezwoleń

1. Państwa członkowskie nie uzależniają możliwości podejmowania lub prowadzenia działalności usługowej od jakiegokolwiek systemu zezwoleń, chyba że spełnione są następujące warunki:

- a) system zezwoleń nie dyskryminuje danego usługodawcy;
- b) potrzeba wprowadzenia systemu zezwoleń jest uzasadniona nadrzędnym interesem publicznym;

c) wyznaczonego celu nie można osiągnąć za pomocą mniej restrykcyjnych środków, w szczególności z uwagi na fakt, iż kontrola następcza miałaby miejsce zbyt późno, by odnieść rzeczywisty skutek.

2. W sprawozdaniu, o którym mowa w art. 39 ust. 1, państwa członkowskie określają swoje systemy zezwoleń i uzasadniają zgodność tych systemów z ust. 1 niniejszego artykułu.

3. Przepisy niniejszej sekcji nie mają zastosowania do tych aspektów systemów zezwoleń, które są bezpośrednio lub pośrednio regulowane przez inne wspólnotowe akty prawne.

#### Artykuł 10

##### Warunki udzielenia zezwolenia

1. Systemy zezwoleń opierają się na kryteriach, które wykluczają możliwość korzystania przez właściwe organy z przyznanego im uznania w sposób arbitralny.

2. Kryteria określone w ust. 1 muszą być:

- a) niedyskryminacyjne;
- b) uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym;
- c) proporcjonalne do danego celu związanego z interesem publicznym;
- d) jasne i jednoznaczne;
- e) obiektywne;
- f) podane z wyprzedzeniem do publicznej wiadomości;
- g) przejrzyste i łatwo dostępne.

3. Warunki udzielania zezwolenia na rozpoczęcie prowadzenia przedsiębiorstwa nie powielają wymogów ani kontroli, które są równoważne lub zasadniczo porównywalne w odniesieniu do celu, którym usługodawca podlega już w innym lub w tym samym państwie członkowskim. Punkty łącznikowe, o których mowa w art. 28 ust. 2 oraz usługodawca wspierają właściwe organy udzielając niezbędnych informacji dotyczących tych wymogów.

4. Zezwolenie zapewnia usługodawcy możliwość podjęcia lub prowadzenia działalności usługowej na całym terytorium danego państwa, także poprzez tworzenie agencji, spółek zależnych, oddziałów lub biur, z wyjątkiem przypadków, gdy zezwolenie dla każdego poszczególnego zakładu lub ograniczenie zezwolenia do pewnej części danego terytorium jest uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym.

5. Zezwolenia udziela się niezwłocznie po ustaleniu, że w świetle przeprowadzonego odpowiedniego badania, warunki udzielenia zezwolenia zostały spełnione.

6. Z wyjątkiem przypadków, gdy zezwolenie zostaje udzielone, każda decyzja właściwych organów, w tym odmowa lub wycofanie zezwolenia, zawiera pełne uzasadnienie i podlega zaskarżeniu do sądu lub innych instancji odwoławczych.

7. Niniejszy artykuł nie narusza podziału kompetencji na szczeblu lokalnym lub regionalnym pomiędzy wydającymi zezwolenia organami państwa członkowskiego.

#### Artykuł 11

##### Okres ważności zezwolenia

1. Zezwolenie jest udzielane usługodawcy na czas nieokreślony, z wyjątkiem przypadków gdy:

a) zezwolenie podlega automatycznemu odnowieniu lub też podlega jedynie obowiązkowi ciągłego spełniania wymogów;

b) liczba dostępnych zezwoleń jest ograniczona nadrzędnym interesem publicznym;

lub

c) ograniczony okres ważności zezwolenia jest uzasadniony nadrzędnym interesem publicznym.

2. Ust. 1 nie dotyczy maksymalnego okresu, przed upływem którego usługodawca musi faktycznie rozpocząć swoją działalność po otrzymaniu zezwolenia.

3. Państwa członkowskie zobowiązują usługodawcę do informowania odpowiedniego pojedynczego punktu kontaktowego określonego w art. 6 o następujących zmianach:

a) utworzeniu spółek zależnych, których działalność podlega systemowi zezwoleń;

b) zmianach w jego sytuacji, w wyniku których warunki uzyskania zezwolenia nie są już spełniane.

4. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla możliwości wycofania przez państwa członkowskie zezwolenia, szczególnie w przypadkach, gdy warunki przyznania zezwolenia nie są już spełniane.

#### Artykuł 12

##### Wybór spośród kilku kandydatów

1. W przypadkach, w których liczba dostępnych zezwoleń na prowadzenie danej działalności jest ograniczona z uwagi na ograniczone zasoby naturalne lub możliwości techniczne, państwa członkowskie stosują procedurę wyboru spośród potencjalnych kandydatów, która w pełni zapewnia bezstronność i przejrzystość, w tym w szczególności odpowiednie podanie do wiadomości informacji na temat rozpoczęcia procedury, jej przeprowadzania i zakończenia.

2. W przypadkach określonych w ust. 1, udzielane zezwolenie ma odpowiedni ograniczony okres ważności i nie może podlegać automatycznemu odnowieniu, ani przyznawać jakichkolwiek innych korzyści usługodawcy, którego zezwolenie właśnie wygasło lub też jakiegokolwiek innej osobie mającej szczególne powiązania z tym usługodawcą.

3. Z zastrzeżeniem ust. 1 oraz art. 9 i 10, państwa członkowskie określając zasady procedury wyboru mogą brać pod uwagę względy dotyczące zdrowia publicznego, cele związane z polityką społeczną, względy zdrowia i bezpieczeństwa pracowników lub osób prowadzących działalność na własny rachunek, ochrony środowiska naturalnego, zachowania dziedzictwa kulturowego oraz inne względy nadrzędnego interesu publicznego, zgodnie z prawem wspólnotowym.

#### Artykuł 13

##### Procedury udzielania zezwoleń

1. Procedury i formalności związane z udzielaniem zezwoleń są przejrzyste, podawane do wiadomości publicznej z wyprzedzeniem i gwarantują wnioskodawcom, że ich wnioski będą rozpatrzone w sposób obiektywny i bezstronny.

2. Procedury i formalności związane z udzielaniem zezwoleń nie mają charakteru zniechęcającego usługodawców do prowadzenia działalności, nie są nadmiernie skomplikowane ani nie opóźniają świadczenia usług. Są one łatwo dostępne, a wszelkie opłaty, jakie mogą ponieść wnioskodawcy w związku z ich stosowaniem, są rozsądne i proporcjonalne do kosztu danych procedur udzielania zezwoleń oraz nie przekraczają kosztów tych procedur.

3. Procedury i formalności związane z udzielaniem zezwoleń zapewniają, że wnioski zostaną rozpatrzone możliwie najszybciej, a w każdym razie w rozsądnym terminie, który jest ustalany i podawany z wyprzedzeniem do wiadomości publicznej. Termin przewidziany na rozpatrzenie wniosków zaczyna biec dopiero od momentu przedłożenia całej dokumentacji. Ze względu na złożoność sprawy właściwe organy mogą jednokrotnie przedłużyć ten termin, o określony czas. Przedłużenie terminu i jego długość są należycie uzasadniane, a wnioskodawca jest o tym informowany przed upływem pierwotnego terminu.

4. W przypadku nieotrzymania odpowiedzi w terminie ustalonym lub przedłużonym zgodnie z ust. 3, uznaje się, że zezwolenie zostało udzielone. Odmienne postanowienia, mogą być stosowane, gdy jest to uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, w tym uzasadnionym interesem stron trzecich.

5. Przyjęcie każdego wniosku o wydanie zezwolenia jest niezwłocznie potwierdzane. Potwierdzenie przyjęcia musi określać:

a) termin, o którym mowa w ust. 3;

b) dostępne środki prawne;

c) w stosownych przypadkach, oświadczenie, że w przypadku braku odpowiedzi w określonym terminie uznaje się, że zezwolenie zostało udzielone.

6. W przypadku gdy wniosek jest niekompletny, wnioskodawcę informuje się niezwłocznie o potrzebie przedłożenia dodatkowej dokumentacji, jak również o możliwych skutkach w odniesieniu do terminu, o którym mowa w ust. 3.

7. W przypadku odrzucenia wniosku z powodu jego niezgodności z wymaganymi procedurami lub wymogami formalnymi, wnioskodawca jest o tym niezwłocznie informowany.

## SEKCJA 2

### Wymogi zakazane lub podlegające ocenie

#### Artykuł 14

##### Wymogi zakazane

Państwa członkowskie nie uzależniają możliwości podejmowania lub prowadzenia działalności usługowej na ich terytorium od spełnienia któregośkolwiek z następujących wymogów:

- 1) wymogi dyskryminujące bezpośrednio lub pośrednio ze względu na przynależność państwową lub, w przypadku spółek, położenie statutowej siedziby, a w szczególności:
  - a) wymogi związane z przynależnością państwową usługodawcy, jego personelu, wspólników lub członków zarządu albo organów nadzorczych usługodawcy;
  - b) wymóg, by usługodawca, jego personel, wspólnicy lub członkowie zarządu albo organów nadzorczych usługodawcy posiadali miejsce zamieszkania na danym terytorium;
- 2) zakaz prowadzenia przedsiębiorstwa w więcej niż jednym państwie członkowskim, wpisu do rejestru, lub przynależności do zrzeszeń albo stowarzyszeń zawodowych więcej niż jednego państwa członkowskiego;
- 3) ograniczenia swobody usługodawcy do dokonania wyboru między prowadzeniem przedsiębiorstwa głównego i dodatkowego, w szczególności zobowiązanie usługodawcy do prowadzenia głównego przedsiębiorstwa na ich terytorium lub ograniczenia swobody wyboru pomiędzy prowadzeniem przedsiębiorstwa w formie agencji, oddziału albo spółki zależnej;
- 4) warunek wzajemności z państwem członkowskim, w którym usługodawca prowadzi już przedsiębiorstwo, z wyjątkiem warunku wzajemności przewidzianego we wspólnotowych aktach prawnych dotyczących energii;

5) stosowanie w poszczególnych przypadkach testu ekonomicznego uzależniającego udzielenie zezwolenia od udowodnienia istnienia potrzeby ekonomicznej lub popytu rynkowego, oceny potencjalnych bądź bieżących skutków ekonomicznych działalności, lub oceny stosowności działalności w odniesieniu do celów planowania ekonomicznego ustanowionych przez właściwe organy; zakaz ten nie dotyczy wymogów wynikających z planowania, które nie realizują celów gospodarczych, ale służą nadrzędnemu interesowi publicznemu;

6) bezpośrednie lub pośrednie uczestnictwo konkurencyjnych podmiotów, w tym w organów konsultacyjnych, w procedurze udzielania zezwoleń lub wydawania innych decyzji przez właściwe organy, z wyjątkiem zrzeszeń i stowarzyszeń zawodowych lub innych organizacji wykonujących zadania właściwych organów; zakaz ten nie dotyczy zasięgania opinii takich organizacji, jak izby handlowe lub partnerzy społeczni w sprawach innych niż indywidualne wnioski o wydanie zezwolenia, ani szerokich konsultacji społecznych;

7) obowiązek przedstawienia gwarancji finansowej lub uczestniczenia w takiej gwarancji, albo wykupienia ubezpieczenia od usługodawcy lub podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo na ich terytorium. Powyższe nie ma wpływu na możliwość wymagania przez państwa członkowskie ubezpieczeń lub gwarancji finansowych, ani na wymogi dotyczące uczestnictwa w zbiorowym funduszu odszkodowawczym, na przykład dla członków zrzeszeń i organizacji zawodowych;

8) obowiązek wstępnej rejestracji na ich terytorium przez określony okres lub uprzedniego prowadzenia działalności na ich terytorium przez określony okres.

#### Artykuł 15

##### Wymogi podlegające ocenie

1. Państwa członkowskie sprawdzają, czy ich systemy prawne przewidują którykolwiek z wymogów wymienionych w ust. 2 oraz zapewniają zgodność takich wymogów z warunkami określonymi w ust. 3. Państwa członkowskie dostosowują swoje przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne w taki sposób, by były one zgodne z tymi warunkami.

2. Państwa członkowskie sprawdzają, czy w ramach ich systemu prawnego podejmowanie lub prowadzenie działalności usługowej jest uzależnione od spełnienia któregośkolwiek z następujących niedyskryminacyjnych wymogów:

- a) ilościowe lub terytorialne ograniczenia zwłaszcza w postaci limitów ustalonych w związku z liczbą ludności lub minimalną odległością geograficzną pomiędzy usługodawcami;
- b) obowiązek przyjęcia przez usługodawcę określonej formy prawnej;
- c) wymogi dotyczące własności udziałów lub akcji w spółce;

- d) wymogi inne niż dotyczące kwestii objętych dyrektywą 2005/36/WE lub przewidziane w innych wspólnotowych aktach prawnych, które zastrzegają możliwość podjęcia działalności usługowej dla wybranych usługodawców z uwagi na szczególnie charakter działalności;
- e) zakaz posiadania więcej niż jednego przedsiębiorstwa na terytorium tego samego państwa;
- f) wymogi określające minimalną liczbę pracowników;
- g) określone minimalne lub maksymalne taryfy, do których usługodawca musi się stosować;
- h) zobowiązanie usługodawcy, aby wraz ze świadczoną przez niego usługą wykonywał też inne szczególne usługi.

3. Państwa członkowskie sprawdzają, czy wymogi określone w ust. 2 spełniają następujące warunki:

- a) niedyskryminacja: wymogi nie mogą prowadzić do bezpośredniej lub pośredniej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową lub, w przypadku spółek, ze względu na miejsce statutowej siedziby;
- b) konieczność: wymogi muszą być uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym;
- c) proporcjonalność: wymogi muszą być odpowiednie dla zapewnienia osiągnięcia wyznaczonego celu i nie mogą wykraczać poza to, co niezbędne do osiągnięcia tego celu; nie może istnieć możliwość zastąpienia tych wymogów innymi, mniej restrykcyjnymi środkami, za pomocą których można osiągnąć ten sam skutek.

4. Ust. 1, 2 i 3 mają zastosowanie do prawodawstwa w dziedzinie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, jedynie w sytuacji gdy stosowanie tych ustępów nie zakłóca wykonywania, pod względem prawnym lub w rzeczywistości, określonego, przypisanego im zadania.

5. W sprawozdaniu z wzajemnej oceny, o którym mowa w art. 39 ust. 1 państwa członkowskie określają:

- a) wymogi, jakie mają zamiar utrzymać wraz z uzasadnieniem spełniania przez nie warunków określonych w ust. 3;
- b) wymogi, które zostały zniesione bądź złagodzone.

6. Od dnia 28 grudnia 2006 r. państwa członkowskie nie wprowadzają nowych wymogów tego rodzaju, które zostały wyszczególnione w ust. 2, chyba że wymóg taki spełnia warunki określone w ust. 3.

7. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wszelkich nowych przepisach ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, które ustanawiają wymogi, o których mowa w ust. 6, oraz o przyczynach wprowadzenia takich wymogów. Komisja informuje inne państwa członkowskie o takich przepisach. Powiadomienie takie nie stanowi przeszkody w przyjęciu tych przepisów przez państwa członkowskie.

W ciągu 3 miesięcy od daty wpływu powiadomienia Komisja bada zgodność wszelkich nowych wymogów z prawem wspólnotowym, a w odpowiednich przypadkach podejmuje decyzję wzywającą dane państwo członkowskie do odstąpienia od ich przyjęcia lub do ich uchylenia.

Powiadomienie dotyczące projektu aktu krajowego zgodnie z dyrektywą 98/43/WE stanowi wypełnienie obowiązku powiadomienia przewidzianego w niniejszej dyrektywie.

#### ROZDZIAŁ IV

### SWOBODNY PRZEPŁYW USŁUG

#### SEKCJA 1

#### *Swoboda świadczenia usług i określone odstępstwa*

#### Artykuł 16

#### **Swoboda świadczenia usług**

1. Państwa członkowskie uznają prawo usługodawców do świadczenia usług w państwie członkowskim innym niż to, w którym prowadzą oni przedsiębiorstwo.

Państwo członkowskie, w którym świadczona jest usługa, zapewnia możliwość swobodnego podjęcia i prowadzenia działalności usługowej na swoim terytorium.

Państwa członkowskie nie uzależniają możliwości podejmowania lub prowadzenia działalności usługowej na ich terytorium od spełnienia wymogów sprzecznych z następującymi zasadami:

- a) niedyskryminacja: wymóg nie może ani bezpośrednio, ani pośrednio dyskryminować ze względu na przynależność państwową, lub w przypadku osób prawnych ze względu na państwo członkowskie, w którym prowadzą przedsiębiorstwo;
- b) konieczność: wymóg musi być uzasadniony względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, zdrowia publicznego lub ochrony środowiska naturalnego;
- c) proporcjonalność: wymóg musi być odpowiedni dla osiągnięcia wyznaczonego celu i nie może wykraczać poza to, co niezbędne do jego osiągnięcia.

2. Państwa członkowskie nie mogą ograniczać swobody świadczenia usług przez usługodawcę prowadzącego przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim, poprzez nałożenie któregokolwiek z następujących wymogów:

- a) obowiązek prowadzenia przez usługodawcę przedsiębiorstwa na ich terytorium;
- b) obowiązek uzyskania przez usługodawcę zezwolenia od ich właściwych organów, w tym wpisu do rejestru lub rejestracji w zezwoleniu lub stowarzyszeniu zawodowym na ich terytorium, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w niniejszej dyrektywie lub innych aktach prawa wspólnotowego;
- c) zakaz tworzenia przez usługodawcę określonej formy lub rodzaju infrastruktury na ich terytorium, w tym biura lub kancelarii, które są usługodawcy potrzebne w celu świadczenia danych usług;
- d) stosowanie szczególnych uzgodnień umownych między usługodawcą a usługobiorcą, które zapobiegają świadczeniu usług przez osoby prowadzące działalność na własny rachunek lub takie świadczenie ograniczają;
- e) obowiązek posiadania przez usługodawcę dokumentu tożsamości wydanego przez właściwe organy, dotyczącego prowadzenia działalności usługowej;
- f) wymogi, z wyjątkiem tych, które są konieczne do ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w pracy, wpływające na używanie sprzętu i materiałów stanowiących integralną część świadczonej usługi;
- g) ograniczenia swobody świadczenia usług określone w art. 19.

3. Przepisy niniejszego artykułu nie stanowią przeszkody dla państwa członkowskiego, do którego usługodawca udaje się w celu świadczenia usługi, do nałożenia wymogów w odniesieniu do świadczenia działalności usługowej, gdy są one uzasadnione względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, zdrowia publicznego lub ochrony środowiska naturalnego, zgodnie z ust. 1. Ponadto przepisy te nie stanowią również przeszkody dla tego państwa członkowskiego w stosowaniu, zgodnie z prawem wspólnotowym, własnych zasad dotyczących warunków zatrudnienia, w tym zasad określonych w układach zbiorowych.

4. W terminie do dnia 28 grudnia 2011 r. Komisja, po konsultacjach z państwami członkowskimi i partnerami społecznymi na szczeblu wspólnotowym, przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego artykułu, w którym rozważy potrzebę zaproponowania działań harmonizacyjnych w odniesieniu do rodzajów działalności usługowej objętych niniejszą dyrektywą.

## Artykuł 17

### Dodatkowe odstępstwa od swobody świadczenia usług

Artykuł 16 nie ma zastosowania do:

- 1) usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym w innym państwie członkowskim, między innymi:
  - a) w sektorze pocztowym - usług objętych dyrektywą 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług <sup>(1)</sup>;
  - b) w sektorze energii elektrycznej - usług objętych dyrektywą 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej <sup>(2)</sup>;
  - c) w sektorze gazu ziemnego - usług objętych dyrektywą 2003/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego <sup>(3)</sup>;
  - d) usług dystrybucji i dostaw wody oraz usług oczyszczania ścieków;
  - e) gospodarki odpadami;
- 2) zagadnień objętych dyrektywą 96/71/WE;
- 3) zagadnień objętych dyrektywą 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych <sup>(4)</sup>;
- 4) zagadnień objętych dyrektywą Rady 77/249/EWG z dnia 22 marca 1977 r. mającą na celu ułatwienie skutecznego korzystania przez prawników ze swobody świadczenia usług <sup>(5)</sup>;

- 5) działalności w zakresie sądowej windykacji należności;

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 15 z 21.1.1998, str. 14. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 176 z 15.7.2003, str. 37. Dyrektywa ostatnio zmieniona decyzją Komisji 2006/653/WE (Dz.U. L 270 z 29.9.2006, str. 72).

<sup>(3)</sup> Dz.U. L 176 z 15.7.2003, str. 57.

<sup>(4)</sup> Dz.U. L 281 z 23.11.1995, str. 31. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003.

<sup>(5)</sup> Dz.U. L 78 z 26.3.1977, str. 17. Dyrektywa ostatnio zmieniona aktem przystąpienia z 2003 r.

- 6) zagadnień objętych przepisami tytułu II dyrektywy 2005/36/WE wraz z wymogami państw członkowskich, w których usługi są świadczone, które zastrzegają daną działalność dla przedstawicieli konkretnego zawodu;
- 7) zagadnień objętych rozporządzeniem (EWG) nr 1408/71;
- 8) w odniesieniu do formalności administracyjnych dotyczących swobodnego przepływu osób i ich miejsca zamieszkania, zagadnień objętych przepisami dyrektywy 2004/38/WE, która określa formalności administracyjne, jakich beneficjenci muszą dopełnić przed właściwymi organami państwa członkowskiego, w którym świadczona jest usługa;
- 9) w odniesieniu do obywateli państw trzecich, którzy przenoszą się do innego państwa członkowskiego w związku ze świadczeniem usług, możliwości wymagania przez państwa członkowskie wizy lub zezwoleń na pobyt od obywateli państw trzecich nieobjętych systemem wzajemnego uznawania, o którym mowa w art. 21 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach <sup>(1)</sup> lub możliwości nakładania na obywateli państw trzecich przez państwa członkowskie obowiązku zgłaszania się do właściwych organów państwa członkowskiego, w którym świadczona jest usługa w momencie wjazdu lub po wejściu;
- 10) w odniesieniu do przesyłania odpadów, zagadnień objętych rozporządzeniem Rady (EWG) nr 259/93 z dnia 1 lutego 1993 r. w sprawie nadzoru i kontroli przesyłania odpadów w obrębie, do Wspólnoty Europejskiej oraz poza jej obszar <sup>(2)</sup>;
- 11) prawa autorskiego, praw pokrewnych i praw objętych dyrektywą Rady 87/54/EWG z dnia 16 grudnia 1986 r. w sprawie ochrony prawnej topografii produktów półprzewodnikowych <sup>(3)</sup> i dyrektywą 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych <sup>(4)</sup>, a także praw własności przemysłowej;
- 12) działań, do których ustawowo wymagany jest udział notariusza;
- 13) zagadnień objętych dyrektywą 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych <sup>(5)</sup>;
- 14) rejestracji pojazdów wziętych w leasing w innym państwie członkowskim;

(1) Dz.U. L 239 z 22.9.2000, str. 19. Konwencja ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1160/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 191 z 22.7.2005, str. 18).

(2) Dz.U. L 30 z 6.2.1993, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2557/2001 (Dz.U. L 349 z 31.12.2001, str. 1).

(3) Dz.U. L 24 z 27.1.1987, str. 36.

(4) Dz.U. L 77 z 27.3.1996, str. 20.

(5) Dz.U. L 157 z 9.6.2006, str. 27.

- 15) przepisów odnoszących się do zobowiązań umownych i pozaumownych, w tym formy umów, określonych zgodnie z zasadami prawa prywatnego międzynarodowego.

## Artykuł 18

### Odstępstwa indywidualne

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 16 oraz wyłącznie w wyjątkowych okolicznościach, państwo członkowskie może podjąć wobec usługodawcy prowadzącego przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim środki dotyczące bezpieczeństwa usług.

2. Środki określone w ust. 1 można podjąć jedynie przy zachowaniu procedury wzajemnej pomocy ustanowionej w art. 35 i jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) przepisy krajowe, zgodnie z którymi podjęto dany środek, nie zostały poddane harmonizacji wspólnotowej w dziedzinie bezpieczeństwa usług;
- b) środki przewidują wyższy poziom ochrony usługobiorcy niż w przypadku, gdyby państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa przedsięwzięło środek zgodny z jego przepisami krajowymi;
- c) państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa nie podjęło żadnych środków lub podjęło środki niewystarczające w porównaniu ze środkami określonymi w art. 35 ust. 2;
- d) środki są proporcjonalne.

3. Ust. 1 i 2 pozostają bez uszczerbku dla przepisów, ustanowionych we wspólnotowych aktach prawnych, które gwarantują swobodę świadczenia usług lub które pozwalają na stosowanie od nich odstępstw.

## SEKCJA 2

### Prawa usługobiorców

## Artykuł 19

### Ograniczenia zakazane

Państwa członkowskie nie mogą nakładać na usługobiorcę wymogów, które ograniczają korzystanie z usług dostarczanych przez usługodawcę prowadzącego przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim, a w szczególności następujących wymogów:

- a) obowiązku uzyskania od właściwych organów zezwolenia lub złożenia im oświadczenia;

- b) limitów wprowadzających dyskryminację w zakresie przyznawania pomocy finansowej ze względu na fakt, że usługodawca prowadzi przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim lub ze względu na położenie miejsca świadczenia usługi.

#### Artykuł 20

### Niedyskryminacja

1. Państwa członkowskie zapewniają, że na usługobiorcę nie są nakładane dyskryminacyjne wymogi z uwagi na jego przynależność państwową lub miejsce zamieszkania.

2. Państwa członkowskie zapewniają, że ogólne warunki dostępu do usługi, udostępnione przez usługodawcę ogółowi ludności, nie zawierają dyskryminacyjnych postanowień dotyczących przynależności państwowej lub miejsca zamieszkania usługobiorcy, nie wykluczając jednak możliwości zachowania różnic w tych warunkach dostępu, które są bezpośrednio uzasadnione obiektywnymi kryteriami.

#### Artykuł 21

### Pomoc dla usługobiorców

1. Państwa członkowskie zapewniają możliwość uzyskania przez usługobiorców w swoim państwie członkowskim zamieszkania następujących informacji:

- a) ogólnych informacji na temat wymogów mających zastosowanie w innych państwach członkowskich dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności usługowej, w szczególności wymogów w zakresie ochrony konsumentów;
- b) ogólnych informacji na temat środków prawnych w przypadku sporu między usługodawcą a usługobiorcą;
- c) danych kontaktowych stowarzyszeń i organizacji, w tym ośrodków Sieci Europejskich Centrów Konsumentów, które mogą udzielić praktycznej pomocy usługodawcom lub usługobiorcom.

W stosownych przypadkach właściwe organy udzielają prostych wskazówek co do sposobu postępowania. Informacje i pomoc powinny zostać udzielone w jasny i niebudzący wątpliwości sposób, powinny być uaktualniane i łatwo dostępne na odległość, również przy pomocy elektronicznych środków przekazu.

2. Państwa członkowskie mogą przekazywać odpowiedzialność za wykonanie zadania, o którym mowa w ust. 1, pojedynczym punktem kontaktowym lub innemu podmiotowi, takiemu jak ośrodek należący do Sieci Europejskich Centrów Konsumentów, stowarzyszeniom konsumenckim lub Centrom Euro Info.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o nazwach i danych kontaktowych wyznaczonych podmiotów. Komisja przekazuje te informacje wszystkim państwom członkowskim.

3. Wypełniając wymogi określone w ust. 1 i 2 podmiot, do którego zwróci się usługobiorca, kontaktuje się w razie potrzeby z odpowiednim podmiotem danego państwa członkowskiego. Podmiot ten możliwie najszybciej przesyła wymagane informacje temu pierwszemu podmiotowi, który przekazuje je usługobiorcy. Państwa członkowskie zapewniają, by organy te udzielały sobie wzajemnej pomocy i ustanawiają wszelkie możliwe środki służące skutecznej współpracy. Państwa członkowskie wraz z Komisją ustanawiają praktyczne rozwiązania konieczne do wdrożenia ust. 1.

4. Zgodnie z procedurą określoną w art. 40 ust. 2, Komisja przyjmuje przepisy wykonawcze do ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu, określając techniczne mechanizmy wymiany informacji między organami różnych państw członkowskich, a w szczególności interoperacyjności systemów informacyjnych, z uwzględnieniem wspólnych standardów.

## ROZDZIAŁ V

### JAKOŚĆ USŁUG

#### Artykuł 22

### Informacje dotyczące usługodawców i ich usług

1. Państwa członkowskie zapewniają, że usługodawcy udostępniają usługobiorcy następujące informacje:

- a) nazwę usługodawcy, informacje dotyczące jego statusu prawnego i formy prawnej, adres, pod którym prowadzi przedsiębiorstwo oraz informacje szczegółowe, dzięki którym można się z nim szybko skontaktować i bezpośrednio porozumieć, w odpowiednim przypadku, drogą elektroniczną;
- b) w przypadku gdy usługodawca jest zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorstw lub innym podobnym rejestrze publicznym, nazwę tego rejestru i numer, pod którym usługodawca jest zarejestrowany lub równoważne sposoby identyfikacji w tym rejestrze;
- c) w przypadku gdy działalność podlega systemowi zezwoleń, dane szczegółowe dotyczące właściwych organów lub pojedynczego punktu kontaktowego;
- d) w przypadku gdy usługodawca prowadzi działalność podlegającą opodatkowaniu podatkiem VAT, numer identyfikacji podatkowej, o którym mowa w art. 22 ust. 1 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw Państw Członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych — wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku <sup>(1)</sup>;

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 145 z 13.6.1977, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2006/18/WE (Dz.U. L 51 z 22.2.2006, str. 12).

- e) w przypadku zawodów regulowanych, wszelkie zrzeczenia zawodowe lub podobne instytucje, w których usługodawca jest zarejestrowany, tytuł zawodowy oraz państwo członkowskie, w którym przyznano ten tytuł;
  - f) ewentualne ogólne warunki umów i klauzule umowne stosowane przez usługodawcę;
  - g) informacje dotyczące ewentualnych stosowanych przez usługodawcę klauzul umownych dotyczących prawa właściwego dla umowy lub właściwości sądów;
  - h) informacje dotyczące istnienia ewentualnych gwarancji posprzedażnych, które nie są wymagane ustawowo;
  - i) cena usługi, jeżeli została ona wcześniej ustalona przez usługodawcę dla danego rodzaju usługi;
  - j) główne cechy usługi, jeśli w sposób oczywisty nie wynikają z kontekstu;
  - k) ubezpieczenia i gwarancje, o których mowa w art. 23 ust. 1, w szczególności dane kontaktowe ubezpieczyciela lub gwaranta, oraz zasięg terytorialny.
2. Państwa członkowskie zapewniają, że informacje, o których mowa w ust. 1, są, zgodnie z preferencjami usługodawcy:
- a) dostarczane przez usługodawcę z jego własnej inicjatywy;
  - b) łatwo dostępne dla usługobiorcy w miejscu, w którym świadczona jest usługa lub w którym zawierana jest umowa;
  - c) łatwo dostępne dla usługobiorcy w formie elektronicznej pod adresem dostarczonym przez usługodawcę;
  - d) zawarte we wszelkich dokumentach informacyjnych dostarczonych usługobiorcy przez usługodawcę, przedstawiających szczegółowy opis usług, które świadczy.
3. Państwa członkowskie zapewniają, że na wniosek usługobiorcy, usługodawcy dostarczają następujących informacji dodatkowych:
- a) jeżeli cena nie została wcześniej ustalona przez usługodawcę dla danego rodzaju usługi, cenę usługi lub w przypadku, gdy nie ma możliwości podania dokładnej ceny, metodę obliczania ceny tak, aby usługobiorca mógł dokonać jej weryfikacji, lub odpowiednio szczegółowe oszacowanie;
  - b) w zakresie zawodów regulowanych, odniesienie do uregulowań dotyczących wykonywania zawodu mających zastosowanie w państwie członkowskim prowadzenia przedsiębiorstwa oraz sposób, w jaki można uzyskać dostęp do tych uregulowań;
  - c) informacje dotyczące ich działalności wielodyscyplinarnej i spółek, które są bezpośrednio powiązane z daną usługą, a także środków podjętych w celu uniknięcia konfliktu interesów. Informacje te są zawarte we wszelkich dokumentach informacyjnych, w których usługodawcy podają szczegółowy opis swoich usług;
  - d) wszelkie kodeksy postępowania, którym podlega usługodawca oraz adres, pod którym można uzyskać dostęp do tych kodeksów drogą elektroniczną, określając dostępne wersje językowe;
  - e) w przypadku gdy usługodawca podlega kodeksowi postępowania, lub jest członkiem stowarzyszenia handlowego lub zrzeczenia zawodowego, które przewiduje odwołanie do pozasądowego rozstrzygania sporów, informacje w tym zakresie. Usługodawca określa sposób, w jaki można uzyskać dostęp do szczegółowych informacji dotyczących charakterystyki i warunków korzystania z pozasądowego rozstrzygania sporów.
4. Państwa członkowskie zapewniają, że informacje, które usługodawca musi dostarczyć zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału są udostępniane lub przekazywane w sposób jasny i jednoznaczny oraz we właściwym czasie przed zawarciem umowy lub, w przypadku braku pisemnej umowy, przed świadczeniem usługi.
5. Wymogi dotyczące informacji określone w niniejszym rozdziale są wymogami dodatkowymi w stosunku do wymogów już przewidzianych w prawie wspólnotowym i nie pozbawiają państw członkowskich możliwości nakładania dodatkowych wymogów dotyczących informacji mających zastosowanie do usługodawców prowadzących przedsiębiorstwo na ich terytorium.
6. Komisja może, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 40 ust. 2, określić treść informacji, o których mowa w ust. 1 i 3 niniejszego artykułu zgodnie ze szczególnym charakterem niektórych działalności, a także może określić praktyczne sposoby wdrożenia ust. 2 niniejszego artykułu.

#### Artykuł 23

#### Ubezpieczenia i gwarancje od odpowiedzialności zawodowej

3. Państwa członkowskie zapewniają, że na wniosek usługobiorcy, usługodawcy dostarczają następujących informacji dodatkowych:

- a) jeżeli cena nie została wcześniej ustalona przez usługodawcę dla danego rodzaju usługi, cenę usługi lub w przypadku, gdy nie ma możliwości podania dokładnej ceny, metodę obliczania ceny tak, aby usługobiorca mógł dokonać jej weryfikacji, lub odpowiednio szczegółowe oszacowanie;

1. Państwa członkowskie mogą postanowić, że usługodawcy, których usługi stwarzają bezpośrednie i szczególne ryzyko dla zdrowia lub bezpieczeństwa usługobiorcy lub osoby trzeciej lub dla bezpieczeństwa finansowego usługobiorcy, przystąpią do ubezpieczenia od odpowiedzialności zawodowej odpowiedniego do charakteru i zakresu ryzyka lub zapewnią gwarancję lub podobne zabezpieczenie, równoważne lub zasadniczo porównywalne w odniesieniu do jej celu.

2. W przypadku gdy usługodawca rozpoczyna prowadzenie przedsiębiorstwa na terytorium państw członkowskich, nie mogą one wymagać od usługodawcy ubezpieczenia od odpowiedzialności zawodowej ani gwarancji, jeżeli jest on już objęty gwarancją, która jest równoważna, lub zasadniczo porównywalna w odniesieniu do celu oraz w odniesieniu do ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczonego ryzyka, sumy ubezpieczenia lub górnej granicy gwarancji oraz możliwych wyłączeń z ochrony ubezpieczeniowej, w innym państwie członkowskim, w którym usługodawca już prowadzi przedsiębiorstwo. Jeżeli równoważność jest jedynie częściowa, to państwa członkowskie mogą wymagać dodatkowej gwarancji, aby pokryła ona aspekty dotychczas nieuwzględnione.

W przypadku, gdy państwo członkowskie wymaga od usługodawców prowadzących przedsiębiorstwo na jego terytorium ubezpieczenia od odpowiedzialności zawodowej lub dostarczenia jakichkolwiek innych gwarancji, państwo to przyjmuje za wystarczające zaświadczenia o tego rodzaju ubezpieczeniu wydane przez instytucje kredytowe i ubezpieczeniowe prowadzące przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim.

3. Ust. 1 i 2 nie mają wpływu na ubezpieczenie zawodowe lub uzgodnienia dotyczące gwarancji przewidziane w innych wspólnotowych aktach prawnych.

4. W celu wykonania ust. 1 Komisja może, zgodnie z procedurą regulacyjną, o której mowa w art. 40 ust. 2 sporządzić wykaz usług charakteryzujących się cechami określonymi w ust. 1 niniejszego artykułu. Komisja może również, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 40 ust. 3, przyjąć środki mające na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy, uzupełniając ją poprzez określenie wspólnych kryteriów definiowania, dla celów ubezpieczenia lub gwarancji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, tego co jest odpowiednie dla charakteru i zakresu danego ryzyka.

5. Na użytek niniejszego artykułu

- „bezpośrednie i szczególne ryzyko” oznacza ryzyko wynikające bezpośrednio ze świadczenia usługi;
- „zdrowie i bezpieczeństwo” oznacza, w odniesieniu do usługobiorcy lub osoby trzeciej zapobieganie śmierci lub poważnym obrażeniom ciała;
- „bezpieczeństwo finansowe” oznacza, w odniesieniu do usługobiorcy, zapobieganie znaczącym stratom pieniężnym lub utracie wartości majątku;
- „ubezpieczenie od odpowiedzialności zawodowej” oznacza ubezpieczenie wykupione przez usługodawcę na wypadek potencjalnej odpowiedzialności wobec usługobiorcy i, w odpowiednich przypadkach, stron trzecich związanej ze świadczeniem usługi.

## Artykuł 24

### Informacje handlowe dostarczane przez zawody regulowane

1. Państwa członkowskie znoszą wszelkie całkowite zakazy dotyczące informacji handlowych dostarczanych przez zawody regulowane.

2. Państwa członkowskie zapewniają zgodność informacji handlowych dostarczanych przez zawody regulowane, odnoszących się, w szczególności, do niezależności, godności i uczciwości zawodowej, a także do tajemnicy zawodowej z zasadami dotyczącymi wykonywania zawodu, zgodnie z prawem wspólnotowym, w sposób odpowiadający szczególnejmu charakterowi każdego zawodu. Zasady dotyczące wykonywania zawodu odnoszące się do informacji handlowych muszą być niedyskryminacyjne, uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym i proporcjonalne.

## Artykuł 25

### Działalność wielodyscyplinarna

1. Państwa członkowskie zapewniają, że na usługodawców nie nakłada się wymogów, które zobowiązują ich do prowadzenia wyłącznie danej działalności lub które ograniczają prowadzenie różnych rodzajów działalności wspólnie lub uczestniczenie w nich.

Jednakże takim wymogom mogą podlegać następujący usługodawcy:

- a) zawody regulowane, o ile jest to uzasadnione w celu zagwarantowania zgodności z uregulowaniami dotyczącymi etyki zawodowej i postępowania zawodowego, które są różne w zależności od szczególnej natury danego zawodu oraz o ile jest to niezbędne w celu zapewnienia ich niezależności i bezstronności;
- b) usługodawcy świadczący usługi w zakresie certyfikacji, akredytacji, monitorowania technicznego, badań lub prób, o ile jest to uzasadnione w celu zapewnienia ich niezależności i bezstronności.

2. W przypadku gdy wykonywanie działalności wielodyscyplinarnej przez usługodawców określonych w ust. 1 lit. a) i b) jest dozwolone, państwa członkowskie zapewniają, co następuje:

- a) zapobieganie konfliktom interesów i niezgodnościom pomiędzy niektórymi rodzajami działalności;
- b) zapewnienie niezależności i bezstronności wymaganej w przypadku niektórych rodzajów działalności;
- c) wzajemną zgodność uregulowań dotyczących etyki zawodowej i postępowania zawodowego w przypadku różnych rodzajów działalności, w szczególności w odniesieniu do zagadnień związanych z tajemnicą zawodową.

3. W sprawozdaniu, o którym mowa w art. 39 ust. 1, państwa członkowskie określają, którzy usługodawcy podlegają wymogom określonym w ust. 1 niniejszego artykułu, treść tych wymogów oraz przyczyny, dla których uważają je za uzasadnione.

## Artykuł 26

**Polityka w zakresie jakości usług**

1. Państwa członkowskie, we współpracy z Komisją, podejmują środki towarzyszące, aby zachęcić usługodawców do podjęcia działań na zasadzie dobrowolnej w celu zapewnienia jakości świadczonych usług, w szczególności poprzez wykorzystanie jednej z niżej przedstawionych metod:

- a) certyfikacja lub ocena ich działalności przez niezależne lub akredytowane organy;
- b) sporządzanie własnej karty jakości lub stosowanie kart lub znaków jakości przyjętych przez zrzeszenia zawodowe na szczeblu wspólnotowym.

2. Państwa członkowskie zapewniają usługodawcom i usługobiorcom łatwy dostęp do informacji dotyczących znaczenia niektórych znaków i kryteriów stosowania znaków oraz innych oznaczeń jakości związanych z usługami.

3. Państwa członkowskie, we współpracy z Komisją, podejmują środki towarzyszące, aby zachęcić zrzeszenia zawodowe, jak również izby handlowe, stowarzyszenia rzemieślnicze i stowarzyszenia konsumenckie, działające na ich terytorium do współpracy na szczeblu wspólnotowym w celu wspierania jakości świadczonych usług, w szczególności poprzez ułatwienie oceny kompetencji usługodawcy.

4. Państwa członkowskie, we współpracy z Komisją, podejmują środki towarzyszące, aby wspierać opracowanie niezależnych ocen, dokonywanych zwłaszcza przez stowarzyszenia konsumenckie, w odniesieniu do jakości i wad świadczonych usług, a w szczególności opracowanie na szczeblu wspólnotowym prób lub badań porównawczych i przekazywanie wyników.

5. Państwa członkowskie, we współpracy z Komisją, wspierają opracowanie dobrowolnych standardów europejskich w celu ułatwienia zgodności między usługami świadczonymi przez usługodawców z różnych państw członkowskich, informacjami dla usługobiorcy oraz jakością świadczonych usług.

## Artykuł 27

**Rozstrzygnięcie sporów**

1. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania o charakterze ogólnym, aby zapewnić dostarczanie przez usługodawców danych kontaktowych, a w szczególności adresu pocztowego, numeru faksu lub adresu poczty elektronicznej i numeru telefonu, na który wszyscy usługobiorcy, w tym usługobiorcy mieszkający w innym państwie członkowskim, mogą przesłać skargę lub wniosek o udzielenie informacji na temat świadczonej usługi. Usługodawcy dostarczają swój oficjalny adres w przypadku, gdy nie jest on tożsamy z ich zwykle używanym adresem do korespondencji.

Państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania o charakterze ogólnym, aby zapewnić, że usługodawcy będą reagować na skargi, o których mowa w akapicie pierwszym, w najkrótszym możliwym terminie i dołożą wszelkich starań, aby znaleźć zadowalające rozwiązania.

2. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania o charakterze ogólnym, aby zapewnić, że usługodawcy są zobowiązani do wykazania zgodności z obowiązkami wymienionymi w niniejszej dyrektywie w zakresie dostarczania informacji oraz wykazania, że informacje są rzetelne.

3. W przypadku gdy do egzekucji orzeczenia sądowego wymagana jest gwarancja finansowa, państwa członkowskie uznają równoważne gwarancje złożone przez instytucję kredytową lub ubezpieczyciela prowadzącego przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim. Takie instytucje kredytowe muszą uzyskać zezwolenie w państwie członkowskim zgodnie z dyrektywą 2006/48/WE, a tacy ubezpieczyciele, odpowiednio, zgodnie z pierwszą dyrektywą Rady 73/239/EWG z dnia 24 lipca 1973 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie <sup>(1)</sup> i dyrektywą 2002/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. dotyczącą ubezpieczeń na życie <sup>(2)</sup>.

4. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania o charakterze ogólnym, aby zapewnić, że usługodawcy podlegający kodeksowi postępowania lub należący do stowarzyszenia handlowego lub zrzeszenia zawodowego, które przewiduje odwołanie do pozasądowych środków rozstrzygania sporów odpowiednio informują o tym usługobiorcę i podają tę informację na wszystkich dokumentach prezentujących szczegółowo ich usługi poprzez określenie, w jaki sposób można uzyskać dostęp do szczegółowych informacji na temat charakterystyki i warunków stosowania takiego mechanizmu.

## ROZDZIAŁ VI

**WSPÓŁPRACA ADMINISTRACYJNA**

## Artykuł 28

**Wzajemna pomoc - zobowiązania ogólne**

1. Państwa członkowskie udzielają sobie wzajemnej pomocy i podejmują środki skutecznej współpracy w celu zapewnienia nadzoru nad usługodawcami i usługami przez nich świadczonymi.

2. Do celów niniejszego rozdziału, państwa członkowskie wyznaczają jeden lub więcej punktów łącznikowych, których dane kontaktowe są przekazywane innym państwom członkowskim i Komisji. Komisja publikuje i regularnie uaktualnia wykaz punktów łącznikowych.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 228 z 16.8.1973, str. 3. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 323 z 9.12.2005, str. 1).

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 345 z 19.12.2002, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/68/WE.

3. Wnioski o informacje i wnioski o przeprowadzenie wszelkich kontroli, weryfikacji i dochodzeń zgodnie z niniejszym rozdziałem są należycie uzasadnione, w szczególności poprzez określenie powodu złożenia wniosku. Informacje podlegające wymianie wykorzystywane są tylko w odniesieniu do zagadnień określonych we wniosku.

4. W przypadku otrzymania wniosku o pomoc od właściwych organów w innym państwie członkowskim, państwa członkowskie zapewniają, że usługodawcy prowadzący przedsiębiorstwo na ich terytorium dostarczają ich właściwym organom wszelkich informacji potrzebnych do nadzoru nad ich działalnością zgodnie z ich przepisami krajowymi.

5. W przypadku wystąpienia trudności z realizacją wniosku o udzielenie informacji lub o przeprowadzenie kontroli, weryfikacji lub dochodzenia, dane państwo członkowskie niezwłocznie informuje o tym wnioskujące państwo członkowskie w celu znalezienia rozwiązania.

6. Państwa członkowskie dostarczają informacje, o które zwrócą się inne państwa członkowskie lub Komisja, drogą elektroniczną i w najkrótszym możliwym terminie.

7. Państwa członkowskie zapewniają, że z rejestrów, w których są wpisani usługodawcy i do których mogą mieć wgląd właściwe organy na ich terytorium, mogą również korzystać, na tych samych warunkach, równorzędne właściwe organy pozostałych państw członkowskich.

8. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje o przypadkach, w których inne państwa członkowskie nie realizują swoich zobowiązań w zakresie wzajemnej pomocy. W razie konieczności Komisja podejmuje odpowiednie kroki, włącznie z postępowaniem przewidzianym w art. 226 Traktatu, aby zapewnić przestrzeganie przez dane państwa członkowskie ich zobowiązań w zakresie pomocy wzajemnej. Komisja okresowo informuje państwa członkowskie o stosowaniu przepisów dotyczących wzajemnej pomocy.

#### Artykuł 29

##### **Wzajemna pomoc - Ogólne zobowiązania odnoszące się do państwa członkowskiego prowadzenia przedsiębiorstwa**

1. W odniesieniu do usługodawców świadczących usługi w innym państwie członkowskim, państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa dostarcza informacje dotyczące usługodawców prowadzących przedsiębiorstwo na jego terytorium, jeżeli inne państwo członkowskie wnioskuje o to, a w szczególności potwierdza, że usługodawca prowadzi przedsiębiorstwo na terytorium tego państwa i, zgodnie z posiadanymi przez nie informacjami, nie prowadzi działalności w sposób niezgodny z prawem.

2. Państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa przeprowadza kontrole, weryfikacje i dochodzenia, o które zwraca się inne państwo członkowskie i informuje je o ich wynikach i, ewentualnie, o podjętych działaniach. Czyniąc to, właściwe organy działają w zakresie uprawnień przyznanых im

w swoich państwach członkowskich. Właściwe organy mogą w każdym poszczególnym przypadku zadecydować o podjęciu najbardziej odpowiednich środków w celu realizacji wniosku innego państwa członkowskiego.

3. Państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa po uzyskaniu faktycznych informacji o postępowaniu lub konkretnych działaniach usługodawcy prowadzącego przedsiębiorstwo na jego terytorium i świadczącego usługi w innych państwach członkowskich, które, zgodnie z posiadanymi przez nie informacjami, mogą spowodować istotną szkodę dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub dla środowiska naturalnego, powiadamia w możliwie najkrótszym terminie wszystkie pozostałe państwa członkowskie i Komisję.

#### Artykuł 30

##### **Nadzór sprawowany przez państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa w przypadku tymczasowego przeniesienia się usługodawcy do innego państwa członkowskiego**

1. W odniesieniu do przypadków nieobjętych art. 31 ust. 1, państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa zapewnia, że zgodność z jego wymogami jest nadzorowana zgodnie z uprawnieniami w zakresie nadzoru przewidzianymi w jego prawie krajowym, w szczególności poprzez środki nadzoru w miejscu prowadzenia przedsiębiorstwa przez usługodawcę.

2. Państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa nie zaprzestaje sprawowania nadzoru lub egzekwowania zgodności z przepisami na swoim terytorium, ze względu na fakt, że usługa była świadczona lub spowodowała szkodę w innym państwie członkowskim.

3. Obowiązek określony w ust. 1 nie oznacza zobowiązania państwa członkowskiego prowadzenia przedsiębiorstwa do przeprowadzania weryfikacji i kontroli stanu faktycznego na terytorium państwa członkowskiego, w którym świadczona jest usługa. Takie weryfikacje i kontrole są przeprowadzane, na wniosek organów państwa członkowskiego prowadzenia przedsiębiorstwa, przez organy państwa członkowskiego, w którym usługodawca tymczasowo świadczy usługi, zgodnie z art. 31.

#### Artykuł 31

##### **Nadzór sprawowany przez państwo członkowskie, w którym świadczona jest usługa w przypadku tymczasowego przeniesienia się usługodawcy**

1. W odniesieniu do krajowych wymogów, które mogą zostać nałożone na mocy art. 16 lub 17, państwo członkowskie, w którym usługa jest świadczona, jest odpowiedzialne za nadzór nad działalnością usługodawcy na swoim terytorium. Zgodnie z prawem wspólnotowym, państwo członkowskie, w którym świadczona jest usługa:

a) podejmuje wszelkie środki konieczne do zapewnienia, aby usługodawcy spełnili te wymogi dotyczące podejmowania i prowadzenia działalności usługowej;

b) przeprowadza niezbędne kontrole, weryfikacje i dochodzenia w celu sprawowania nadzoru nad świadczoną usługą.

2. W odniesieniu do wymogów innych niż określone w ust. 1, w przypadku gdy usługodawca tymczasowo przenosi się do innego państwa członkowskiego w celu świadczenia usługi, nie prowadząc w nim przedsiębiorstwa, właściwe organy tego państwa członkowskiego uczestniczą w sprawowaniu nadzoru nad usługodawcą zgodnie z ust. 3 i 4.

3. Na wniosek państwa członkowskiego prowadzenia przedsiębiorstwa, właściwe organy państwa członkowskiego, w którym świadczona jest usługa, przeprowadzają kontrole, weryfikacje i dochodzenia niezbędne do zapewnienia skutecznego nadzoru przez państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa. Czyniąc to, właściwe organy działają w zakresie uprawnień przyznanych im w ich państwach członkowskich. Właściwe organy mogą w każdym poszczególnym przypadku zdecydować o podjęciu najbardziej odpowiednich środków w celu realizacji wniosku innego państwa członkowskiego.

4. Właściwe organy państwa członkowskiego, w którym świadczona jest usługa, z własnej inicjatywy, mogą prowadzić kontrole, weryfikacje i dochodzenia na miejscu, o ile te kontrole, weryfikacje i dochodzenia nie są dyskryminacyjne, nie wynikają z faktu prowadzenia przez usługodawcę przedsiębiorstwa w innym państwie członkowskim i są proporcjonalne.

#### Artykuł 32

##### Mechanizm ostrzegania

1. W przypadku gdy państwo członkowskie uzyska informacje na temat konkretnych, poważnych zdarzeń lub okoliczności odnoszących się do działalności usługowej, mogących spowodować istotną szkodę dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub dla środowiska naturalnego na swoim terytorium lub na terytorium innych państw członkowskich, niezwłocznie informuje ono o tym państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa, pozostałe zainteresowane państwa członkowskie oraz Komisję.

2. Komisja wspiera rozwój europejskiej sieci współpracy organów państw członkowskich i uczestniczy w jej pracach w celu wdrożenia ust. 1.

3. Komisja przyjmuje i regularnie uaktualnia szczegółowe przepisy dotyczące zarządzania siecią współpracy, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 40 ust. 2.

#### Artykuł 33

##### Informacje dotyczące dobrej reputacji usługodawców

1. Państwa członkowskie, na wniosek właściwych organów w innym państwie członkowskim, dostarczają informacje, zgodnie ze swoim prawem krajowym, dotyczące postępowań dyscyplinarnych lub administracyjnych albo sankcji karnych oraz decyzji dotyczących niewypłacalności lub upadłości związanych z nadużyciami finansowymi, podjętych przez ich właściwe organy w odniesieniu do usługodawcy, i które bezpośrednio odnoszą się do kompetencji usługodawcy lub jego wiarygodności zawodowej. Państwo członkowskie, które dostarcza informacje powiadamia o tym usługodawcę.

Wniosek złożony na mocy akapitu pierwszego musi być należycie uzasadniony, w szczególności co do przyczyn wystąpienia z wnioskiem o udzielenie informacji.

2. Informacje o sankcjach i postępowaniach, o których mowa w ust. 1, są przekazywane jedynie wtedy, gdy podjęta została ostateczna decyzja. W odniesieniu do innych podlegających wykonaniu decyzji, o których mowa w ust. 1, państwo członkowskie, które dostarcza informacje określa, czy dana decyzja jest ostateczna lub też czy złożono od niej odwołanie, w którym to przypadku dane państwo członkowskie powinno wskazać termin oczekiwanej decyzji w sprawie odwołania.

Ponadto dane państwo członkowskie określa przepisy prawa krajowego, na mocy których usługodawca został uznany za winnego lub został ukarany.

3. Wdrożenie ust. 1 i 2 musi być zgodne z zasadami dotyczącymi ochrony danych osobowych oraz przebiegać z poszanowaniem praw zagwarantowanych osobom uznanym za winne lub ukaranym w danych państwach członkowskich, także przez zarządzenia zawodowe. Wszelkie wspomniane informacje o charakterze jawnym są udostępniane konsumentom.

#### Artykuł 34

##### Środki towarzyszące

1. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, ustanawia elektroniczny system wymiany informacji pomiędzy państwami członkowskimi, z uwzględnieniem istniejących systemów informacyjnych.

2. Państwa członkowskie, z pomocą Komisji, podejmują środki towarzyszące w celu ułatwienia wymiany urzędników odpowiedzialnych za realizację wzajemnej pomocy oraz szkolenie tych urzędników, włącznie ze szkoleniami językowymi i komputerowymi.

3. Komisja ocenia potrzebę ustanowienia wieloletniego programu w celu organizacji odpowiedniej wymiany urzędników i szkolenia.

#### Artykuł 35

##### Wzajemna pomoc w przypadku indywidualnych odstępstw

1. W przypadku, gdy państwo członkowskie przyjmuje środek zgodnie z art. 18, procedura określona w ust. 2-6 niniejszego artykułu ma zastosowanie bez uszczerbku dla postępowań sądowych, włącznie z postępowaniami wstępnymi i działaniami podejmowanymi w ramach dochodzeń w sprawach karnych.

2. Państwa członkowskie, o których mowa w ust. 1 występują do państwa członkowskiego prowadzenia przedsiębiorstwa o podjęcie środków wobec usługodawcy, dostarczając wszelkich istotnych informacji dotyczące danej usługi i okoliczności sprawy.

Państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa sprawdza w najkrótszym możliwym terminie, czy usługodawca działa zgodnie z prawem i weryfikuje fakty leżące u podstaw wniosku. Informuje ono państwo członkowskie składające wniosek w najkrótszym możliwym terminie o podjętych lub przewidywanych środkach lub – zależnie od okoliczności – o przyczynach niepodjęcia żadnych środków.

3. Po powiadomieniu przez państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa, zgodnie z ust. 2 akapit drugi, wnioskujące państwo członkowskie powiadamia Komisję i państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa o swoim zamiarze podjęcia środków, wskazując, co następuje:

- a) przyczyny, dla których uważa, że środki podjęte lub przewidziane przez państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa są nieodpowiednie;
- b) przyczyny, dla których uważa, że środki, jakie zamierza podjąć spełniają warunki określone w art. 18.

4. Środki nie mogą zostać podjęte przed upływem piętnastu dni roboczych od dnia notyfikacji, o której mowa w ust. 3.

5. Bez uszczerbku dla możliwości podjęcia danych środków przez wnioskujące państwo członkowskie, po upływie okresu wyznaczonego w ust. 4, Komisja w możliwie najkrótszym terminie bada zgodność notyfikowanego środka z prawem wspólnotowym.

Jeżeli Komisja stwierdzi, że środek jest niezgodny z prawem wspólnotowym, przyjmuje decyzję, w której zwraca się do danego państwa członkowskiego o powstrzymanie się od podjęcia proponowanych środków lub zakończenie danych środków w trybie pilnym.

6. Jeżeli sprawa jest pilna, państwo członkowskie, które zamierza podjąć środek może zastosować odstępstwo od przepisów ust. 2-4. W takich przypadkach Komisja oraz państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa są powiadamiane o takich środkach w najkrótszym możliwym terminie, z podaniem przyczyn, dla których państwo członkowskie uznaje sprawę za pilną.

#### Artykuł 36

#### Przepisy wykonawcze

Zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 40 ust. 3, Komisja przyjmuje przepisy wykonawcze mające na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszego rozdziału, uzupełniając go poprzez określenie terminów, o których mowa w art. 28 i 35. Komisja przyjmuje również, zgodnie z procedurą, o której mowa

w art. 40 ust. 2, praktyczne ustalenia dotyczące wymiany informacji drogą elektroniczną pomiędzy państwami członkowskimi, a w szczególności przepisy dotyczące interoperacyjności systemów informacyjnych.

#### ROZDZIAŁ VII

#### PROGRAM KONWERGENCJI

#### Artykuł 37

#### Kodeksy postępowania na poziomie wspólnotowym

1. Państwa członkowskie we współpracy z Komisją przyjmują środki towarzyszące, aby wspierać sporządzanie na szczeblu wspólnotowym, w szczególności przez zrzeszenia, organizacje i stowarzyszenia zawodowe, kodeksów postępowania mających na celu ułatwienie świadczenia usług lub prowadzenia przez usługodawcę przedsiębiorstwa w innym państwie członkowskim, zgodnie z prawem wspólnotowym.

2. Państwa członkowskie zapewniają, że kodeksy postępowania, o których mowa w ust. 1, są dostępne na odległość drogą elektroniczną.

#### Artykuł 38

#### Dodatkowa harmonizacja

Komisja ocenia w terminie do dnia 28 grudnia 2010 r. możliwość przedstawienia wniosków dotyczących instrumentów harmonizacji w zakresie następujących zagadnień:

- a) dostęp do działalności w zakresie sądowej windykacji należności;
- b) prywatne usługi ochroniarskie oraz transport gotówki lub przedmiotów wartościowych.

#### Artykuł 39

#### Wzajemna ocena

1. W terminie do dnia 28 grudnia 2009 r. państwa członkowskie przedstawiają Komisji sprawozdanie zawierające informacje określone w następujących przepisach:

- a) art. 9 ust. 2, w zakresie systemów zezwoleń;
- b) art. 15 ust. 5, w zakresie wymogów podlegających ocenie;
- c) art. 25 ust. 3, w zakresie działalności wielodyscyplinarnej.

2. Komisja przesyła sprawozdania określone w ust. 1 państwom członkowskim, które przedkładają uwagi na temat każdego sprawozdania w ciągu sześciu miesięcy od jego otrzymania. W tym samym terminie, Komisja przeprowadza konsultacje w sprawie sprawozdań z zainteresowanymi stronami.

3. Komisja przedstawia sprawozdania i uwagi państw członkowskich komitetowi, o którym mowa w art. 40 ust. 1, który może przedstawić swoje uwagi.

4. Na podstawie uwag przedłożonych zgodnie z ust. 2 i 3 Komisja przedstawia w terminie do dnia 28 grudnia 2010 r. Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie podsumowujące oraz w stosownych przypadkach propozycje dodatkowych inicjatyw.

5. W terminie do dnia 28 grudnia 2009 r. państwa członkowskie przedstawiają Komisji sprawozdanie dotyczące wymogów krajowych, których stosowanie może podlegać art. 16 ust. 1 akapit trzeci i art. 16 ust. 3 zdanie pierwsze, wraz z uzasadnieniem dlaczego uważają, że stosowanie tych wymogów spełnia kryteria określone w art. 16 ust. 1 akapit trzeci i art. 16 ust. 3 zdanie pierwsze.

Następnie państwa członkowskie przekazują Komisji informacje o wszelkich zmianach swoich wymogów, w tym także o wprowadzeniu nowych wymogów, o których mowa powyżej, wraz z uzasadnieniem ich stosowania.

Komisja informuje o przekazanych wymogach inne państwa członkowskie. Przekazanie takie nie przeszkadza w przyjęciu przedmiotowych przepisów przez państwa członkowskie. Komisja przygotowuje corocznie analizy i wskazówki dotyczące stosowania tych przepisów w kontekście niniejszej dyrektywy.

#### Artykuł 40

##### Procedura komitetu

1. Komisja jest wspierana przez komitet.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, zastosowanie mają art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem jej art. 8. Okres, o którym mowa w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE wynosi trzy miesiące.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, zastosowanie mają art. 5a ust. 1 - 4 i art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem jej art. 8.

#### Artykuł 41

##### Przegląd

W terminie do dnia 28 grudnia 2011 r. i następnie co trzy lata Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wyczerpujące sprawozdanie w sprawie stosowania niniejszej dyrektywy. Zgodnie z art. 16 ust. 4 sprawozdanie to dotyczy w szczególności stosowania art. 16. Dotyczy ono także

potrzeby wprowadzenia dodatkowych środków w odniesieniu do zagadnień wyłączonych z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. W stosownych przypadkach sprawozdaniu towarzyszą wnioski dotyczące zmiany niniejszej dyrektywy w celu zakończenia budowy rynku wewnętrznego usług.

#### Artykuł 42

##### Zmiana dyrektywy 98/27/WE

W załączniku do dyrektywy 98/27/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk w celu ochrony interesów konsumentów <sup>(1)</sup>, dodaje się punkt w brzmieniu:

„13. Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, str. 36)”.

#### Artykuł 43

##### Ochrona danych osobowych

Wykonanie i stosowanie niniejszej dyrektywy oraz, w szczególności, przepisów dotyczących nadzoru jest zgodne z zasadami dotyczącymi ochrony danych osobowych określonymi w dyrektywie 95/46/WE oraz w dyrektywie 2002/58/WE.

#### ROZDZIAŁ VIII

##### PRZEPISY KOŃCOWE

#### Artykuł 44

##### Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 28 grudnia 2009 r.

Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonania takiego odesłania określone są przez państwa członkowskie.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 166 z 11.6.1998, str. 51. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/29/WE.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, które przyjmują w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

#### Artykuł 45

#### **Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

#### Artykuł 46

#### **Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 12 grudnia 2006 r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego*

J. BORRELL FONTELLES

*Przewodniczący*

*W imieniu Rady*

M. PEKKARINEN

*Przewodniczący*

---